សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
Université Royale de Droit et Des Sciences Economiques
Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

តួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ ថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១

ស្រាវជ្រាវដោយ
និស្សិតឈ្មោះ លោក **ហេង ប៊ូប៊ីន**
កញ្ញា **រិន្ទ ទទ្យរចនា**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ
លោក **ជួន ប៊ុនធី**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**
ជំនាន់ទី ២១

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៧
ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២១

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **ហេង មុនីន** និង **រិន្ទ ទេវ្យរចនា** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នីតិសាស្ត្រ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី២១ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា ២០២០-២០២១ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

យើងខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុតជូនចំពោះ៖

ជូនចំពោះអ្នកមានគុណគឺលោកឪពុក **ខៀម គឹមហេង** និងអ្នកម្តាយ **អៀ សុមុំ** និង អ្នកម្តាយ **សុខ ណាវី** និងលោកឪពុក **ម៉ុត អេងគ្រុយ** ដែលលោកអ្នកមានគុណរបស់យើងខ្ញុំបានផ្តល់កំណើត និងជីវិតដែលពោរពេញដោយអត្ថន័យដល់រូបខ្ញុំ លើសពីនេះលោកបានលះបង់ពេលវេលាកម្លាំងកាយចិត្តពុះពារគ្រប់ឧបសគ្គ និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាប្រៀនប្រដៅដំបូន្មានល្អៗដើម្បីជាទុនក្នុងការរស់នៅក្នុងសង្គម ហើយលោកបានជួយផ្គត់ផ្គង់ដល់ការសិក្សាតាំងពីថ្នាក់មតេយ្យរហូតដល់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រថែមទៀតផង។ តាមរយៈគុណរបស់លោកទាំងនេះហើយបានធ្វើឲ្យយើងខ្ញុំមានមោទនភាពគោរពកោតសរសើរចំពោះទង្វើដ៏ល្អប្រពៃយកមកធ្វើជាគម្រូ ជាពិសេសគុណូបការៈដ៏សែនធំធេងរកអ្វីប្រៀបប្រដូចពុំបាន ដែលយើងខ្ញុំមានថ្ងៃនេះក៏ព្រោះតែព្រហ្មវិហារធម៌របស់លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយ ហើយកូននឹងចងចាំជារហូត។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត លុយ ចន្ណា** ជាសាកលវិទ្យាធិការ ព្រមទាំង **សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស និងសាស្ត្រាចារ្យគ្រប់រូប** ដែលបានផ្តល់ចំណេះដឹងដំបូន្មានល្អៗបង្ហាត់បង្រៀនព្រមទាំងផ្តល់បទពិសោធល្អៗដល់រូបយើងខ្ញុំ តាំងពីចាប់ផ្តើមរហូតដល់បញ្ចប់ការសិក្សាបានយ៉ាងជោគជ័យ។ លើសពីនេះសូមថ្លែងអំណរគុណដល់គណៈគ្រប់គ្រងនៃបណ្ណាល័យនីតិសាស្ត្រ ដែលបានរៀបចំគ្រប់គ្រងឯកសារច្បាប់ សៀវភៅឯកសារស្រាវជ្រាវ ក៏ដូចជាជួយសម្រួលដល់ការស្រាវជ្រាវសារណារបស់យើងខ្ញុំផងដែរ។

ជាពិសេសជាងនេះទៅទៀតយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **លោកសាស្ត្រាចារ្យ ជួន ម៉ុនធី** ដែលលោកជាសាស្ត្រាចារ្យដ៏មានទេពកោសល្យ និងមានបទពិសោធន៍ផ្ទាល់នៅក្នុងសង្គមដែលបានចំណាយកម្លាំងកាយចិត្ត និងពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការណែនាំបង្ហាត់បង្ហាញផ្តល់នូវគំនិតយោបល់ដំបូន្មានវិធីសាស្ត្រល្អៗពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទ និងជួយកែលម្អលើចំណុចខ្វះខាតរបស់យើងខ្ញុំតាំងពីដើមរហូតដល់បានចងក្រងចេញជាស្នាដៃសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនេះបានដោយជោគជ័យ។

ជាទីបញ្ចប់យើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធិពរជ័យជូនចំពោះលោកឪពុក អ្នកម្តាយ និងឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ថ្នាក់ដឹកនាំ សាស្ត្រាចារ្យគ្រប់រូប និងមិត្តនិស្សិតសូមជួបតែសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន ជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ចការងារ និងសូមឲ្យជួបតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

យើងខ្ញុំជានិស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ផ្នែកនីតិសាស្ត្រ ជំនាន់ទី២១ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា ២០២០-២០២១។ ក្រោយពីបានឆ្លងកាត់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រអស់រយៈពេល៤ឆ្នាំមកនេះ ឃើញថាការសិក្សាបរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រពិតជាបានផ្តល់សារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់យើងខ្ញុំក្នុងនាមជាយុវជនជំនាន់ក្រោយ។ ការសិក្សាកន្លងមកនេះយើងខ្ញុំបានទទួលនូវចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ជាច្រើនទោះបីជាកាលៈទេសៈខ្លះបានជួបប្រទះ ក៏យើងខ្ញុំនៅតែតស៊ូព្យាយាមក្រេបយកចំណេះវិជ្ជាដោយមិនលះបង់ឡើយក្នុងគោលបំណងដើម្បីបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រនេះឲ្យបានជោគជ័យ។

ដោយឆ្លងកាត់ការសិក្សាកន្លងមកនូវមុខវិជ្ជាសំខាន់ៗជាច្រើនលើផ្នែកនីតិសាស្ត្រនេះ យើងមានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងលើមុខវិជ្ជានីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ព្រោះថាមុខវិជ្ជានេះគឺជាមុខវិជ្ជាដែលសិក្សាទាក់ទងនឹងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលជាវិធានច្បាប់មួយដ៏សំខាន់ក្នុងចំណោមវិធានច្បាប់ផ្សេងៗទៀតសម្រាប់គ្រប់គ្រងសង្គម ដោយយើងបានសិក្សាទាក់ទងនឹងនីតិវិធីដែលត្រូវអនុវត្ត ពិសេសគឺបញ្ញត្តិដែលចែងអំពីនីតិវិធីនៃដំណាក់កាលទាំងបួនក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ។ ហេតុនេះយើងបានសិក្សាដំណាក់កាលទី៣ ក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ និយាយអំពីដំណាក់កាលស៊ើបសួរដែលដឹកនាំនីតិវិធីដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ក្នុងឱកាសដ៏មានតម្លៃនេះយើងខ្ញុំបានជ្រើសរើសប្រធានបទស្តីអំពី **តួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ** ដើម្បីយកមកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងជាសារណានេះឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីទុកជាឯកសារសម្រាប់បំពេញតម្រូវការរបស់និស្សិតជំនាន់ក្រោយសម្រាប់យកទៅសិក្សាបន្ត។ ជាពិសេសយើងខ្ញុំចង់សិក្សាឲ្យស៊ីជម្រៅច្បាស់លាស់បន្ថែមទៀតទៅលើខ្លឹមសារនៃប្រធានបទនេះ ដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ដែលស្ថាប័នតុលាការកំពុងតែអនុវត្តសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាយើងលើវិស័យយុត្តិធម៌។

នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងឯកសារនេះឡើងប្រាកដជាមានចំណុចខ្វះខាតទាំងផ្នែកខ្លឹមសារ និងមានកំហុសខុសឆ្គងផ្នែកអក្ខរាវិរុទ្ធជាក់ជាមិនខានដែលកើតមានឡើងក្នុងឯកសារនេះ។ យើងខ្ញុំសូមទទួលនូវការរិះគន់ និងការកែតម្រូវទាំងឡាយក្នុងន័យស្ថាបនាពីសំណាក់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ដើម្បីកែលម្អស្នាដៃមួយនេះឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

ជាទីបញ្ចប់ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវសេចក្តីគោរពជូនពរដល់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់សូមជួបតែប្រទះតែសំណាងល្អ និងជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច ព្រមទាំងពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

មាតិកា

សេចក្ដីផ្ដើម

ទំព័រ

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.. ១

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ២

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ២

៤. ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ... ៣

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ ៣

៦. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ...៤

ជំពូកទី១
កិច្ចនីតិវិធីនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១៖ សញ្ញាណទូទៅនៃចៅក្រមស៊ើបសួរ...៥

កថាខណ្ឌទី១៖ លក្ខណៈសម្បត្តិក្នុងការក្លាយជាចៅក្រមស៊ើបសួរ.......................................៥

ក. លក្ខន្តិកៈរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ...៥

ខ. ក្រមសីលធម៌ចៅក្រមស៊ើបសួរ..៦

គ. វិសមិតភាពមុខងារ...៦

កថាខណ្ឌទី២៖ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ៧

ក. សមត្ថកិច្ចដែនដី ៧

ខ. សមត្ថកិច្ចតាមរឿងក្ដី..៨

កថាខណ្ឌទី៣៖ ការបើកការស៊ើបសួរ..៨

ក. ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ..៩

ខ. ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី... ១០

កថាខណ្ឌទី៤៖ ការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ច..១១

ក. ការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដោយព្រះរាជអាជ្ញា..១១

ខ. ការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដោយជនត្រូវចោទ ១២

គ. ការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដោយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ១២

ផ្នែកទី២៖ សិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការស៊ើបសួរ....................................... ១២

កថាខណ្ឌទី១៖ ការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ១៣
ក. ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ.................... ១៣
ខ. ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ១៥
គ. ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ១៦
ឃ. ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ១៨
ង. ការឆែកឆេរ និងការចាប់យកវត្ថុតាង ១៩
ច. ការធ្វើកោសលវិច័យ ២០
ឆ. ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ.................... ២៣
កថាខណ្ឌទី២៖ ការចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស.................... ២៤
ក. មូលហេតុនៃការចាត់ឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរជំនួស ២៤
ខ. ការស៊ើបសួរជំនួសដោយចៅក្រមផ្សេងទៀត.................... ២៤
គ. ការស៊ើបសួរជំនួសដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ២៥

ជំពូកទី២
វិធានការនិរន្តរាយ

ផ្នែកទី១៖ ដីកា.................... ២៧
កថាខណ្ឌទី១៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ២៧
ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន.................... ២៧
ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន.................... ២៨
គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ២៩
កថាខណ្ឌទី២៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន.................... ២៩
ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន ២៩
ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន ២៩
គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន.................... ៣០
កថាខណ្ឌទី៣៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន ៣១
ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន.................... ៣១
ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន.................... ៣២
គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន ៣៣

កថាខណ្ឌទី៤៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន..៣៥
ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន ៣៥
ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបន្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន ៣៥
គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន...៣៦
ផ្នែកទី២៖ ការកំណត់សិទ្ធិទៅកាន់ជនត្រូវចោទ..៣៦
កថាខណ្ឌទី១៖ ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ៣៧
ក. លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន.. ៣៧
ខ. នីតិវិធីនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន...៣៩
គ. ថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន.. ៤០
ឃ. ការជានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ ៤២
កថាខណ្ឌទី២៖ ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ៤៣
ក. លក្ខខណ្ឌសម្រេចដាក់ឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ៤៤
ខ. នីតិវិធីនៃការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ.. ៤៥
គ. ការអនុវត្តនីតិវិធីដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ....................................... ៤៦
ឃ. តួនាទីចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងដំណាក់កាលត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ....................................... ៤៧

ជំពូកទី៣
ការបិទការស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១៖ នីតិវិធីនៃការបិទការស៊ើបសួរ...៤៩
កថាខណ្ឌទី១៖ ការជូនព័ត៌មានដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ...៤៩
កថាខណ្ឌទី២៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ៤៩
ផ្នែកទី២៖ ប្រភេទនៃដីកាដំណោះស្រាយ...៥០
កថាខណ្ឌទី១៖ ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅពិនិត្យរឿងទាំងមូល ៥១
កថាខណ្ឌទី២៖ ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់.. ៥១
សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ៥៣
អនុសាសន៍ ៥៥
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាប្រទេសមួយដែលកំពុងមានការអភិវឌ្ឍព្រមទាំងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចមានការកើនឡើងគួរឲ្យកត់សំគាល់។ ប៉ុន្តែក៏ជាកត្តាមួយធ្វើឲ្យមានការប្រកួតប្រជែងដើម្បីដណ្តើមផលប្រយោជន៍គ្នាក្នុងគោលដៅបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការគតព្រំដែនរបស់ខ្លួន ដែលបានបង្កឲ្យមាននូវភាពអនាធិបតេយ្យគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងបាត់បង់នូវតម្លៃសីលធម៌សង្គម ហើយបានបង្កឲ្យមានអំពើអសកម្មនានាដែលនាំឲ្យមានផលវិបាកនៅក្នុងសង្គមជាតិ។ វិធីសាស្ត្រដើម្បីទប់ស្កាត់នូវសកម្មភាពទាំងនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការតាក់តែងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានាដើម្បីផ្តន្ទាទោសលើបុគ្គលទាំងនោះ។ ជាក់ស្តែងក្នុងការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់នៅក្នុងសង្គមខ្មែរ អង្គការនីតិបញ្ញតិបានបង្កើតច្បាប់ជាច្រើនក្នុងការបង្កើនការការពារ និងប្រឆាំងទប់ស្កាត់ការដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលកើតមានក្នុងសង្គម ប៉ុន្តែវិធានច្បាប់ដែលមានអនុភាពអនុវត្តទៅលើជីវភាពរស់នៅទូទៅនោះ គឺវិធានច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងនូវប្រភេទបទល្មើសជាច្រើននៅក្នុងនោះ។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើនៅ ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ដែលក្រមព្រហ្មទណ្ឌនេះបានកំណត់នូវគោលការណ៍ទូទៅដើម្បីអនុវត្ត និងបានចែងនូវបទល្មើសជាច្រើនចាប់ពីបទលហុ បទមជ្ឈិម និងបទឧក្រិដ្ឋ ដោយក្រមព្រហ្មទណ្ឌបានចែកចេញជា ៦គន្ថី និង ៦៧២មាត្រា សុទ្ធសឹងតែកំណត់នៃឈ្មោះបទល្មើសដែលកើតឡើងក្នុងជីវភាពរស់នៅ។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ដើម្បីជាភាពងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្តរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពល្អ អង្គការនីតិបញ្ញត្តិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបង្កើតឲ្យមានក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។ គោលបំណងនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺដើម្បីកំណត់អំពីវិធានទាំងឡាយដែលត្រូវគោរព និងប្រព្រឹត្តតាមយ៉ាងម៉ត់ចត់ដើម្បីកំណត់ឲ្យច្បាស់នូវអត្ថិភាពនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ។[1] យោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសង្កេតឃើញថាមានការចែងទាក់ទងនឹងនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយនៅពេលដែលមានបទល្មើសដែលកើតឡើង។

ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានចងក្រងឡើងក្នុងគោលដៅសំខាន់ទាក់ទងទៅនឹង ដំណាក់កាលនៃការវិនិច្ឆ័យបទល្មើសដើម្បីជាភាពងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីនៅពេលមានបទល្មើសណាមួយកើតឡើង គឺត្រូវអនុវត្តតាមដំណាក់កាលដែលបានបែងចែកទៅតាមនីតិវិធីសំខាន់ៗចំនួនបួនដែលមានដូចជា ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត ដំណាក់កាលចោទប្រកាន់ ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ។ ទោះបីជានៅក្នុង

[1] មាត្រា១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមានដំណាក់កាលជាច្រើនក៏ដោយ ដំណាក់កាលស៊ើបសួររបស់យុត្តាធិការស៊ើបសួរជានីតិវិធីស្វែងរកការពិតមួយដ៏មានសារៈសំខាន់ ដោយហេតុថាដំណាក់កាលនេះបង្ហាញអំពីស្មារតីនៃគោលការណ៍បែងចែកអំណាចក្នុងស្ថាប័នតុលាការក្នុងការស្វែងរក និងធានាយុត្តិធម៌ជូនប្រជាពលរដ្ឋឲ្យស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់នានា។

យ៉ាងណាមិញ ទោះបីជាដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសំខាន់ៗមានចំនួនបួនក៏ដោយប៉ុន្តែក្នុងបរិបទនៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះ គឺធ្វើការស្រាវជ្រាវត្រឹមតែដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ពោលគឺស្រាវជ្រាវតែអំពីសិទ្ធិអំណាច និងតួនាទីដែលស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុង ដំណាក់កាលស៊ើបសួរតែប៉ុណ្ណោះ។

២. ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ជាការពិតណាស់ នៅក្នុងប្រព័ន្ធយុត្តាធិការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចំពោះរឿងព្រហ្មទណ្ឌបានបែងចែកចៅក្រមជាពីរដែលមានដូចជាទីមួយគឺ ចៅក្រមអយ្យការ ឬអាចហៅបានថាព្រះរាជអាជ្ញា និងទីពីរគឺ ចៅក្រមអាសនៈដែលក្នុងនោះមានដូចជាចៅក្រមស៊ើបសួរ និងចៅក្រមជំនុំជម្រះ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរតើចៅក្រមស៊ើបសួរគឺជាអ្នកណា? ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជាចៅក្រមតែបំពេញការងារនៅក្នុងមន្ទីរស៊ើបសួរនៃតុលាការជាន់ទាបដែលជាតុលាការរាជធានីខេត្តក្រុង។ ដើម្បីជាការឆ្លើយតបទៅកាន់ចំណោទបញ្ហាខាងលើក្នុងការស្រាវជ្រាវយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយអំពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលគាត់មានតួនាទីធ្វើការបើកការស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរស្រាវជ្រាវស្វែងរកភស្តុតាងទាំងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុកនៅក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌដែលធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីទទួលបានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងធ្វើការបិទបញ្ចប់ការស៊ើបសួរនៅពេលបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរចប់ដោយមានចេញនូវដីកាដំណោះស្រាយ។ ចំពោះការប្រតិបត្តិបំពេញការងាររបស់ខ្លួននេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបានប្រធានសាលាដំបូងចាត់តាំងចៅក្រមយ៉ាងតិចពីររូបតាមដីកាសម្រេចឲ្យបំពេញតួនាទីជាចៅក្រមស៊ើបសួរនៅសភាស៊ើបសួរនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូង[2]។ ក្នុងន័យនេះគឺចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចការរបស់ខ្លួនតាមរយៈការចាត់ចែងប្រធានសាលាដំបូងដែលចៅក្រមនោះស្ថិតនៅ។

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវប្រធានបទ "តួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ" នេះគឺមានគោលបំណងចង់សិក្សាឲ្យច្បាស់ស៊ីជម្រៅពីតួនាទី សិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការបើកការស៊ើបសួរ និងការបិទការស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកការពិតនៅក្នុងអង្គហេតុ។ ដោយសារតែដំណាក់កាលស៊ើបសួរជាដំណាក់កាលមួយមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងមានវិលាលភាពធំធេងជាងដំណាក់កាលផ្សេងៗទៀត។ ទាំងអស់នេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយថាចៅក្រម

[2] មាត្រា ២០, ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ, លេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៥, ១៦ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៤។

ស៊ើបសួរមានវិធានការអ្វីខ្លះក្នុងការស្វែងរកការពិតដែលរួមមាន ការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង ការធ្វើកោសល្យវិច័យ និងការស្តាប់ទូរស័ព្ទជាអាទិ៍ដែលសុទ្ធសឹងតែជាវិធានដែលបានកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌយ៉ាងតឹងរ៉ឹងក្នុងការប្រើប្រាស់វិធានការនីមួយៗនេះ។

៤. ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

ប្រធានបទស្រាវជ្រាវនេះគឺមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទៅលើទ្រឹស្តី និងទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងនៃតួនាទីភារកិច្ច និងសិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដែលបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ ២០០៧។ យ៉ាងណាមិញទោះបីជាដំណាក់កាលនៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌមានចំនួនបួនសំខាន់ៗក៏ដោយ ប៉ុន្តែក្នុងបរិបទដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវនេះ គឺធ្វើការស្រាវជ្រាវត្រឹមតែដំណាក់កាលស៊ើបសួរតែប៉ុណ្ណោះដែលជាដំណាក់កាលសំខាន់ក្នុងចំណោមដំណាក់កាលទាំងបួន។ បានន័យថាការស្រាវជ្រាវនេះបានធ្វើឡើងចាប់ផ្តើមត្រឹមពីការបើកការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងបញ្ចប់ទៅវិញត្រឹមការបិទស៊ើបសួរដោយការចេញនូវដីការដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ សូមបញ្ជាក់ផងដែរថាកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះគឺមិនបានលើកយកនូវនីតិវិធីស្តីពីមោឃៈភាពនៃការស៊ើបសួរ និងនីតិវិធីនៅក្នុងសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍យកមកសិក្សានោះទេ។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការស្រាវជ្រាវប្រធាបទស្តីអំពី "តួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ" ពិតជាបានផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនទាក់ទងនឹងការយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីតួនាទី និងអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរពោល គឺទទួលបានចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងការបើក ការបិទ និងវិធានការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលធ្វើនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌដែលមានដូចជាការសួរចម្លើយ ការស្តាប់ចម្លើយ ការចេញដីកា និងការប្រើប្រាស់វិធានការនិរន្តរាយផ្សេងៗ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើឲ្យការប្រព្រឹត្តទៅនៃកិច្ចការរបស់ខ្លួនដំណើរការទៅយ៉ាងរលូន។ ជាងនេះទៅទៀតប្រធានបទនេះបានផ្តល់នូវចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងមួយចំនួនកាន់តែច្បាស់អំពីដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃកាតព្វកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះតើការប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរមានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ? លើសពីនេះទៅទៀតនៅក្នុងចំណុចបញ្ចប់នៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវនឹងទទួលបានការយល់ដឹងអំពីផលវិបាក និងចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការអនុវត្តនីតិវិធីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរហើយបន្ថែមពីនេះនឹងមានឱកាសបញ្ចេញគំនិតដើម្បីកំណែទម្រង់ក្នុងន័យស្ថាបនា។

៦. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ដើម្បីឲ្យបានដឹងច្បាស់ទាក់ទងនឹងប្រធានបទ **តួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ** គឺបានតាក់តែងសារណានេះឡើងទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធមានដូចជា អារម្ភណ៍កថា សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ សេចក្តីផ្តើម និងខ្លឹមសារដែលបានបែងចែកចេញជា បី ជំពូកដូចខាងក្រោមះ

ជំពូកទី១៖ កិច្ចនីតិវិធីនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជំពូកទី២៖ វិធានការនិរន្តរាយ

ជំពូកទី៣៖ ការបិទការស៊ើបសួរ

ផ្នែកបញ្ចប់នៃសារណានេះយើងខ្ញុំបានរៀបចំដោយរួមមាន សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍ និងរួមបញ្ចូលជាមួយឧបសម្ព័ន្ធផងដែរ។

ជំពូកទី១
កិច្ចនីតិវិធីនៃការស្រាវជ្រាវរបស់
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជំពូកទី១

កិច្ចនីតិវិធីនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១៖ សញ្ញាណទូទៅនៃចៅក្រមស៊ើបសួរ

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មានស្ថាប័នតុលាការដែលបម្រើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ដែលមាននៅតាមមូលដ្ឋាននៅគ្រប់រាជធានី-ខេត្តត្រូវបានបែងចែកចេញជាសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្ត។ ចំពោះអ្នកដែលមានអំណាចក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ឬហៅជាចៅក្រមនោះត្រូវបានបែងចែកជាពីរដាច់ដោយឡែករួមមានចៅក្រមអាសនៈ និងចៅក្រមអយ្យការ។ ក្នុងនោះផងដែរចំពោះចៅក្រមអាសនៈក៏ត្រូវបានបែងចែកមុខងារជាពីរគឺតួអង្គដែលមានទាំងចៅក្រមជំនុំជម្រះ និងចៅក្រមស៊ើបសួរ។ តួអង្គទាំងពីរនេះស្ថិតនៅក្នុងស្ថាប័នយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ និងយុត្តាធិការស៊ើបសួរ។ ដោយឡែកចៅក្រមអយ្យការវិញគឺស្ថិតនៅក្នុងស្ថាប័នអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានី-ខេត្តដែលមានតួអង្គព្រះរាជអាជ្ញា ព្រះរាជអាជ្ញារង ជាអ្នកទាមទារឲ្យតុលាការអនុវត្តច្បាប់ និងតំណាងអយ្យការឲ្យផលប្រយោជន៍សាធារណៈក្នុងសង្គម។

កថាខណ្ឌទី១៖ លក្ខណៈសម្បត្តិក្នុងការក្លាយជាចៅក្រមស៊ើបសួរ

ដើម្បីក្លាយជាចៅក្រមស៊ើបសួរមួយរូប អ្នកត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមជាមុន៖

- ត្រូវមានសញ្ជាតិខ្មែរតាំងពីកំណើត

- មានអាយុ ៣៥ ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើនចំពោះបេក្ខជនជានិស្សិត និងមានអាយុ ៤០ ឆ្នាំចំពោះបេក្ខជនជាមន្ត្រីរាជការគិតដល់ថ្ងៃប្រឡង

- ត្រូវមានសញ្ញាបត្រចាប់ពីបរិញ្ញាបត្រច្បាប់ទៅ

- មិនដែលមានទោសពីបទមជ្ឈិម ឬបទឧក្រិដ្ឋ

- ត្រូវមានកាយសម្បទាគ្រប់គ្រាន់អាចបំពេញការងារបាន។[3]

បេក្ខជនដែលប្រឡងជាប់ជាសិស្សចៅក្រមនឹងត្រូវទទួលបាននូវការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដែលរៀបចំដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយការប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។[4]

ក. លក្ខន្តិកៈរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ស្ថាប័នតុលាការ ជាអំណាចឯករាជ្យ។ តុលាការធានារក្សាអនាគតិ និងការពារសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ចៅក្រមនៃតុលាការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ត្រូវបំពេញភារកិច្ចនេះដោយគោរពច្បាប់យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងឲ្យអស់ពី

[3] មាត្រា ១៩, ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា, លេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៦, ១៦ កក្កដា ២០១៤។

[4] មាត្រា ២១, ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា, លេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៦, ១៦ កក្កដា ២០១៤។

ដួងចិត្ត និងសម្បជញ្ញៈរបស់ខ្លួន។[5] ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនខុសពីលក្ខន្តិកៈនៃចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា និងការរៀបចំអង្គការតុលាការនៅឡើយ។

មន្ទីរស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូង គឺជាផ្នែកមួយនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌដែលអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិព្រហ្មទណ្ឌ។ ប្រធានសាលាដំបូងត្រូវចាត់តាំងចៅក្រមយ៉ាងតិច ០២ (ពីរ) រូបតាមដីកាសម្រេចឲ្យបំពេញតួនាទីជាចៅក្រមស៊ើបសួរនៅមន្ទីរស៊ើបសួរនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌនៃសាលាដំបូង[6]។ ដីកាសម្រេចនេះដែរត្រូវកំណត់អំពីលំដាប់លេខរៀងសម្រាប់ការបំពេញការងារ។ ករណីពុំមានចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬខ្វះចៅក្រមស៊ើបសួរ ប្រធានសាលាដំបូងត្រូវចាត់តាំងពីចៅក្រម នៃតុលាការជំនាញផ្សេងដើម្បីបំពេញការងារស៊ើបសួរបាន។

ខ. ក្រមសីលធម៌ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ក្រមសីលធម៌ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺជាការតម្រូវឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរដែលបំពេញកិច្ចទាំងឡាយដោយផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ទាំងប្រាំគឺ គោលការណ៍ឯករាជ្យ គោលការណ៍អនាគតិ (ភាពមិនលម្អៀង) គោលការណ៍ភាពសុចរិត គោលការណ៍សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងគោលការណ៍វិរិយភាព (សេចក្តីព្យាយាម ឬប្រឹងប្រែង)។[7]

ក្រមសីលធម៌ក៏មានគោលបំណងពង្រឹកនូវឯករាជភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរទាំងអស់ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការតុលាការ ឬអយ្យការ ក៏ដូចជាការប្រកាន់នូវឥរិយាបថរបស់ខ្លួននៅក្រៅតុលាការ។ នៅក្នុងក្រមសីលធម៌នេះចៅក្រមមានន័យថាចៅក្រមអាសនៈ និង ចៅក្រមអយ្យការ។ ក្រមសីលធម៌នេះក៏ជាការបំពេញបន្ថែមពីលើច្បាប់ និងសេចក្តីណែនាំផ្សេងៗទៀតចំពោះចៅក្រមដើម្បីបង្កើននូវជំនឿទុកចិត្តពីសាធារណៈជនលើប្រព័ន្ធតុលាការ និងការពារកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ចៅក្រម។[8]

គ. វិសមិតភាពមុខងារ

ការស្ថិតនៅក្រោមឈ្មោះរួមជាចៅក្រម គឺគេប្រមូលផ្តុំជនទាំងអស់ដែលមានលក្ខន្តិកៈជាចៅក្រមដែលបំពេញមុខងារផ្សេងៗគ្នាក្នុងប្រព័ន្ធយុត្តាធិការ ភាពខុសគ្នានូវតួនាទីទាំងនេះនាំឲ្យមានបុព្វសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៅពេលបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន។ ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងថាចៅក្រមណាដែលបានបំពេញមុខងារក្នុងឋានៈជាព្រះរាជអាជ្ញា ព្រះរាជអាជ្ញារង ឬចៅក្រមស៊ើបសួរលើរឿងក្តីណាមួយមិនអាចចូលរួមក្នុងការជំនុំជម្រះរឿងក្តីនោះបានទេ បើមិនដូច្នេះទេសាលក្រមនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ។[9] ក្នុងន័យនេះដែរព្រះរាជអាជ្ញាជាមជ្ឈដ្ឋានកណ្តាលក្នុងការទទួលរាល់គ្រប់ព័ត៌មានទាំងអស់តាមគ្រប់មធ្យោបាយ ដែលបង្កើតបានជាបទល្មើស

---

[5] មាត្រា ១២៩ថ្មី, រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២៤ កញ្ញា ១៩៩៣។

[6] មាត្រា ២០, ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ, លេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៦, ១៦ កក្កដា ២០១៤។

[7] ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម, ២២ កុម្ភៈ ២០១៤។

[8] ប្រការ ១, ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម, ២២ កុម្ភៈ ២០១៤។

[9] មាត្រា ២៨៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ព្រហ្មទណ្ឌ ទោះបីព្រះរាជអាជ្ញាពុំមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការស៊ើបសួរក៏ដោយប៉ុន្តែក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់អំណាចដល់ព្រះរាជអាជ្ញានូវសិទ្ធិក្នុងការស៊ើបអង្កេតដោយមានជំនួយពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផងដែរ។ ក្នុងស្មារតីនៃមាត្រានេះដែរ គឺចង់បង្ហាញថាប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលនូវសំណុំរឿង ឬចាត់ការលើសំណុំរឿងហើយជាការស្វែងរកនូវភស្តុតាងចំពោះព្រះរាជអាជ្ញា គឺស្វែងរកតែភស្តុតាងដាក់បន្ទុកខុសពីចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុកនិងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ដូចនេះហើយប្រសិនជាព្រះរាជអាជ្ញា ឬចៅក្រមស៊ើបសួរទៅធ្វើជាចៅក្រមជំនុំជម្រះទៀតនោះ ច្បាស់ណាស់ប្រាកដជាមានបុរេនិច្ឆ័យដែលធ្វើឲ្យមានភាពអយុត្តិធម៌ទៅលើជនល្មើស ហើយសាលក្រមនោះគឺចាត់ទុកគ្មានបានការហើយគ្មានអានុភាពទៅលើផ្លូវច្បាប់ឡើយ។ ដូច្នេះដើម្បីធានានូវសេចក្តីសម្រេចប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ និងស្វែងរកការពិតកាន់តែមានភាពសុក្រឹតភាព។

កថាខណ្ឌទី២៖ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

នៅក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបានបែងចែកជាពីរប្រភេទគឺ៖ សមត្ថកិច្ចដែនដី និងសមត្ថកិច្ចតាមរឿងក្តី។

ក. សមត្ថកិច្ចដែនដី

ចៅក្រមស៊ើបសួរស្ថិតនៅជាមួយសាលាដំបូង ដូច្នេះគាត់មានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការនោះចំពោះគ្រប់បទល្មើសដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចនោះ និងចំពោះបទល្មើសដែលកើតឡើងនៅក្រៅដែនកិច្ចប្រសិនបើជនសង្ស័យម្នាក់បានចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើសទាំងអស់ ឬក៏ត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់គាត់ទោះបីជាត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយមូលហេតុផ្សេងក៏ដោយ។

សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរមាន៖

- ចៅក្រមស៊ើបសួរមានទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស។
- ចៅក្រមស៊ើបសួរមានទីលំនៅឋាន ឬទីសំណាក់របស់បុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស។
- ចៅក្រមស៊ើបសួរនាទីកន្លែងចាប់ខ្លួនបុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

ក្នុងករណីដែលមានទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនរូបនៅសាលាដំបូងខុសៗគ្នាហើយទទួលបណ្តឹងទាំងអស់ដូចគ្នាអំពីរឿងព្រហ្មទណ្ឌតែមួយទំនាស់នេះត្រូវបញ្ជូនទៅប្រធានសភាស៊ើបសួរដើម្បីសម្រេច។

ចំពោះវិវាទសមត្ថកិច្ចដែនដីរវាងសភាស៊ើបសួរច្រើន ត្រូវសម្រេចដោយប្រធានតុលាការកំពូលហើយការសម្រេចរបស់ប្រធានតុលាការកំពូលជាសាលដីកាសម្រេចបិទផ្លូវតវ៉ា។[10] បទប្បញ្ញត្តិនេះចែងអំពីសមត្ថកិច្ចដែរ

[10] មាត្រា ១២៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសមត្ថកិច្ច ហើយនឹងកំណត់អំពីបញ្ហាក្នុងការដោះស្រាយនៅពេលដែលមានទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនទៅលើបណ្តឹងតែមួយក៏ដូចជាវិវាទចំពោះសមត្ថកិច្ចសាលាដំបូងជាន់គ្នាផងដែរ។ បញ្ហាត្រង់ថាតើចៅក្រមស៊ើបសួរអាចប្រើប្រាស់អំណាចស្រាវជ្រាវបទល្មើសបានឬទេ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនមានវត្តមានក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន។

ជាងនេះទៅទៀត ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏បានផ្តល់នូវសិទ្ធិពន្លាតសមត្ថកិច្ចជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរបន្ថែមទៀត។ ចំពោះសមត្ថកិច្ចនេះដែរចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចប្រើប្រាស់អំណាចទៅលើសមត្ថកិច្ចដែនដីដទៃទៀតបានប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនមានវត្តមាននៅលើដែនដីរបស់ខ្លួន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់អំណាចនេះដោយចេញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ចំពោះដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះគឺត្រូវបានបែងចែកជាពីរ គឺការចាត់ឲ្យស៊ើបសួរសួរជំនួសចាត់ឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរផ្សេង និងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរដែលចាត់ឲ្យមន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌។

ខ. សមត្ថកិច្ចតាមរឿងក្តី

ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានកំណត់សមត្ថកិច្ចរបស់ស្ថាប័នអយ្យការ និងតុលាការតាមដំណាក់កាលនីមួយៗដោយឈរលើស្មារតីនៃគោលការណ៍បែងចែកមុខងាររបស់ស្ថាប័នតុលាអយ្យការ និងតុលាការដែលជាផលវិបាកចេញពីគោលការណ៍បែងចែកអំណាច។ ស្ថាប័នតុលាការពុំអាចប្តឹងមកដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ដើម្បីស៊ើបសួរ ឬវិនិច្ឆ័យបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌឡើយទោះបីជាតុលាការនោះបានដឹងដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់នូវបទល្មើសនោះក៏ដោយ។ ដូច្នេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស៊ើបសួរបានលុះត្រាតែត្រូវបានប្តឹងពីរឿងព្រហ្មទណ្ឌដោយព្រះរាជអាជ្ញា ឬជនរងគ្រោះដែលអាចបើកការស៊ើបសួរដោយតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ *(មានចង្អុលបង្ហាញក្នុងផ្នែកទី១ កថាខណ្ឌទី៣ ការបើកការស៊ើបសួរ)*។ ប៉ុន្តែការបើកស៊ើបសួរមិនមានលក្ខណៈចាំបាច់ចំពោះការវិនិច្ឆ័យបទល្មើសនោះទេ។ ហេតុដូច្នេះការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរចំពោះបទល្មើសទាំងបីប្រភេទអាស្រ័យលើការប្តឹងពីព្រះរាជអាជ្ញាតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ អន្តរាគមន៍របស់គាត់ត្រូវធ្វើដោយខានមិនបានចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ រីឯចំពោះបទមជ្ឈិម ការស៊ើបសួរអាចធ្វើក៏បាន ឬមិនធ្វើក៏បាន។[11] ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសមត្ថកិច្ចទៅលើគ្រប់បុគ្គលទាំងអស់លើកលែងតែរឿងព្រហ្មទណ្ឌជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ។

កថាខណ្ឌទី៣៖ ការបើកការស៊ើបសួរ

ការបើកការស៊ើបសួរ គឺមានគោលបំណងសំខាន់ដើម្បីស្រាវជ្រាវរកភស្តុតាងឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាមរយៈការសាកសួរ។ ជាធម្មតានៅក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្រ្តីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងការសាកសួរនៅ

[11] មាត្រា ១២២, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ក្នុងដំណាក់កាលអយ្យការពុំទាន់អាចប្រមូលបាននូវអង្គហេតុ និងភស្តុតាងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយបានឡើយដែលអាចបញ្ជូនជនសង្ស័យនោះទៅជំនុំជម្រះបាន ពីព្រោះគេចាត់ទុកថាចំណាត់ការចោទនេះជាដំណាក់កាលបឋម ហេតុដូចនេះ ទើបនីតិវិធីច្បាប់តម្រូវឲ្យមានការបើកការស៊ើបសួរនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាស្វែងរកការពិតចាំបាច់សម្រាប់ធានាដល់ការចោទប្រកាន់ និងធានានូវនិរន្តរភាពសម្រាប់ដំណើរការកាត់សេចក្តី។ ជាទូទៅសំណួរជាច្រើនបានលេចឡើងក្នុងដំណាក់កាលមួយនេះ ហើយក៏ត្រូវបានយកមកស៊ើបសួរជនត្រូវចោទនិងជនដែលមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធដោយការចោទសួរនោះ គឺដើម្បីចង់ដឹងថាតើជននោះពិតជាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមែន ឬមិនមែន។

ក. ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបើកការស៊ើបសួរ។ ការបើកការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរដែលត្រូវប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងនឹងបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះ ឬប្រឆាំងនឹងអញ្ញាតជន។ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររួមមាន៖[12]

- សេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ
- ការកំណត់ឈ្មោះបទល្មើស
- ការបង្ហាញអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស និង
- ឈ្មោះបុគ្គលដែលត្រូវរងការស៊ើបសួរប្រសិនបើអាចកំណត់បាន។

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខា។[13] ការបើកការស៊ើបសួរក្នុងករណីបទមជ្ឈិមជាជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់ពីអង្គហេតុដែលបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង សេចក្តីសន្និដ្ឋានត្រូវមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវលិខិតផ្សេងៗដែលកំណត់អំពីអង្គហេតុ។ ករណីនេះគ្រាន់តែចុះហត្ថលេខាដល់ទិដ្ឋការលើនិទ្ទេសទាំងនោះវាគ្រប់គ្រាន់ទៅហើយព្រោះវាមានតម្លៃស្មើនឹងការវិភាគនៃលិខិតនេះ។ លិខិតភ្ជាប់ត្រូវបានសន្មត់ថាមានបន្ទុកនូវគ្រប់ការចង្អុលបង្ហាញដែលចាំបាច់នានាសម្រាប់បំភ្លឺចៅក្រមស៊ើបសួរ និងដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរកំណត់ពីកម្មវត្ថុពិតប្រាកដព្រមទាំងវិសាលភាពនៃបណ្តឹង ដោយផ្អែកទៅលើការចង្អុលបង្ហាញក្នុងលិខិតភ្ជាប់នោះ។ ជាទូទៅលិខិតភ្ជាប់ គឺជាលិខិតដែលចេញក្នុងពេលស៊ើបអង្កេតជាក់ស្តែង ឬពេលស៊ើបអង្កេតបឋម។ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរជា

[12] មាត្រា ៤៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[13] គម្រូនៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១

និច្ចកាលជាលិខិតលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលត្រូវបានចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខា បើពុំនោះទេនឹងនាំឲ្យមាន មោឃភាពទាំងដីកា និងលិខិតផ្សេងៗទៀតដែលចេញក្រោយមកទៀត។

ខ. ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

បណ្តឹងរបស់ជនរងគ្រោះ គឺជាបណ្តឹងដែលជនរងគ្រោះធ្វើឡើងដើម្បីទទួលបានការជួសជុលព្យសនកម្ម ផ្ទាល់ខ្លួននៅពេលបច្ចុប្បន្ន។ ព្យសនកម្មអាចជាព្យសនកម្មខាងសម្ភារៈរូបរាងកាយ និងផ្លូវចិត្ត។[14]

ចៅក្រមស៊ើបសួរតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលធ្វើឡើងខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬក៏មានអ្នកតំណាង។ ទោះបីជាចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយក៏ចៅក្រម ស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលបាននូវដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរពីអយ្យការជាមុនសិន ទើបអាចធ្វើការស៊ើបសួរ បាន។ ក្នុងន័យនេះដែរក្រោយពីបានទទួលពាក្យប្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចៅក្រម ស៊ើបសួរធ្វើការកត់សម្គាល់ការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមដីកា ហើយបញ្ជូនបណ្តឹងនេះទៅព្រះរាជអាជ្ញា។[15] នៅពេលដែលទទួលបានការបញ្ជូននេះព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវប្តឹងទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដីកាបញ្ជូនរឿងក្តីឲ្យស៊ើបសួរ ប៉ុន្តែព្រះរាជអាជ្ញាក៏សុំដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរកុំឲ្យស៊ើបសួរ ប្រសិនបើបណ្តឹងអាជ្ញាត្រូវផុតរលត់ ឬប្រសិនបើអំពើនោះមិនមែនជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទេ។

ក្នុងករណីដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានស្នើសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការស៊ើបសួរ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាច មានជម្រើសពីរយ៉ាងគឺ៖

- មិនធ្វើការស៊ើបសួរ ដោយចេញដីកាសម្រេចភ្ជាប់ជាមួយសំអាងហេតុ បញ្ជាក់ពីមូលហេតុដែលខ្លួន សម្រេចមិនធ្វើការស៊ើបសួរ ដើម្បីធ្វើការជូនដំណឹងទៅកាន់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាបន្ទាន់។
- ធ្វើការស៊ើបសួរ ដោយចេញដីកាសម្រេចភ្ជាប់ជាមួយសំអាងហេតុ ហើយជូនដំណឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា។

គួរតែកត់សម្គាល់ដែរថា បណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋ ប្បវេណីមួយថ្មីដែលទើបតែបញ្ចូលក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះឯង ហើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបង់ប្រាក់ តម្កល់ទុកតាមការកំណត់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរតាមដីកាសម្រេច ដោយផ្អែកលើធនធានរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីនិងទៅលើការលំបាកនៃរឿងក្តីដែលអាចមើលឃើញជាមុន តែចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចលើកលែងមិនឲ្យបង់ ប្រាក់បានដែរ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរតម្រូវឲ្យមានការបង់ប្រាក់តម្កល់ទុកតែដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនព្រម បង់ក្នុងរយៈពេលកំណត់ដោយចៅក្រមទេ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវប្រកាសថាមិនអាចទទួលពាក្យបណ្តឹងនេះ បាន។ ការតម្រូវឲ្យមានការបង់ប្រាក់តម្កល់ទុកគឺដើម្បីធានាការបង់ប្រាក់ពិន័យរដ្ឋប្បវេណីប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើប

[14] មាត្រា ១៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[15] មាត្រា ១៣៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

សួរយល់ឃើញថានីតិវិធីធ្វើឡើងដោយរំលោភ ឬដោយអូសបន្លាយពេលវេលា ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសម្រេចឲ្យបង់ប្រាក់ពិន័យរដ្ឋប្បវេណី[16] តែប្រាក់ពិន័យនេះពុំអាចលើសពីចំនួនទឹកប្រាក់តម្កល់ទុកបានឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញប្រសិនបើពុំត្រូវបានបង់ប្រាក់ពិន័យរដ្ឋប្បវេណីទេ ប្រាក់តម្កល់ទុកនេះត្រូវបង្វិលទៅឲ្យសាមីខ្លួនវិញនៅពេលបញ្ចប់នីតិវិធី។[17]

កថាខណ្ឌទី៤៖ ការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ច

ជាគោលការណ៍ស៊ើបសួរជាតួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលច្បាប់តម្រូវឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបំពេញភារៈកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ បន្ថែមពីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចបើកកិច្ចស៊ើបសួរតាមរយៈការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចដោយជនត្រូវចោទ និងដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ នេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាទាំងព្រះរាជអាជ្ញាក្តី ជនត្រូវចោទក្តី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្តី គឺមានសិទ្ធិអនុញ្ញាតដោយច្បាប់យ៉ាងពេញលេញ ក្នុងការសម្រេចចិត្តស្នើសុំទៅចៅក្រមស៊ើបសួរស្វែងរកការពិតដែលខ្លួនគិតថាមានប្រយោជន៍ដល់រឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមានភារៈកិច្ចណាមួយដែលជាឧបសគ្គរាំងស្ទះដល់ការស៊ើបសួរស្វែងរកការពិតនោះ តាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានអនុញ្ញាតឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចាត់ឲ្យចៅក្រមផ្សេងទៀត ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ឲ្យបំពេញភារកិច្ចស្រាវជ្រាវជំនួសឲ្យខ្លួនបានផងដែរ។

ក. ការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដោយព្រះរាជអាជ្ញា

ជាគោលការណ៍នៅគ្រប់ពេលវេលានៃការស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញាមានសិទ្ធិស្នើសុំឲ្យចៅក្រមធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានផលប្រយោជន៍។ ជាធម្មតាការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាភាគច្រើន គឺមានគោលបំណងក្នុងការបំពេញបន្ថែមនូវចំណុចខ្វះខាតដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានបំពេញដើម្បីឲ្យកាន់តែមានភាពច្បាស់លាស់។ ដូច្នេះនៅគ្រប់ពេលវេលានៃការស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចស្នើសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍។ ករណីនេះដែរបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមធ្វើតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីខ្លួនបានទទួល។ ហើយដីកាដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចេញត្រូវមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងចិរវេលាយ៉ាងឆាប់បំផុត។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានធ្វើការសម្រេចនៅក្នុងចិរវេលា ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្តឹងដោយផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរតាម

[16] មាត្រា ១៤១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[17] មាត្រា ១៤០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

រយៈពាក្យសុំដើម្បីឲ្យសភាស៊ើបសួរសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។[18]

ខ. ការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដោយជនត្រូវចោទ

នៅគ្រប់ពេលវេលានៃការស៊ើបសួរ ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិស្នើសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ សួរចម្លើយខ្លួន សួរតទល់គ្នា ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ឬចុះទៅទីកន្លែងបានដោយពាក្យសុំត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយមានសំអាងហេតុ។ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធក្នុងចិរវេលា ១ (មួយ) ខែក្រោយពីទទួលពាក្យសុំ។ ដីកាត្រូវមានសំអាងហេតុហើយត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញានិងជនត្រូវចោទ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងចិរវេលា ១ (មួយ) ខែនោះទេជនត្រូវចោទអាចប្តឹងដោយផ្ទាល់សុំសភាស៊ើបសួរតាមរយៈពាក្យសុំដើម្បីឲ្យសភាស៊ើបសួរសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។[19]

គ. ការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

នៅគ្រប់វេលានៃការស៊ើបសួរ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិស្នើសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ សួរចម្លើយខ្លួន ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី សួរចម្លើយជនត្រូវចោទ សួរតទល់គ្នា ឬចុះទៅទីកន្លែងបានដោយពាក្យសុំត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរហើយមានសំអាងហេតុ។ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធក្នុងចិរវេលា ១ (មួយ) ខែ ក្រោយពីទទួលពាក្យសុំ។ ដីការត្រូវមានសំអាងហេតុ ហើយត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញានិងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងចិរវេលា១ (មួយ) ខែទេដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចប្តឹងដោយផ្ទាល់សុំសភាស៊ើបសួរតាមរយៈពាក្យសុំដើម្បីឲ្យសភាស៊ើបសួរសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។[20]

ផ្នែកទី២៖ សិទ្ធិអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងការស៊ើបសួរ

នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីសំខាន់ក្នុងការស៊ើបសួរស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុកផង និងដោះបន្ទុកផងដើម្បីស្វែងរកការពិត ឬអត្ថិភាពនៃបទល្មើសមុននឹងបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅពេលបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់ខ្លួនក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរត្រូវតែមានក្រឡាបញ្ជីអមជាមួយជានិច្ច។[21] ដោយផ្អែកតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលបានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការស្វែងរកពិរុទ្ធភាពដែលក្នុងនោះចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺអាចស្វែងរកភស្តុតាងតាមរយៈពីររបៀប

---

[18] មាត្រា ១៣២, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[19] មាត្រា ១៣៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[20] មាត្រា ១៣៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[21] មាត្រា ១២៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ដែលមានដូចជា៖ ទី១ ការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងទី២ ការចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ជាការពិតណាស់ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការស្រាវជ្រាវដោយខ្លួនឯងដើម្បីស្វែងរកភស្តុតាងឲ្យឃើញនូវការពិតពោលគឺជាការស្វែងរកនូវពិរុទ្ធភាពនៃបទល្មើសដែលមានកំណត់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ម្យ៉ាងវិញទៀតនៅក្នុងសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការបើកការស៊ើបសួរដោយខ្លួនឯងបាន ប្រសិនបើគាត់យល់ឃើញថាការបើកការស៊ើបសួរនោះមានសារៈសំខាន់ដើម្បីស្វែងរកការពិតដោយមិនចាំបាច់មានការស្នើសុំឬមានបណ្តឹងស្នើសុំពីភាគីឡើយ នៅក្នុងករណីដែលគាត់បានរកឃើញថានៅក្នុងបទល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ដោយព្រះរាជអាជ្ញា នោះមានលេចនូវមុខសញ្ញានៃការចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើសពីសំណាក់បុគ្គលថ្មីផ្សេងទៀត។[22] ក្នុងចំណុចនេះគឺចង់មានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរមានឆន្ទានុសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការពិចារណាឬការសម្រេចឲ្យធ្វើការស៊ើបសួរដោយខ្លួនឯង ប្រសិនបើគាត់យល់ឃើញថាមានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការស្វែងរកការពិតបាន។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកការពិតតាមរយៈកម្មវត្ថុពីរដែលក្នុងនោះរួមមាន៖

ទី១. ការស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងបុគ្គលមានដូចជា៖ ការជូនដំណឹងអំពីការដោយឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី។

ទី២. ការស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងវត្ថុមានដូចជា៖ ការឆែកឆេរចាប់យកវត្ថុតាង ការធ្វើកោសលវិច័យ និងការស្តាប់ទូរស័ព្ទ។

ក. ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ

ដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ គឺជាវិធានការនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរជំនួសឲ្យការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងកម្មវត្ថុរឹតបន្តឹងនូវសេរីភាពលើជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្ទាល់របស់ខ្លួន ឬតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា (ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ)។ នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជាក់អំពីកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវទៅលើជនត្រូវចោទ។[23]

ជាធម្មតាចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិចេញដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទ និងបុគ្គលដែលស្ថិតក្នុងឋានៈជាចារី ជាអ្នកផ្តើមគំនិត ឬជាអ្នកសមគំនិត ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការត្រូវជូនដំណឹងក្នុង

[22] កើត រិទ្ធ, បទសម្ភាសដោយពិធីការិនីនៃទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា, ទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា, ០៨ មករា ២០០៨។

[23] មាត្រា ២២៦, វាកខណ្ឌទី១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

រយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។ ផ្ទុយទៅវិញប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរបានទទួលបណ្តឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ដែលសុំឲ្យដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការតែខ្លួនបដិសេធមិនព្រមសម្រេចតាមការសុំទេ គាត់ត្រូវចេញដីកាបដិសេធការសុំនេះក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ។ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានចេញសេចក្តីសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើពាក្យប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរដែលជាអ្នកសម្រេចជំនួស។[24]

នៅពេលដែលជនត្រូវចោទចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែពិនិត្យមើលអត្តសញ្ញាណជនត្រូវចោទ ហើយប្រាប់ជននោះឲ្យបានដឹងពីរឿងរ៉ាវដែលខ្លួនចោទប្រកាន់ និងប្រាប់អំពីឈ្មោះបទល្មើសដែលកំណត់ដោយច្បាប់។ ចៅក្រមស៊ើបសួរប្រាប់ជនត្រូវចោទថាខ្លួនអាចឆ្លើយ ឬមិនឆ្លើយបានដោយសេរី។ និទ្ទេសស្តីពីការប្រាប់នេះត្រូវបានចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង។

ប្រសិនបើជនត្រូវចោទចង់ឆ្លើយនោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវទទួលចម្លើយនោះភ្លាម មានន័យថាខណៈពេលជនត្រូវចោទបានចូលបង្ហាញខ្លួនដំបូងចៅក្រមស៊ើបសួរមានកិច្ចសំខាន់បីគឺ ការធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង[25] កំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ[26] និងកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ។ ក្រោយមកទៀតចៅក្រមស៊ើបសួរប្រាប់ជនត្រូវចោទឲ្យបានដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការជ្រើសរើសមេធាវី ឬការសុំឲ្យចាត់តាំងមេធាវីឲ្យខ្លួនដោយអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។ ចំពោះជនត្រូវចោទជាអនីតិជនត្រូវតែមានមេធាវីអមជានិច្ច បើគ្មានការជ្រើសរើសដោយជនត្រូវចោទទេមេធាវីត្រូវបានចាត់តាំងនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលចែងដោយច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។ ក្រោយពីការចូលខ្លួនចូលបង្ហាញខ្លួនលើកទីមួយជនត្រូវចោទដែលនៅក្រៅឃុំត្រូវប្រកាសប្រាប់ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីអាសយដ្ឋានរបស់ខ្លួន។ ជនត្រូវចោទនោះត្រូវបានដំណឹងថា៖

- ខ្លួនត្រូវតែជូនព័ត៌មានដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅពេលណាដែលខ្លួនប្តូរអាសយដ្ឋាន
- គ្រប់ការឲ្យដំណឹងដែលបានធ្វើឡើងតាមអាសយដ្ឋានចុងក្រោយ ដែលប្រកាសឡើងដោយជនត្រូវចោទនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងដល់សាមីខ្លួនផ្ទាល់។[27]

---

[24] មាត្រា ២២៦, វាក្យខណ្ឌទី៣ និងទី៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[25] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២

[26] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៣

[27] មាត្រា ១៤៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ការឲ្យដំណឹងព្រមទាំងការប្រកាសស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋាននោះ ត្រូវចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង។

ក្នុងករណីចាំបាច់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវហៅអ្នកបកប្រែ។ អ្នកបកប្រែត្រូវស្បថតាមជំនឿសាសនារបស់ខ្លួនថានឹងជួយដល់តុលាការ និងបកប្រែឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមចម្លើយទាំងឡាយ។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយអ្នកបកប្រែមិនអាចត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោមចៅក្រម ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ ភាគី ឬសាក្សីទេ។[28]

ខ. ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

នៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបសួរពិនិត្យអត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទប្រាប់ជននេះឲ្យដឹងពីរឿងរ៉ាវដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ និងប្រាប់អំពីឈ្មោះនៃបទល្មើស។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរប្រាប់ជនត្រូវចោទថាខ្លួនអាចឆ្លើយ ឬមិនឆ្លើយដោយសេរី។ ប៉ុន្តែត្រូវតែនិទ្ទេសស្តីពីការប្រាប់នេះត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនដំបូង។ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ គឺដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើស ហើយវាជាដំណាក់កាលមួយក្នុងការបំភ្លឺឲ្យឃើញកាន់តែច្បាស់នូវអង្គហេតុណាមួយ ឬបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទផងដែរ។

ក្នុងការសួរចម្លើយនេះ កាលណាជនត្រូវចោទមានមេធាវីអម ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវកោះហៅមេធាវីយ៉ាងតិចបំផុត ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃមុនពេលសួរចម្លើយ។ ក្នុងចិរវេលានេះមេធាវីអាចពិនិត្យមើលសំណុំរឿងនីតិវិធី។ ជនត្រូវចោទអាចត្រូវសួរចម្លើយដោយចៅក្រមស៊ើបសួរបានតែនៅចំពោះមុខមេធាវីរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែប្រសិនជាមេធាវីត្រូវបានកោះហៅ[29] យ៉ាងត្រឹមត្រូវហើយមិនចូលបង្ហាញខ្លួននៅថ្ងៃនិងម៉ោងកំណត់ទេ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី។ និទ្ទេសស្តីពីអវត្តមានមេធាវីនេះត្រូវបានចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុសួរចម្លើយជនត្រូវចោទឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ក្នុងករណីពិសេស ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទដោយមិនបាច់កោះហៅមេធាវីបានប្រសិនបើជនត្រូវចោទបោះបង់ចោលយ៉ាងជាក់លាក់នូវវត្តមានរបស់មេធាវីខ្លួន។ ការបោះបង់ចោលនេះត្រូវបានចុះក្នុងកំណត់ហេតុផ្សេងស្តីពីកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ និងចុះហត្ថលេខាដោយជនត្រូវចោទផ្ទាល់។[30]

ក្នុងករណីបន្ទាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសួរចម្លើយដោយមិនចាំបាច់កោះហៅមេធាវីផងបានដែរ។ ភាពបន្ទាន់នេះត្រូវតែបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់រហូតដល់ស្លាប់ ឬបណ្តាលមកពីការភ័យខ្លាចពីការបាត់បង់តម្រុយនៃ

[28] មាត្រា ១៤៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[29] គម្រូនៃដីកាកោះ (ជនត្រូវចោទ) មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៤

[30] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៥

ភស្តុតាង ហើយប្រភេទនៃភាពបន្ទាន់ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ។[31] ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចហៅរកអ្នកបកប្រែដើម្បីធ្វើការបកប្រែឲ្យជនត្រូវចោទបាន។

នៅពេលសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវី អាចលើកសំណួរផ្សេងៗដែលមានប្រយោជន៍ដល់បទល្មើសបានដែរដោយមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ[32]។ ក្នុងករណីមិនអនុញ្ញាតត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ។[33]

កាលណាចិរវេលា ៤ (បួន) ខែ បានកន្លងផុតទៅចាប់ពីពេលសួរចម្លើយនៅពេលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ជនត្រូវចោទមិនត្រូវបានសួរចម្លើយ ឬសួរតទល់ទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលចម្លើយប្រសិនបើជនត្រូវចោទបានស្នើសុំ។ បើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមកោះហៅជនត្រូវចោទក្នុងចិរវេលា ១ (មួយ) ខែ បន្ទាប់ពីការសុំទេនោះ ជនត្រូវចោទអាចប្តឹងផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរដែលទទួលចម្លើយនេះដោយខ្លួនឯងបាន បន្ទាប់មកកំណត់ហេតុត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។[34]

ក្រៅពីនេះមេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំ ក៏អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយសេរីជាមួយកូនក្តីរបស់ខ្លួននៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬនៅក្នុងមណ្ឌលឃុំខ្លួន។ ការសន្ទនារបស់មេធាវី និងជនត្រូវចោទមិនអាចត្រូវគេស្តាប់ ឬថតបានទេ។ មេធាវីអាចអានលិខិតនៃសំណុំរឿងក្តីឲ្យកូនក្តីស្តាប់ ផ្ទុយទៅវិញមេធាវីមិនអាចឲ្យលិខិតថតចម្លងពីលិខិតសំណុំរឿងដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួនបានឡើយ។[35]

គ. ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ចំពោះគោលបំណងនៃការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មានផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងបទល្មើសក៏ដូចជាអំពើព្យសនកម្មផ្សេងៗ ដែលជាហេតុបណ្តាលមកពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងការទាមទារសំណងការខូចខាត។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចជាជនរងគ្រោះ ឬជាជនទាំងឡាយណាដែលទទួលរងនូវអំពើល្មើសហើយព្យសនកម្មនៃការខូចខាតមានពិតប្រាកដ ឬអាចជាអាណាព្យាបាលរបស់ជនរងគ្រោះ។ ប្រសិនបើក្នុងករណីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស ដូច្នេះការស្តាប់ចម្លើយនេះវាពិតជាមានប្រយោជន៍ជាច្រើនក្នុងការស្រាវជ្រាវពីជនរងគ្រោះ ដែលជាជនជួបហេតុការណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបានការរំលោភបំពានពីសំណាក់ចារី ដែលចម្លើយនេះអាចចង្អុលបង្ហាញមុខ ឬឈ្មោះចារី ឬជនពាក់ព័ន្ធអាចជាសហចារី អ្នកផ្តើមគំនិត អ្នកសមគំនិត ឬសាក្សីផ្សេងទៀត។ ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានរៀបរាប់អំពីថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ

---

[31] មាត្រា ១៤៥, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[32] មាត្រា ១៤៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[33] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយតទល់ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៦

[34] មាត្រា ១៤៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[35] មាត្រា ១៤៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ដែលខ្លួនទទួលរងអំពើល្មើសច្បាប់របស់ពិរុទ្ធជន។ ចម្លើយនេះត្រូវបានរៀបរាប់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកទាំងពីរ (ជនរងគ្រោះ និងជនត្រូវចោទ) ក្នុងរយៈកាលមុនពេលកើតហេតុហើយរៀបរាប់ដល់សកម្មភាពរបស់ជនត្រូវចោទដែលធ្វើមកលើខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងយកចម្លើយពីដំណើររឿងហេតុដែលកើតមានឡើង ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏ត្រូវសួរបន្ថែមនូវសំណូមពររបស់ជនរងគ្រោះទៀតផងដែរ គឺដើម្បីឈានដល់ការវិនិច្ឆ័យបាននូវអំពើរបស់អ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងថែមទាំងផ្តល់នូវភាពយុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះ។

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចពឹងពាក់មេធាវីបានដើម្បីការពារប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបាន។ ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបានកោះហៅមេធាវីរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយ៉ាងតិចបំផុត ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនពេលស្តាប់ចម្លើយដើម្បីទុកចិរវេលានេះឲ្យមេធាវីអាចពិនិត្យសំណុំរឿងបាន។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចត្រូវបានគេស្តាប់ចម្លើយនៅតែចំពោះមុខមេធាវីរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែបើមេធាវីដែលត្រូវបានកោះហៅយ៉ាងត្រឹមត្រូវហើយមិនបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅថ្ងៃ និងម៉ោងតាមកំណត់ទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី។ និទ្ទេសស្តីពីអវត្តមានត្រូវបានចុះក្នុងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ។

ក្នុងករណីពិសេស ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដោយមិនចំបាច់កោះហៅមេធាវី ប្រសិនបើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបោះបង់ចោលយ៉ាងជាក់លាក់នូវវត្តមានមេធាវីរបស់ខ្លួន។[36] ការបោះបង់នេះត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុមួយដោយឡែកពីកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។[37]

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដោយមិនចាំបាច់កោះហៅមេធាវីបានដែរ។ ភាពបន្ទាន់ត្រូវបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ ឬបណ្តាលមកពីភ័យខ្លាចបាត់បង់តម្រុយភស្តុតាង។ ប្រភេទនៃភាពបន្ទាន់ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ។[38] ចៅក្រុមស៊ើបសួរក៏អាចស្វែងរកអ្នកបកប្រែបានក្នុងករណីជនរងគ្រោះត្រូវការជាចាំបាច់។ ម្យ៉ាងវិញទៀតនៅក្នុងពេលស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីអាចលើកសំណួរមកសួរ និងពិភាក្សាដេញដោលបានដោយមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីមិនអនុញ្ញាតករណីនោះត្រូវបានចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ។[39]

---

[36] គម្រូនៃដីកាកោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៧

[37] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៨

[38] មាត្រា ១៥០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[39] មាត្រា ១៥១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ឃ. ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី

សាក្សី គឺជារូបវន្តបុគ្គលដែលបានដឹងពីរឿងរ៉ាវពីអតីតកាល ឬហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើងពីមុនទាក់ទងនឹងព្រឹត្តិការណ៍បទល្មើសដែលត្រូវបានតុលាការ ឬអាជ្ញាធរបានកោះអញ្ជើញមកបំភ្លឺពីរឿងរ៉ាវដែលបានកើតឡើងនៅចំពោះមុខ។ សាក្សីគឺមានពីរប្រភេទគឺសាក្សីដាក់បន្ទុក និងសាក្សីដោះបន្ទុក។

នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលគ្រប់រូបដែលចម្លើយនោះអាចមានប្រយោជន៍ក្នុងការសម្តែងឲ្យឃើញការពិត។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដាច់ពីគ្នាដោយគ្មានវត្តមានជនត្រូវចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ម្យ៉ាងវិញទៀតចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសួរតទល់គ្នារវាងជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសាក្សីផងបានដែរ។ បុគ្គលគ្រប់រូបដែលត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរកោះហៅក្នុងឋានៈជាសាក្សីត្រូវតែមកបង្ហាញខ្លួន។[40] ក្នុងករណីសាក្សីនៅរឹងទទឹងនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសុំឲ្យកងកម្លាំងសាធារណៈបង្ខំសាក្សីនេះឲ្យចូលមកបង្ហាញខ្លួនបាន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរចេញបញ្ជាឲ្យចូលមកបង្ហាញខ្លួនដោយបញ្ជានេះត្រូវតែមានអត្តសញ្ញាណរបស់សាក្សី និងចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរព្រមទាំងមានបោះត្រាផងដែរ។[41] រាល់ចម្លើយរបស់សាក្សីគឺមានប្រយោជន៍ក្នុងការសម្តែងឲ្យឃើញការពិតនៃអង្គហេតុ កាលណាចម្លើយនោះស៊ីចង្វាក់គ្នាទៅនឹងចម្លើយរបស់ជនត្រូវចោទ ឬជនរងគ្រោះ ហើយវាក៏ជាមូលដ្ឋានមួយផ្នែកសម្រាប់វិនិច្ឆ័យរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ប៉ុន្តែរាល់ចម្លើយរបស់សាក្សីទាំងអស់ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិសម្រេចថា គួរជឿ ឬមិនគួរជឿ។

មុននឹងអនុញ្ញាតឲ្យសាក្សីបំភ្លឺ គឺច្បាប់តម្រូវឲ្យសាក្សីម្នាក់ៗត្រូវស្បថតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថានិយាយការពិត[42] ដែលទម្រង់នៃការស្បថត្រូវធ្វើដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ប្រសិនបើសាក្សីមិនចេះភាសាខ្មែរ (និយាយ អាន ស្តាប់) នោះទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស្វែងរកអ្នកបកប្រែម្នាក់ដើម្បីស្តាប់ចម្លើយសាក្សី។ ចំពោះការសម្បថនេះសាក្សីមួយចំនួនត្រូវបានច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យរួចផុតពីសម្បថមានដូចជា៖

- ឳពុក ម្តាយ និងបុព្វជនគ្រប់រូបរបស់ជនត្រូវចោទ។
- កូនប្រុស កូនស្រី និងបច្ឆាជនគ្រប់រូបផ្សេងទៀតរបស់ជនត្រូវចោទ។
- បង ប្អូនប្រុស ស្រីរបស់ជនត្រូវចោទ។
- បង ប្អូនថ្លៃប្រុស ស្រីរបស់ជនត្រូវចោទ។
- ប្តី ឬ ប្រពន្ធរបស់ជនត្រូវចោទ ទោះបីបានលែងលះគ្នាហើយក៏ដោយ។

---

[40] គម្រូនៃដីកាកោះហៅសាក្សី មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៩

[41] មាត្រា ១៥៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[42] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីការធ្វើសម្បថ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១០

- កុមារអាយុតិចជាង ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ។[43]

ដើម្បីគោរពសិទ្ធិការពារខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចស្តាប់ចម្លើយក្នុងឋានៈជាសាក្សី និងបុគ្គលណាមួយដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះទេ គ្រាន់តែជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានហើយ។ ប្រសិនបើសាក្សីឈឺ ឬមិនអាចធ្វើដំណើរបានចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជីអាចចុះទៅកាន់លំនៅឋាន ឬទីកន្លែងដែលសាក្សីនោះនៅដើម្បីទទួលចម្លើយ។[44] អ្វីដែលសំខាន់នោះគឺគ្រប់រាល់ពេលស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលមានក្រឡាបញ្ជីអមត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុជាចាំបាច់។[45]

ខ. ការឆែកឆេរ និងការចាប់យកវត្ថុតាង

ការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង គឺជាវិធានការមួយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរអនុវត្តដើម្បីស្វែងរកការពិតនៃពិរុទ្ធភាពរបស់ជនល្មើសទាំងឡាយណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សង្គមជាតិ និងប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ តាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិក្នុងការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាងដើម្បីជាប្រយោជន៍ក្នុងការស្រាវជ្រាវ។

ការឆែកឆេរលំនៅឋាន ជាវិធានការបង្ខិតបង្ខំរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការស្វែងរកវត្ថុតាងនានាសម្រាប់បំភ្លឺការពិតនៃអំពើអ្វីមួយដើម្បីធានាការដោះស្រាយបណ្តឹងណាមួយឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ អំណាចនៃការឆែកឆេរលំនៅឋានបណ្តាលឲ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិស្របច្បាប់របស់បុគ្គលឯកជន សិទ្ធិខាងលំនៅឋាន ទ្រព្យសម្បត្តិ សេរីភាព កិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។ ដូច្នេះអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវតែធ្វើឲ្យបានត្រឹមត្រូវតឹងរ៉ឹងបំផុតដោយមានសំអាងច្បាស់លាស់ដែលជាមូលដ្ឋានពិត និងស្របតាមបញ្ញត្តិច្បាប់។

ក្នុងការអនុវត្តការឆែកឆេរ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការឆែកឆេរបាននៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទេត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខសាក្សី ២ (ពីរ) នាក់ ដែលខ្លួនចាត់តាំង និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដូចជាប៉ុស្តិ៍ ចៅសង្កាត់ មេភូមិ។ ត្រូវចាំថាសាក្សីមិនអាចជានគរបាល ឬជាកងរាជអាវុធហត្ថដែលជាកងកម្លាំងចូលរួមប្រតិបត្តិការក្នុងការឆែកឆេរបាននោះឡើយ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចផ្តើមឆែកឆេរមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ល្ងាចបានទេ លើកលែងតែក្នុងករណីឆែកឆេរនៅគ្រប់ទីកន្លែងការផលិត រក្សាទុក ជួញដូរ ចែកចាយ ឬប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចធ្វើការឆែកឆេរនៅក្នុងការិយាល័យមេធាវីផងដែរ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខប្រធានគណៈមេធាវី ឬប្រតិភូរបស់ប្រធានគណៈមេធាវីនោះ។

---

[43] មាត្រា ១៥៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[44] មាត្រា ១៥៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[45] គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១១

ក្នុងការឆែកឆេរចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ ស្ដីអំពីការឆែកឆេរដោយមានចុះហត្ថលេខារបស់ខ្លួន និងក្រឡាបញ្ជីជាមួយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សី ២ (ពីរ) នាក់។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវចុះនិទ្ទេសអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងទាំងអស់ ឬសាក្សីនីមួយៗ។ ការឆែកឆេរប្រព្រឹត្តទៅក្នុងការិយាល័យមេធាវី កំណត់ហេតុនេះត្រូវចុះនិទ្ទេសអំពីវត្តមានរបស់ប្រធានគណៈមេធាវី ឬ របស់ប្រតិភូនៃកម្រិតនៃប្រធានគណៈមេធាវីនេះ។[46]

នៅពេលប្រតិបត្តិការនៃការឆែកឆេរ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចាប់យកវត្ថុតាងដែលចាប់បាន និងមានបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាងនោះ។ ក្រោយពីបានបង្ហាញវត្ថុដែលចាប់ដល់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬដល់សាក្សីទាំង ២ (ពីរ) នាក់រួចមកចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់ដែលរួមមានបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃវត្ថុដែលចាប់យក។ កំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់នេះត្រូវមានចុះហត្ថលេខារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជីរួមជាមួយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សី ២ (ពីរ) នាក់។ កំណត់ហេតុត្រូវមានចុះនិទ្ទេសអំពីអត្តសញ្ញាណនៃអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សីនីមួយៗ។[47]

បន្ទាប់ពីចាប់យកវត្ថុតាងនៅពេលដែលមិនទាន់ចេញដីកាដំណោះស្រាយរឿងនៅឡើយទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងសងទៅម្ចាស់ដើមវិញនូវវត្ថុតែចាប់បាន កាលណាកម្មសិទ្ធិនេះគ្មានការជំទាស់អ្វីប្រាកដប្រជាទេ។ លើសពីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើការសម្រេចតាមដីកាដែលមានសំអាងហេតុក្រោយពីបានទទួលមតិពីព្រះរាជអាជ្ញា។ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវឲ្យដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់អ្នកប្ដឹង និងមេធាវីរបស់អ្នកប្ដឹងប្រសិនបើមាន។ ប៉ុន្តែវត្ថុតាងដែលចាប់យកមិនគួរប្រគល់សងទៅឲ្យអ្នកប្ដឹងសុំទេ កាលណាវិធានការនេះអាចបង្កជាឧបសគ្គដល់ការសម្រេចឲ្យឃើញការពិត។ ចំពោះវត្ថុដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់បុគ្គល ឬទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចជាអាវុធ ឬជាតិផ្ទុះ ព្រមទាំងវត្ថុដែលការកាន់កាប់មិនស្របច្បាប់មិនអាចប្រគល់សងទៅឲ្យសាមីខ្លួនបានទេ ហើយវត្ថុនេះត្រូវរឹបអូសជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ។[48]

ច. ការធ្វើកោសលវិច័យ

នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃការស៊ើបសួរ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ដល់ការស្រាវជ្រាវរកការពិតច្បាប់បានអនុញ្ញាតឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យអ្នកជំនាញធ្វើកោសលវិច័យដោយធ្វើការវិភាគ និងបញ្ជាក់លទ្ធផលដោយអ្នកជំនាញប្រសិនករណីខ្លះចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចធ្វើការវាយតម្លៃខ្លួនឯងបានដូចជា ប្រភេទគ្រឿងញៀន សាកសព ប្រភេទឈាម ប្រភេទអាវុធ ឬឧបករណ៍ផ្សេងៗដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ភាព

[46] មាត្រា ១៥៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[47] មាត្រា ១៦០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[48] មាត្រា ១៦១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ចាំបាច់នៃការធ្វើកោសលវិច័យធ្វើឲ្យយើងអាចរកឃើញ ឬអាចឲ្យយើងប្រើប្រាស់សញ្ញាសម្គាល់មួយចំនួន ឬភស្តុតាងផ្សេងៗដោយសារមធ្យោបាយបច្ចេកទេស និងវិទ្យាសាស្ត្រមួយចំនួន។

នៅក្នុងករណីដែលមានបញ្ហាបច្ចេកទេសចោទឡើង ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យធ្វើកោសលវិច័យដោយឯកឯង ឬតាមពាក្យសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញារបស់ជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំធ្វើកោសលវិច័យ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចតាមដីកាដោយមានសំអាងហេតុ។ ដីកាត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ ប្រសិនបើពាក្យសុំនោះចេញមកពីព្រះរាជអាជ្ញា និង១ (មួយ) ខែ ប្រសិនបើពាក្យនោះចេញមកពីជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវជូនដំណឹងឲ្យដល់អ្នកប្តឹងសុំជាបន្ទាន់។[49] ការធ្វើកោសលវិច័យក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានបង្កើតឲ្យមានបញ្ជីថ្នាក់ជាតិមួយនៃអ្នកជំនាញ បញ្ជីនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌។ ប៉ុន្តែបែបបទនៃការចុះឈ្មោះ ឬលុបឈ្មោះចេញពីបញ្ជីត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។ អ្នកជំនាញដែលត្រូវបានចុះឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិត្រូវស្បថនៅមុខសាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញស្របតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថានឹងផ្តល់ជំនួយដោយស្មោះត្រង់ដល់ការស្វែងរកយុត្តិធម៌។ អ្នកជំនាញត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីមិនចាំបាច់ស្បថសាជាថ្មីទៀតទេនៅពេលណាខ្លួនត្រូវបានចាត់តាំងឲ្យធ្វើកោសលវិច័យ។[50]

ចៅក្រមស៊ើបសួរ តាមធម្មតាត្រូវជ្រើសរើសអ្នកជំនាញដែលត្រូវបានចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិនៃអ្នកជំនាញ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ តាមដីកាដោយមានសំអាងហេតុពិសេសអាចចាត់តាំងអ្នកជំនាញដែលគ្មានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិបាន។ ករណីនេះអ្នកជំនាញត្រូវស្បថតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថា ខ្លួននឹងផ្តល់ជំនួយដោយស្មោះត្រង់ដល់ការស្វែងរកយុត្តិធម៌។[51] អ្នកជំនាញត្រូវបានចាត់តាំងតាមដីការបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។[52] ដីកាត្រូវបញ្ជាក់អំពីបេសកកម្មរបស់អ្នកជំនាញព្រមទាំងរយៈពេលដែលត្រូវបំពេញបេសកកម្មនេះ បេសកកម្មអាចទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសតែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើជាការគួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរប្រគល់វត្ថុដែលចាប់បានមួយផ្នែក ឬទាំងអស់នោះជូនអ្នកជំនាញ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការប្រគល់ដែលចាប់បាន។ អ្នកជំនាញអាចបំបែកស្លាកដែលបិទដើម្បីធ្វើកោសលវិច័យបានប្រសិនបើកោសលវិច័យនេះអាចធ្វើឲ្យខូចខាត ឬវិនាសដល់វត្ថុដែលចាប់បាននោះអ្នកជំនាញត្រូវជូនព័ត៌មានដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

[49] មាត្រា ១៦២, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[50] មាត្រា ១៦៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[51] មាត្រា ១៦៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[52] គម្រូនៃដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១២

និងសុំការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមនេះមុននឹងចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន។[53]

អ្នកជំនាញបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនក្រោយការត្រួតពិនិត្យរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ អ្នកជំនាញត្រូវជូនព័ត៌មានដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីការប្រព្រឹត្តនៃបេសកកម្មការលំបាករបស់ខ្លួនដែលអាចជួបប្រទះ។ ប្រសិនបើអ្នកជំនាញមិនគោរពរយៈពេលដែលកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចាត់អ្នកជំនាញផ្សេងទៀតជំនួសអ្នកជំនាញនោះ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើកាលៈទេសៈតម្រូវនោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចអនុញ្ញាតតាមដីកាសម្រេចឲ្យធ្វើការពន្យាររពេលបាន។[54] ដើម្បីបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនអ្នកជំនាញអាចស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលគ្រប់រូបក្រៅពីជនត្រូវចោទ ចម្លើយដែលអ្នកជំនាញបានទទួលនោះមានតម្លៃត្រឹមតែជាព័ត៌មានធម្មតា។ បុគ្គលដែលអ្នកជំនាញស្តាប់ចម្លើយនោះមិនបាច់ស្បថទេ។ ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថាចាំបាច់ត្រូវស្តាប់ចម្លើយជនត្រូវចោទអ្នកជំនាញត្រូវសុំការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ជនត្រូវចោទអាចសុំឲ្យអ្នកជំនាញស្តាប់ចម្លើយរបស់ខ្លួននៅចំពោះមុខមេធាវី។ ប៉ុន្តែកាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរចាត់តាំងគ្រូពេទ្យ ឬអ្នកចិត្តសាស្ត្រពិនិត្យជនត្រូវចោទនោះ ការពិនិត្យវេជ្ជសាស្ត្រ ឬចិត្តសាស្ត្រត្រូវធ្វើដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី។[55]

កាលណារបាយការណ៍នៃការធ្វើកោសលវិច័យត្រូវបានបញ្ចប់ហើយ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនព័ត៌មានដល់ព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីដាក់ចូលក្នុងសំណុំរឿងស៊ើបសួរ បន្ទាប់មកចៅក្រមស៊ើបសួរកោះហៅជនត្រូវចោទ និងមេធាវីដើម្បីប្រាប់ឲ្យដឹងពីសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃកោសលវិច័យនេះ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចកោះហៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីផងដែរដើម្បីប្រាប់ឲ្យដឹងពីសេចក្តីសន្និដ្ឋាននៃកោសលវិច័យ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែកំណត់រយៈពេលដែលអនុញ្ញាតឲ្យព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដាក់ពាក្យសុំធ្វើកោសលវិច័យបន្ថែម ឬប្រតិកោសលវិច័យ ដែលរយៈពេលនេះមិនអាចតិចជាង ១០ (ដប់) ថ្ងៃនោះទេ។ ក្នុងរយៈពេលនេះសំណុំរឿងដែលរួមមានរបាយការណ៍កោសលវិច័យអាចត្រូវបានពិនិត្យមើលដោយមេធាវី។ គ្រប់ពាក្យសំដីកោសលវិច័យបន្ថែម ឬប្រតិកោសល្យវិច័យត្រូវតែមានសំអាងហេតុ និងធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំធ្វើកោសលវិច័យបន្ថែម ឬប្រតិកោសលវិច័យទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចតាមដីកាដោយមានសំអាងហេតុ។ ដីកាត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ ប្រសិនបើពាក្យសុំចេញមកពីព្រះរាជអាជ្ញា និង ១ (មួយ) ខែ ប្រសិនបើពាក្យនេះចេញពីជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ដីកាត្រូវឲ្យដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់អ្នកប្តឹងសុំ។ គ្រប់ពាក្យសុំធ្វើកោសលវិច័យបន្ថែម ឬប្រតិ

[53] មាត្រា ១៦៥, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[54] មាត្រា ១៦៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[55] មាត្រា ១៦៧, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

កោសលវិច័យ ដែលធ្វើឡើងក្រោយផុតរយៈពេល ដែលកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង។ បើចៅក្រមស៊ើបសួរបានទទួលពាក្យសុំធ្វើកោសលវិច័យ ធ្វើកោសលវិច័យបន្ថែម ឬប្រតិកោសលវិច័យ មិនព្រមសម្រេចក្នុងរយៈពេលនេះ អ្នកដែលសុំអាចធ្វើពាក្យប្តឹងដោយផ្ទាល់តាមរយៈពាក្យសុំដល់សភាស៊ើបសួរ ដែលសម្រេចជំនួសដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។[56]

ចំណែកឯសោហ៊ុយសម្រាប់ធ្វើកោសលវិច័យជាបន្ទុករបស់អ្នកស្នើសុំ។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញា ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ស្នើសុំឲ្យធ្វើកោសលវិច័យ កោសលវិច័យបន្ថែម ឬធ្វើប្រតិកោសលវិច័យ សោហ៊ុយទាំងនេះជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ។[57]

ឆ. ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ

ការស្តាប់ទូរស័ព្ទជាអាទិ៍ដែលបង្គាប់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងការសម្តែងឲ្យឃើញនូវការពិត ឬជាប្រយោជន៍ចំពោះបទល្មើសទាំងឡាយណាដែលមានពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាញទូរស័ព្ទ ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យស្តាប់ និងថតការសន្ទនាតាមទូរស័ព្ទបាន។ លើសពីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចបង្គាប់ឲ្យចាប់ និងថតគ្រប់ការឆ្លើយឆ្លងគ្នាតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ផងដែរដូចជា សារតាមរយៈទូរសារ ឬសារតាមអិនធើណែតជាអាទិ៍។ *ឧទាហរណ៍៖* ករណីការស៊ើបអង្កេតពីបទល្មើសគម្រាមថានឹងសម្លាប់ ដែលជនរងគ្រោះអះអាងថាជនត្រូវចោទបានទូរស័ព្ទមកគម្រាមខ្លួនជាច្រើនដង។ ករណីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិបង្គាប់ឲ្យមន្ត្រីមានជំនាញធ្វើការថតយកការសន្ទនាតាមទូរស័ព្ទសម្រាប់ទុកជាភស្តុតាង។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចសុំឲ្យគ្រប់អង្គភាពសាធារណៈគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ទាំងអស់ ឬគ្រប់មន្ត្រីរាជការជំនាញតាំងឧបករណ៍បច្ចេកទេស និងធ្វើការថតដោយតម្រូវឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន អំពីប្រភេទនៃទំនាក់ទំនងដែលត្រូវចាប់ព្រមទាំងអំពីរយៈពេលនៃបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។

គ្រប់អង្គភាពសាធារណៈមន្ត្រីរាជការ ដែលចាត់តាំងត្រូវបំពេញតាមពាក្យសុំរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងពេលអនុវត្តបេសកកម្មអង្គភាពសាធារៈ ឬគ្រប់មន្ត្រីរាជការដែលចាត់តាំងត្រូវតែជូនព័ត៌មានដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីការប្រព្រឹត្តទៅនៃបេសកកម្មអំពីការលំបាកជាយថាហេតុ។ កាលណាបេសកកម្មត្រូវបានបំពេញរួចហើយអង្គភាពសាធារណៈ ឬគ្រប់មន្ត្រីរាជការត្រូវចម្លងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវសម្លេងដែលថតបាន។ ការធ្វើឲ្យទៅជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនេះត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវខ្លឹមសារនៃសម្លេងដែលថតបាន។ សម្លេងដែលថតបាននេះត្រូវប្រគល់ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរ និងបិទស្លាក។

---

[56] មាត្រា ១៧០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[57] មាត្រា ១៧១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

គ្រប់ពេលវេលាចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចុះទៅកាន់ទីកន្លែងដែលធ្វើការចាប់ និងថតចូលទៅកាន់ទីកន្លែងទាំងនោះមិនអាចត្រូវហាមឃាត់ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរដោយសំអាងលើមូលហេតុអ្វីបានទេ ទោះបីជាកន្លែងឃោធាក៏ដោយ។ ម្យ៉ាងទៀតចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើកិច្ចការនេះតាមដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសបានផងដែរ។[58]

កថាខណ្ឌទី២៖ ការចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស

ក. មូលហេតុនៃការចាត់ឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរជំនួស

ជាការពិតណាស់ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងដំណើរនេះក្នុងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌតាមរយៈការស៊ើបសួររបស់គាត់ពីព្រោះថាដំណើរការនៃការស៊ើបសួរនេះ គឺជាចំណាត់ការមួយដែលបង្ហាញថាជនណាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬមិនបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ អាស្រ័យហេតុនេះភារៈកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលសំខាន់បែបនេះ តុលាការមិនអាចអនុវត្តនីតិវិធីផ្សេងដោយរំលងពីដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះបានឡើយ ទោះបីជាកាលៈទេសៈណាក៏ដោយឲ្យតែស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទនៃបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ។ ប៉ុន្តែយ៉ាងណាក្តីប្រសិនបើមានមូលហេតុមួយចំនួនដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនបាន ដូចជាបញ្ហាជម្ងឺ ឬមានធុរៈចាំបាច់ផ្សេងៗ ការដំណើរការផ្លូវឆ្ងាយ។ល។ ដូច្នេះដោយសារតែកិច្ចការនោះត្រូវធ្វើជាបន្ទាន់ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចនោះ ទើបក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌសម្រេចអនុញ្ញាតឲ្យមានលក្ខខណ្ឌអាចឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរចាត់អ្នកបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរជំនួសបាន។

ខ. ការស៊ើបសួរជំនួសដោយចៅក្រមផ្សេងទៀត

នៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរណាម្នាក់ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសដល់ចៅក្រមផ្សេងទៀត ចៅក្រមនោះត្រូវទទួលកិច្ចដែលត្រូវធ្វើតាមដីកាឲ្យស៊ើបសួរពីចៅក្រមដើមនោះ។ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបញ្ជាក់ពីកិច្ចតែត្រូវធ្វើដែលមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់។ យោងតាមស្មារតីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានបញ្ញត្តិថាកិច្ចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរផ្សេងធ្វើត្រូវបញ្ជាក់ក្នុងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ដែលការបញ្ជាក់នោះត្រូវតែមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយបទល្មើសដែលចោទប្រកាន់។ ជាមួយនេះដែរ ដីកានោះត្រូវតែណែនាំឲ្យច្បាស់លាស់ដោយមិនអាចមានលក្ខណៈទូទៅទេទាក់ទងនឹងកិច្ចដែលបង្គាប់ឲ្យស៊ើបសួរ។[59]

ចៅក្រមស៊ើបសួរបានចេញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសទៅកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរផ្សេង នៃតុលាការផ្សេងទៀត ហើយគាត់បានកំណត់នៅក្នុងដីកានោះអំពីការចាត់ឲ្យមានការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ឬការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ។ កាន់តែពិសេសជាងនេះទៅទៀត ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសក៏ត្រូវតែកំណត់ថិរវេលាសម្រាប់ធ្វើការចាត់ឲ្យស៊ើបសួរផងដែរ។ ពោលគឺមានចុះរយៈពេលដើម្បីឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរអនុវត្តនូវកិច្ច

[58] មាត្រា ១៧២, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[59] មាត្រា ១៧៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

របស់ខ្លួន។ ជាក់ស្តែង ដីកានេះត្រូវតែមានចុះកាលបរិច្ឆេទ ហត្ថលេខា និងបោះត្រាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ (ចៅក្រមដើម) ដើម្បីឲ្យដីកានោះមានអនុភាពត្រឹមត្រូវ។ ដូច្នេះប្រសិនបើក្នុងករណីដែលលើសរយៈពេលដែលបានកំណត់ក្នុងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ចៅក្រមដែលទទួលភារកិច្ចតាមដីកាត្រូវស្នើសុំពន្យាររពេល ឬអាចបញ្ចប់តាមកាលកំណត់ក្នុងដីកានោះតែម្តង។ ម្យ៉ាងទៀតចៅក្រមស៊ើបសួរអាចដកហូតដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសបានគ្រប់ពេល ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាកិច្ចនោះគ្រប់គ្រាន់ហើយ ឬក៏បានប្រមូលតាមតម្រុយគ្រប់គ្រាន់ហើយ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា កាលណាដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបានចេញដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរណាម្នាក់ ចៅក្រមស៊ើបសួរនោះប្រើប្រាស់អំណាចទាំងអស់របស់ចៅក្រមដែលបានផ្ទេរឲ្យខ្លួន។ ចំពោះសិទ្ធិអំណាចដែលបានតាមរយៈដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសទៅលើចៅក្រមស៊ើបសួរម្នាក់ទៀតនេះមានលក្ខណៈទូលាយជាងការចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទៅទៀត ទាក់ទងនឹងវិធានការស្រាវជ្រាវ ឬអំណាចរបស់ស៊ើបរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរជាអាទិ៍។

គ. ការស៊ើបសួរជំនួសដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌

ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចប្រើប្រាស់វិធានការបង្គាប់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសនូវកិច្ចមួយចំនួនដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានចង្អុលបង្ហាញក្នុងដីកាបង្គាប់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស[60] ដោយការអនុវត្តដីកាស៊ើបសួរជំនួសមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវស្ថិតក្នុងអំណាចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមរូបនោះតែម្នាក់គត់។[61] មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចបំពេញកិច្ចបានតែក្នុងករណីដែលមានចែងក្នុងដីកាឲ្យស៊ើបសួរជំនួសនៅក្នុងរង្វង់សមត្ថកិច្ចដែនដីរបស់ខ្លួន លើកលែងតែចៅក្រមស៊ើបសួរអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើប្រតិបត្តិការបន្ទាន់លើវិសាលភាពដែនដីជាតិទាំងមូល ប៉ុន្តែត្រូវមានជំនួយពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានសមត្ថកិច្ចដែនដី។[62] ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចាត់ឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ណាម្នាក់ដើម្បីបំពេញកិច្ចមួយចំនួនជំនួសខ្លួនដូចជា សិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្រាវជ្រាវ និងពិនិត្យអំណាចក្នុងការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង ការឃាត់ខ្លួននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ និងការធ្វើកំណត់ហេតុផ្សេងៗដែលសាងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការអនុវត្តដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសចេញពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។

លើសពីនេះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចកោះហៅ និងស្តាប់ចម្លើយសាក្សីប៉ុន្តែមុននឹងឆ្លើយចំពោះសំណួរ សាក្សីម្នាក់ៗត្រូវស្បថតាមជំនឿសាសនារបស់ខ្លួនថានិយាយតែការពិត។ ដើម្បីគោរពសិទ្ធិការពារខ្លួនមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចស្តាប់ចម្លើយក្នុងឋានៈជាសាក្សីនូវបុគ្គលណាមួយ ដែលមានតម្រុយនៃពិរុទ្ធភាពលើបុគ្គលនោះ

---

[60] គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៣

[61] មាត្រា ១៧៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[62] មាត្រា ១៧៧, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ទេ។ កាលណាស្ដាប់ចម្លើយសាក្សីណាម្នាក់បានធ្វើឲ្យលេចតម្រុយនៃពិរុទ្ធភាពសាក្សីនោះមន្ត្រីនគរបាលត្រូវបញ្ឈប់ការស្ដាប់ ហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចហៅរកអ្នកបកប្រែដែលបានស្បថតាមជំនឿសាសនារបស់ខ្លួនថាខ្លួននឹងជួយបកប្រែជូនតុលាការឲ្យបានត្រឹមត្រូវក្នុងករណីសាក្សីមិនចេះភាសាខ្មែរ។

បុគ្គលដែលបានកោះហៅក្នុងឋានៈជាសាក្សីត្រូវចូលមកបង្ហាញខ្លួន។ ក្នុងករណីរឹងទទឹងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវរាយការណ៍ជូនចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីចេញបញ្ជាឲ្យចូលខ្លួន ដោយក្នុងបញ្ជានោះត្រូវមានចុះអត្តសញ្ញាណសាក្សី។ បញ្ជានេះមានត្រូវមានចុះកាលបរិច្ឆេទ និងហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងមានបោះត្រាផង។ បញ្ជាឲ្យចូលបង្ហាញខ្លួនអនុញ្ញាតឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ប្រើប្រាស់កម្លាំងជាសាធារណៈដើម្បីបង្ខំឲ្យសាក្សីចូលបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខខ្លួន។[63]

ការសាកសួរចម្លើយរបស់ជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចធ្វើកិច្ចការនេះបានឡើយ។

សម្គាល់៖ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ពុំអាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ឬស្ដាប់ចម្លើយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទេ។ ប៉ុន្តែមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការឆែកឆេរ និងចាប់យកវត្ថុតាង នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការចាំបាច់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចធ្វើការហាមឃាត់ជនត្រូវចោទតែត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។

[63] មាត្រា ១៧៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ជំពូកទី២

វិធានការនិរន្តរាយ

ជំពូកទី២
វិធានការនិរន្តរាយ

និរន្តរាយ មានន័យថាការមិនមានអន្តរាយដំណើរដែលគ្មានគ្រោះថ្នាក់។[64] វិធានការនេះសម្តៅដល់ការចេញដីកាចាប់ខ្លួន ការចោទប្រកាន់ ការឃុំខ្លួន ឬការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ដើម្បីធានាដល់កិច្ចស៊ើបសួរឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយមានប្រសិទ្ធិភាព ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានប្រគល់អំណាចក្នុងការចាប់បង្ខំតាមរយៈវិធានការនិរន្តរាយទៅឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ។ យ៉ាងណាវិញដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការចាត់ការនិរន្តរាយទៅដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ មានអំណាចប្រើប្រាស់នូវដីកាជាច្រើនដើម្បីស្វែងឡើងពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន។ នេះជាគោលការណ៍នៅក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌដើម្បីជាការងាយស្រួលស្វែងរកភស្តុតាងពិតប្រាកដសម្រាប់ដាក់បន្ទុក ដោះបន្ទុក ទៅដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។

ផ្នែកទី១៖ ដីកា

ដីកា ជាបញ្ជាជាលាយល័ក្ខអក្សរចេញពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលបង្គាប់ឲ្យចាត់ការនូវអំពើណាមួយមួយវិញទៀត បញ្ជាដែលបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនជនណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់ជាការចេញដីកាដោយអង្គការតុលាការ ឬមន្ត្រីរាជការណាមួយ។ ជាទូទៅគេអាចទាយយកតាមអត្ថន័យច្បាប់បានន័យថា ដីកាជាសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រមដើម្បីអនុញ្ញាតធ្វើការបង្គាប់ឲ្យធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ ឬជាសេចក្តីបង្គាប់ជាលាយល័ក្ខអក្សរដែលចេញដោយចៅក្រមម្នាក់។

ចំពោះវិធានការនិរន្តរាយនេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន។[65]

កថាខណ្ឌទី១៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន គឺជាបញ្ជាដល់បុគ្គលណាម្នាក់ឲ្យចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដីកានេះអាចចេញទៅលើជនត្រូវចោទ ឬទៅលើបុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពប៉ុណ្ណោះ។[66] ដីកានេះត្រូវឲ្យដំណឹងដល់ជនពាក់ព័ន្ធដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអាជ្ញាសាលា។[67]

---

[64] សម្តេច ជួន ណាត, វចនានុក្រមខ្មែរ, (ភ្នំពេញ៖ ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ១៩៦៧)។

[65] មាត្រា ១៨៥, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[66] មាត្រា ១៨៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[67] មាត្រា ១៨៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

កម្មវត្ថុនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន គឺដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យបុគ្គលដែលត្រូវចោទចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការសាកសួរព័ត៌មានសួររកចម្លើយ ឬស្តាប់ចម្លើយអំពីរឿងហេតុពាក់ព័ន្ធនឹងបទចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា។

នៅក្នុងចំណាត់ការវិធានការនិរន្តរាយ ដើម្បីឲ្យការស៊ើបសួរស្វែងរកការពិតនៃរឿងមួយដែលប្រព្រឹត្តទៅបានដោយរលូនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែមានការសហការពីព្រះរាជអាជ្ញា ប៉ុន្តែការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនមិនអាចអនុវត្តបានដោយភ្លាមៗឡើយទោះបីជាមានការសន្និដ្ឋានពីព្រះរាជអាជ្ញាក៏ដោយ។ មូលហេតុមកពីនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានបង្គាប់ឲ្យនាំចូលខ្លួន បានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានចោទប្រកាន់ទៅលើបុគ្គលដែលមិនទាន់ស្គាល់អត្តសញ្ញាណច្បាស់លាស់ ហេតុដូច្នេះការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនគ្មានប្រសិទ្ធិភាព។ ដោយឡែកចំណាត់ការដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងករណីនេះ ជាដំបូងចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការស៊ើបសួរស្រាវជ្រាវរកសវតាជាតិរបស់បុគ្គលនោះជាមុនសិនតាមរយៈដីកាស៊ើបសួរជំនួស ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន។

ចំពោះដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ត្រូវចុះនិទ្ទេសដូចជា ៖

- អត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ
- បទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសនេះ
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ម៉ោង និងទីកន្លែងដែលត្រូវបង្ហាញខ្លួននៅមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ
- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលចេញដីកា។

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ ហើយចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងមានបោះត្រាផង។[68] មួយវិញទៀត ដីកាឲ្យចូលខ្លួនមិនមានវិធានការចាប់បង្ខំដល់ជនដែលចៅក្រមបានកំណត់ឈ្មោះនៅក្នុងដីកានោះទេ មានន័យថាជនដែលត្រូវទទួលបានដំណឹងនៃដីកានេះរួចហើយបុគ្គលនេះអាចចូលខ្លួន ឬមិនចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដោយសេរី។ ប៉ុន្តែទោះបីបែបណាក៏ដោយ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនមិនមានអនុភាពដោយផ្ទាល់ ក្នុងការចាប់បង្ខំបុគ្គលនោះត្រូវតែចូលបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរក៏ពិតមែនតែវាមានតម្លៃជាការជម្រុញទៅលើយន្តការនៃនីតិវិធីបន្ត ក្នុងករណីដែលបុគ្គលនោះបដិសេធមិនព្រមចូលខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ។ ចំណាត់ការបន្តចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន។

[68] មាត្រា ១៨៧, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួននេះ ត្រូវបានចេញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរជូនទៅកាន់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌ ឬមន្ត្រីអាជ្ញាសាលា ដោយក្រឡាបញ្ជីឲ្យដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនទៅដល់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ គឺត្រូវបញ្ជាក់ប្រាប់ទៅបុគ្គលនោះអំពីកម្មវត្ថុនៃដីកានេះឲ្យទទួលយកចុងដីកា ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃនៅលើដើមដីកានោះផង។ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះមិនព្រមយកដីកានេះត្រូវបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការមិនព្រមយកដីកានោះ។[69] បន្ទាប់មកទៀតមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចត្រូវបញ្ជូនដីកានោះត្រលប់មកជូនចៅក្រមស៊ើបសួរឲ្យបានរហ័សតាមដែលខ្លួនអាចធ្វើទៅបាន។

កថាខណ្ឌទី២៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន គឺជាបញ្ជាដល់កម្លាំងសាធារណៈឲ្យចាប់ និងនាំខ្លួនបុគ្គលណាម្នាក់ទៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដីកានេះអាចត្រូវចេញតែទៅលើជនត្រូវចោទ ឬទៅបុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពប៉ុណ្ណោះ។[70] ក្រៅពីលក្ខខណ្ឌនេះ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌពុំបានកំណត់នូវលក្ខខណ្ឌណាផ្សេងទៀតដើម្បីឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់នាំខ្លួននោះទេ។ ហេតុនេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនភ្លាមដោយមិនចាំបាច់ចេញដីកាឲ្យនាំខ្លួនជាមុនទេក្នុងករណីដែលចៅក្រមយល់ឃើញថាជាការចាំបាច់។

ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនបានចូលខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនទេ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនជនត្រូវចោទបានករណីដែលជនត្រូវចោទមិនបានរត់គេចទៅទីណានោះ។ ចំណុចនេះមានន័យថាប្រសិនបើជនត្រូវចោទកំពុងរស់នៅជាធម្មតានៅមូលដ្ឋានដោយគ្មានការរត់គេចខ្លួន គឺចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនជនត្រូវចោទតែម្តង។

ប្រសិនបើករណី ចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនទៅជនត្រូវចោទពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមធ្វើឲ្យជនត្រូវចោទមានបំណងរត់គេចខ្លួន នោះចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនតែម្តង។

ម្យ៉ាងទៀតក្នុងករណីចៅក្រមបានចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ប៉ុន្តែជនត្រូវចោទនៅតែរឹងទទឹងមិនព្រមចូលបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនដែលមានអនុភាពដើម្បីធ្វើការនាំខ្លួនជននោះមកស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកការពិត។

[69] គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៤

[70] មាត្រា ១៩០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ដើម្បីឲ្យដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនមានអនុភាពត្រូវចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ៖

- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សំណុំរឿង
- អត្តសញ្ញាណនៃបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ
- បទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស
- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលចេញដីកា
- ដីកានេះត្រូវចុះលេខរៀងនៃការចេញដីកា ស្របតាមលេខរៀងនៃសៀវភៅចុះលេខដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនត្រូវតែចុះកាលបរិច្ឆេទ និងនិទ្ទេសដូចដែលបានចង្អុលបង្ហាញខាងលើទើបដីកានេះមានប្រសិទ្ធិភាព។

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ ចុះហត្ថលេខា និងមានបោះត្រារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរផង។[71]

គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន ត្រូវប្រគល់ដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលជាអ្នកទទួលបន្ទុកក្នុងការអនុវត្ត ប្រសិនបើចាំបាច់ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់អង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថតាមរយៈគ្រប់មធ្យោបាយដូចជាព័ត៌មានកាសែត វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ឬប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណែតជាអាទិ៍។[72] មានន័យថាដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួនអាចជាកម្មវត្ថុក្នុងការធ្វើការផ្សព្វផ្សាយលើវិភាពដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទាំងមូល ការផ្សព្វផ្សាយបែបនេះចំពោះភាពបន្ទាន់នៃការអនុវត្តដីកា ដើម្បីបង្កាជនត្រូវចោទកុំឲ្យព្យាយាមរត់គេចខ្លួនចេញពីព្រំដែនដីប្រទេសកម្ពុជា។ ដីកានេះត្រូវប្រគល់ជូនជាបន្ទាន់ដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលទទួលបន្ទុកតាមរយៈក្រឡាបញ្ជី។ ចំពោះដីកាត្រូវមានបោះត្រាក្រហមដែលមិនមែនជាសន្លឹកថតចម្លងមិនថាស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈបែបណាទេមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែគោរពសិទ្ធិលំនៅដ្ឋាន បើទោះជាស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌបន្ទាន់ក្នុងការអនុវត្តដីកាយ៉ាងណាក៏ដោយ មានន័យថាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចចូលទៅនាំខ្លួនជនត្រូវចោទមុនម៉ោង ៦ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ ល្ងាចបានជាដាច់ខាត។ ម្យ៉ាងវិញទៀតប្រសិនបើស្ថិតនៅក្នុងបេសកកម្មនៃការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ជួបនូវការលំបាកផ្សេងៗ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវជូនដំណឹងស្តីអំពីការលំបាករបស់ខ្លួនទៅកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។[73] ក្រោយពីធ្វើការនាំខ្លួនជនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធបានមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែនាំជននោះទៅបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើការសួរចម្លើយ ឬស្តាប់ចម្លើយដែលពាក់ព័ន្ធ។ ប្រសិនបើមានកាលៈទេសៈណាមួយដែលជាហេតុនាំឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចនាំខ្លួន

[71] មាត្រា ១៩១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[72] គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន មានកំណត់មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៥
[73] មាត្រា ១៩២, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

បុគ្គលដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរក្រោយពេលចាប់ខ្លួនបានទេ បុគ្គលនេះត្រូវនាំខ្លួនយ៉ាងយូរបំផុតថ្ងៃបន្ទាប់ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសប្រសិនបើការបង្ហាញខ្លួននៅថ្ងៃបន្ទាប់ទេ បុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវបានដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពវិញ។[74] នេះមានន័យថាចិរវេលានៃការឃាត់ខ្លួន (ឃុំខ្លួន) ជនណាម្នាក់មិនអាចលើសពីរយៈពេល ៤៨ ម៉ោងនោះទេ។ កាលណាបុគ្គលជាប់ពាក់ព័ន្ធត្រូវបាននាំខ្លួនដល់ចៅក្រមស៊ើបសួររួចមកដោយស្ថិតនៅក្នុងជម្រើសរបស់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការឃុំខ្លួន ឬមិនឃុំខ្លួន (ដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ) ទៅលើបុគ្គលនោះ។ យោងតាមការអនុវត្តជាក់ស្ដែង ចៅក្រមស៊ើបសួរតែងតែសម្រេចធ្វើការឃុំខ្លួន ក្នុងករណីដែលបទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ទៅលើបុគ្គលនោះជាប្រភេទបទល្មើសធ្ងន់ធ្ងរ (បទឧក្រិដ្ឋ) ឬអាស្រ័យលើបុគ្គលិកលក្ខណៈនៃបុគ្គលនោះផ្ទាល់តែម្ដង។

ឧទាហរណ៍៖ លោក ក ត្រូវបានគេចាប់ខ្លួនដោយការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួននៅថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤។ ប៉ុន្តែដោយសារតែមិនអាចបញ្ជូនលោក ក មកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរភ្លាម ដោយសារតែបញ្ហាដឹកជញ្ជូនផ្លូវឆ្ងាយ លោក ក ត្រូវបានឃុំខ្លួនមួយយប់នៅប៉ុស្ដិ៍នគរបាល។

ដូច្នេះបានសេចក្ដីថានៅថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ ទើបលោក ក ត្រូវបាននាំយកមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ហើយបន្ទាប់មកលោក ក ក៏ត្រូវបានឃុំខ្លួននៅថ្ងៃនោះតែម្ដង។

ហេតុដូចនេះយោងតាមមាត្រា ១៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវចាត់ទុកថារយៈពេល ១ ថ្ងៃ ខាងលើនេះស្ថិតនៅក្នុងចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដែរ។ ជាលទ្ធផល ចិរវេលានេះត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងស្រុងទៅក្នុងចិរវេលានៃទោសដែលបានប្រកាស (មាត្រា ៥០៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)។

ឧបមាថា ក្រោយមកតុលាការបានសម្រេចផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារលោក ក ចំនួន ៣ ខែ។ ដូច្នេះចិរវេលា ៣ ខែ ត្រូវចាប់ផ្ដើមគិតចាប់ពីថ្ងៃទី២០ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ មិនមែនគិតពីថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ ឡើយ។[75]

កថាខណ្ឌទី៣៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន ជាបញ្ជារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរបង្គាប់ឲ្យកម្លាំងសាធារណៈទាំងអស់ស្រាវជ្រាវរកការចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធមានពិរុទ្ធភាពមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីនាំខ្លួនជននោះទៅពន្ធនាគា ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន និងបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនបុគ្គលនោះចំពោះបុគ្គល

---

[74] មាត្រា ១៩៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[75] រុន ពណ្ណារិទ្ធ និង ចាំង ស៊ីណាត, "នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ", (មេរៀនសម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឆ្នាំទី៤, សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច, ២០១៧), ៤៥។

ដែលបានគេចខ្លួនដោយមិនដឹងស្ថិតនៅទីណា។ ទោះបីជាដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនត្រូវបានចេញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែដើម្បីធានាឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាពក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌតម្រូវឲ្យមុននឹងចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងដីកានេះជាមុនសិន ដើម្បីសម្រេចនូវមូលហេតុក្រោយពីទទួលយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញា។ យ៉ាងណាមិញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន គឺធ្វើឡើងដោយមានការកំណត់ពីនិទ្ទេសនិងមានកាលបរិច្ឆេទ ហើយចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដោយមានបោះត្រាផងគ្រាន់ជាបញ្ជារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ បញ្ជាឲ្យកងកម្លាំងសាធារណៈស្វែងរកជនត្រូវចោទ ឬជនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ឬជនដែលមានពិរុទ្ធភាពមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើការសាកសួរយកចម្លើយ ឬស្តាប់ចម្លើយពាក់ព័ន្ធនឹងបទចោទប្រកាន់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា។

ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន អាចចេញទៅលើជនត្រូវចោទ ឬបុគ្គលដែលមានតម្រុយពិរុទ្ធភាព។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការចេញដីកានេះបានលុះត្រា ៖

- បទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ គឺជាប្រភេទបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ។[76]

- បុគ្គលដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធបានរត់គេចខ្លួនមិនដឹងជាស្ថិតនៅទីកន្លែងណា ឬស្ថិតនៅក្រៅដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ជាការពិតណាស់ ទោះបីជាដីកាបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែដីកានេះមិនអាចចេញភ្លាមដោយចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានជូនដំណឹង ឬសុំយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញាទេ មានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកានេះដោយមានចែងពីមូលហេតុក្រោយពីទទួលបានយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញា។ ហើយហេតុផលពីការសុំយោបល់ពីព្រះរាជអាជ្ញា ពីព្រោះដោយយោងលើហេតុផលក្នុងនាមជាព្រះរាជអាជ្ញា គឺជាម្ចាស់នៃបណ្តឹងអាជ្ញា និងជាបន្ទុកអនុវត្ត ការផ្សព្វផ្សាយដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនផ្ទាល់តែម្តង។ ការជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអាជ្ញាអំពីការស្នើសុំចាប់ខ្លួនរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយ។ ចំពោះយោបល់នៃការឆ្លើយតបលើការចាប់ខ្លួនរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា មិនអាចជាកាតព្វកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវអនុវត្តតាមនោះទេ មានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការចេញ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនទៅលើជនត្រូវចោទបានដោយមានមូលហេតុ សំអាងហេតុ និងសំអាងច្បាប់ត្រឹមត្រូវ។

[76] មាត្រា ១៩៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

សរុបមក ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនជាវិធានការដែលបង្គំដោយចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកានេះដើម្បីឲ្យមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទ ដើម្បីយកមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ការចេញដីកានេះដោយផ្អែកលើស្ថានភាពមួយចំនួន គឺករណីបទល្មើសត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ដែលជាបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធធនាគារ និងករណីដែលជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ពាក់ព័ន្ធបានរត់គេចមិនដឹងស្ថិតនៅទៅកន្លែងណា។

ចំពោះដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាដោយកំណត់ពីនិទ្ទេសឲ្យបានត្រឹមត្រូវដើម្បីប្រាស់ចាកពីមោឃភាពនៃដីកា។ ហើយនិទ្ទេសទាំងនោះរួមមានដូចខាងក្រោម៖

- កំណត់អត្តសញ្ញាណបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ
- កំណត់បទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់បង្ក្រាបបទល្មើស
- កំណត់ឈ្មោះ ឋានៈរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដែលចេញដីកា។
- ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនត្រូវមានចុះពីការបរិច្ឆេទ ចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រាផង។[77]

គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនត្រូវប្រគល់ឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌។[78] ហេតុដូចនេះដើមដីកាត្រូវប្រគល់ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតទៅឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌ដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្តដីកានេះ។ ក្នុងករណីបន្ទាន់ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈតាមរយៈវិធីសាស្ត្រជាច្រើនរួមមានដូចជា តាមរយៈកាសែត ទូរទស្សន៍ វិទ្យុ ឬប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណេតជាអាទិ៍។ ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន មិនត្រឹមតែអាចផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈក្នុងដែនដីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ នៅក្នុងករណីចាំបាច់ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនអាចជាផ្សព្វផ្សាយជាអន្តរជាតិបានតាមរយៈក្រសួងយុត្តធម៌ដោយប្រើយន្តការនានាផងដែរមានប្រសិទ្ធិភាព។[79] នេះបញ្ជាក់បានថាការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនអាចធ្វើឡើងដែនវិសាលភាពអន្តរជាតិបាន។ ដោយការអនុវត្ត ដីកានេះគឺតម្រូវឲ្យមន្ត្រីនគរបាលយុត្តធម៌នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលរួមសហការជាមួយប៉ូលីសអន្តរជាតិ ដែលមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីស្រាវជ្រាវចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទ ហើយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវតែនាំខ្លួនជននោះមកកាន់ចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើការសាកសួរចម្លើយរកការពិត។

ក្រោយពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ទទួលបានសិទ្ធិចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទ ឬជនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធតាមរយៈដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនហើយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌អាចចូលចាប់ខ្លួនជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចដែលដីកា

[77] មាត្រា ១៩៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[78] មាត្រា ១៩៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[79] មាត្រា ២០០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

បានកំណត់គ្រប់ពេលវេលា ប៉ុន្តែការចាប់ខ្លួនមិនត្រូវបំពានសិទ្ធិលំនៅដ្ឋានបានទេ។ មានន័យថាទោះបីដីកាមានអនុភាពយ៉ាងណាក៏ដោយតែអភ័យឯកសិទ្ធិនៃលំនៅដ្ឋានត្រូវតែគោរព។ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មិនអាចចូលទៅក្នុងលំនៅដ្ឋានរបស់បុគ្គលដូចដែលបានកំណត់ឈ្មោះក្នុងដីកាមុនម៉ោង៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំ) ល្ងាចបានឡើយ ហើយត្រូវជូនដំណឹងរាល់ការលំបាករបស់ខ្លួនក្នុងការបំពេញបេសកកម្មទៅកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន គឺជាលិខិតបញ្ជាឲ្យឃុំខ្លួនស្របច្បាប់របស់អាជ្ញាធរតុលាការ។[80] ដូចនេះប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនដោយតម្រូវឲ្យប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនទុកដើមដីកាឬចុងដីកាដែលមានបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម។ កាលណាបុគ្គលដែលត្រូវបានចាប់ខ្លួនដែលអនុវត្តតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនត្រូវបានឃុំខ្លួន នោះថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នប្រសិនបើមាន។ បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវនាំទៅបង្ហាញនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតប្រសិនបើស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនៅឡើយ។ ប៉ុន្តែករណីជនត្រូវចោទ ឬជនដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធមិនត្រូវបាននាំខ្លួនបង្ហាញទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬអ្នកជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរនៅថ្ងៃបន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួន ព្រះរាជអាជ្ញាដែលនៅទីកន្លែងឃុំខ្លួននោះត្រូវទទួលភារកិច្ច ស្តាប់ចម្លើយ ឬសួរយកចម្លើយពិតពីជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ពាក់ព័ន្ធដែលក្នុងដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនបានកំណត់ឈ្មោះ។ ក្រោយពីធ្វើកិច្ចស៊ើបសួររកចម្លើយដើម្បីបញ្ជាក់ការពិតហើយ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរដែលទទួលបន្ទុកស៊ើបសួរសំណុំរឿង។ ម្យ៉ាងវិញទៀតប្រសិនបើមានការផ្ទេរបុគ្គលពាក់ព័ន្ធទៅពន្ធនាគារផ្សេងទៀត ការផ្ទេរនេះជាតួនាទីរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងការចាត់ចែង។ ជានីតិវិធីដែលត្រូវសម្គាល់ផងដែរថានៅពេលខ្លះជនត្រូវចោទដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួននោះមិនត្រូវបានបញ្ជូនទៅបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរទេ។ មូលហេតុព្រោះថានៅពេលចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនហើយ គាត់បានសម្រេចបិទបញ្ចប់ការស៊ើបសួររបស់គាត់ដោយបញ្ជូនសុំណុំរឿងនោះមកជំនុំជម្រះ ដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់យុត្តាធិកាជំនុំជម្រះ (ចៅក្រមស៊ើបសួរ)។ ក្នុងករណីនេះ បុគ្គលនោះត្រូវតែបញ្ជូនខ្លួនទៅចំពោះមុខចៅក្រមជំនុំជម្រះដើម្បីបើកសវនាការអង្គសេចក្តីជំនុំជម្រះសម្រេចអំពីរឿងឃុំខ្លួន ឬមិនឃុំខ្លួនជននោះប្រសិនបើពុំទាន់ដល់ការកំណត់នៃសវនាអង្គសេចក្តី។

[80] គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៦

ឧទាហរណ៍៖ បទឃាតកម្ម (ទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១០ឆ្នាំ ទៅ ១៥ឆ្នាំ) បទលួច (ទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ខែ ទៅ ៣ឆ្នាំ) គឺជាបទល្មើសដែលអាចជាកម្មវត្ថុនាំឲ្យមានការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន។ ក៏ប៉ុន្តែបទបរិហារកេរ្តិ៍ជាសាធារណៈគឺជាបទល្មើសដែលមានត្រឹមតែជាការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ប៉ុណ្ណោះដូច្នេះមិនអាចជាកម្មវត្ថុនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនបានឡើយ។

ឧទាហរណ៍៖ ក្រោយពីបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសរួច លោក ក បានរួចគេចខ្លួនចេញពីលំនៅដ្ឋាន។ ដូច្នេះប្រសិនបើមានភស្តុតាង លោក ក បានរត់គេចខ្លួនដូច្នេះមែន (ជាទូទៅភស្តុតាងនេះបញ្ជាក់ឲ្យនគរបាលយុត្តធម៌) នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនបាន។ ដូចគ្នាដែរ នៅក្នុងករណីមានភស្តុតាងជនត្រូវចោទស្ថិតនៅក្រៅប្រទេសក៏ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកានេះបានដែរ។[81]

កថាខណ្ឌទី៤៖ ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន

ក. អត្ថន័យនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបាន។[82] ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន គឺជាបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឲ្យទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបានលុះត្រាតែបន្ទាប់ពីចេញដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។[83]

ខ. លក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន

ចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលុះត្រាតែជនត្រូវចោទជាកម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ បានន័យថាលក្ខខណ្ឌនៃការចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន គឺអាចប្រព្រឹត្តទៅបានបន្ទាប់ពីចៅក្រមស៊ើបសួរបានសម្រេចធ្វើការឃុំខ្លួនជនណាម្នាក់តាមរយៈដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។ ផ្ទុយទៅវិញចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន ជនត្រូវចោទមុនការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានទេ។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបានដោយកំណត់ពីនិទ្ទេសដែលត្រូវចុះក្នុងដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនដូចខាងក្រោម ៖

- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សំណុំរឿង
- អត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទ
- ប្រភេទបទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស

[81] វុន ពណ្ណារិទ្ធ និង ចាំង ស៊ីណាត, "នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ", (មេរៀនសម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឆ្នាំទី៤, សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច, ២០១៧), ៤៥។

[82] មាត្រា ២១៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[83] មាត្រា ២២០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

- ឈ្មោះ និងឋានៈរបស់ចៅក្រមដែលចេញដីកា

- ដីកាត្រូវមានចុះលេខនៃការចេញដីកាស្របតាមលំដាប់លេខរៀងនៃសៀវភៅចុះលេខដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន។ ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទនិងចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរនិងមានបោះត្រាផង។[84]

គ. ការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន

ចំពោះការអនុវត្តដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនដីកានេះត្រូវយកទៅអនុវត្តដោយប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួននៅកន្លែងដែលបុគ្គលនោះឃុំខ្លួន។ ប៉ុន្តែក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបុគ្គលដែលត្រូវឃុំខ្លួនកំពុងស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌នៅឡើយ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវធ្វើការបញ្ជូនជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ពាក់ព័ន្ធនោះទៅកាន់ពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនដូចមានបញ្ជាក់ចង្អុលបង្ហាញតាមរយៈដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន។[85]

ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវទទួល និងឃុំខ្លួនបុគ្គលដែលមានដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនរហូតទាល់តែមានការទទួលដំណឹងអំពីការដោះលែងឲ្យមានសេរីភាពវិញ។[86] ម្យ៉ាងវិញទៀតប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនត្រូវរក្សាទុកដើមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន ឬចុងដីកានេះដែលបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

ផ្នែកទី២៖ ការកំណត់សិទ្ធិទៅកាន់ជនត្រូវចោទ

ការកំណត់សិទ្ធិទៅជនត្រូវចោទ គឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងដំណាក់ កាលស៊ើបសួរស្វែងរកការពិត។ ជាក់ស្តែងចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញដើម្បីរកជនត្រូវចោទជូនតុលាការឲ្យចាត់វិធានការ និងអនុវត្តឲ្យស្របច្បាប់នឹងច្បាប់នៃដែនដីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាតាមរយៈការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ការដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ និងការធានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ។

ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន គឺជាការដកហូតនូវសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការដើរហើរដោយជនត្រូវចោទត្រូវបានឃុំខ្លួនក្នុងមណ្ឌលឃុំខ្លួន ឬពន្ធនាគារ។

ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ គឺសម្តៅលើករណីដកហូតសិទ្ធិខ្លះតែប៉ុណ្ណោះដោយជនត្រូវចោទមានសេរីភាពនៅក្រៅឃុំ ប៉ុន្តែជននោះត្រូវមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបំពេញមួយចំនួន។

ការធានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ គឺជាដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាលក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនមិនមែនជាវិធានការចាំបាច់។

---

[84] មាត្រា ២២១, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[85] គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៧

[86] មាត្រា ២២២, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

បុគ្គលគ្រប់រូបសុទ្ធតែមានសិទ្ធិសេរីភាព និងសន្តិសុខផ្ទាល់ខ្លួន។ គ្មានជនណាម្នាក់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួនតាមអំពើចិត្តបានឡើយ មានន័យថាគ្មានបុគ្គលណាម្នាក់ត្រូវបានដកហូតសេរីភាពបានឡើយលើកលែងតែមានហេតុផលត្រឹមត្រូវ និងស្របតាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងច្បាប់។ ប៉ុន្តែការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នគឺជាករណីពិសេសហើយមានអំណាចធំបំផុត ដែលក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានផ្តល់សិទ្ធិនេះជូនចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីអនុវត្តច្បាប់។ ដីកាក្នុងការសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដើម្បីធានារក្សានូវកិច្ចស៊ើបសួរស្វែងរកការពិតនៃរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ប៉ុន្តែអាចអនុវត្តក្នុងការឃុំខ្លួនជនដែលជាកម្មវត្ថុនៃការសម្រេចឃុំខ្លួនជនដែលជាកម្មវត្ថុនៃការសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានលុះត្រាតែចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនមួយផ្សេងទៀត។

ក. លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នអនុវត្តបានតែក្នុងករណីចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ដែលច្បាប់កំណត់ឲ្យផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ[87]។ ហើយដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចបានដោយយោងតាមហេតុផលដូចខាងក្រោម៖

- ដើម្បីបញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី។ *ឧទាហរណ៍៖* បុរស ក ធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសច្រើនដងមកហើយដូច្នេះការឃុំខ្លួនបុរស ក មានគោលដៅដើម្បីបង្ការកុំឲ្យបុរស ក ទៅប្រព្រឹត្តបទល្មើសថ្មីទៀត។

- ដើម្បីរារាំងកុំឲ្យមានការគាបសង្កត់លើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ ឬដើម្បីទប់ស្កាត់កុំឲ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកផ្សំគំនិត។ *ឧទាហរណ៍៖* មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា មានអ្នកសមគំនិតដែលកំពុងតែរត់គេចខ្លួនមិនទាន់ចាប់ខ្លួនបាននៅឡើយ។ ដូច្នេះមូលហេតុទីពីរនេះអាចជាមូលហេតុនាំឲ្យមានការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបាន។

- ដើម្បីរក្សាភស្តុតាង ឬតម្រុយជាសម្ភារៈ។ *ឧទាហរណ៍៖* នៅក្នុងសំណុំរឿងនៃបទឃាតកម្ម កាំភ្លើងដែលជនត្រូវចោទបានប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្លាប់ជនរងគ្រោះមិនទាន់បានរកឃើញនៅឡើយ ហើយជនត្រូវចោទក៏ពុំព្រមប្រាប់ពីទីកន្លែងលាក់លាក់កាំភ្លើងនោះដែរ។

- ដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទ ទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី។ *ឧទាហរណ៍៖* ជនត្រូវចោទពុំមានទីលំនៅច្បាស់លាស់ ឬពិតប្រាកដ។ ដូច្នេះប្រសិនបើមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នទេ មានការលំបាកនឹងតាមរកជនត្រូវចោទឲ្យមកបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការសម្រាប់ពេលសវនាការនៅពេលក្រោយទៀត។ ចំណុចនេះក្នុងការ

[87] មាត្រា ២០៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

អនុវត្តជាក់ស្តែង មូលហេតុនេះត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ញឹកញាប់ជាងគេពីព្រោះថាប្រសិនបើជនត្រូវចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសណាមួយ (ធ្ងន់ធ្ងរ) នោះភាគច្រើនជនត្រូវចោទប្រាកដជារត់គេចមិនចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការទៀតទេ។

- ដើម្បីធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស។[88] *ឧទាហរណ៍៖* ជនត្រូវចោទបានប្រព្រឹត្តបទជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន និងបានប្រើប្រាស់អាវុធ (បាញ់ទៀង) បណ្តាលឲ្យមានការភ្ញាក់ផ្អើលដល់មនុស្សជាច្រើននាក់។ ដូច្នេះការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទរូបនេះអាចមានគោលដៅដើម្បីធានាឲ្យមានការច្របូលច្របល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។

ខាងលើនេះ ជាមូលហេតុចាំបាច់ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចធ្វើការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ។

ជាគោលការណ៍ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នចំពោះជនត្រូវចោទ ឬជនដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសទៅតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់។ ប៉ុន្តែមានករណីមួយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចធ្វើការសម្រេចប្រកាសទោសទណ្ឌកម្មទៅលើអនីតិជនដែលមានអាយុតិចជាង ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំបានទេ បានន័យថាតុលាការអាចប្រកាសទោសទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌទៅលើអនីតិជនអាយុចាប់ពី ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំឡើងទៅប្រសិនបើកាលៈទេសៈនៃបទល្មើស ឬបុគ្គលិកលក្ខណៈតម្រូវ។ ហេតុដូចនេះ ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុក្រោម ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ មិនទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌចំពោះទង្វើរបស់ខ្លួនឡើយបានទេ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចប្រគល់អនីតិជននេះឲ្យឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាល ឬប្រគល់ទៅមណ្ឌលអប់រំកែប្រែក្នុងករណីគ្មានអាណាព្យាបាលដើម្បីរក្សាបណ្តោះអាសន្នរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ។

ក្នុងករណីជនត្រូវចោទមានអាយុចាប់ពី ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំឡើងទៅ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបាន[89] ប៉ុន្តែតម្រូវឲ្យមាននិទ្ទេសសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម៖

- ឈ្មោះចៅក្រមស៊ើបសួរ
- ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី
- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សំណុំរឿង
- កាលបរិច្ឆេទនៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ
- អត្តសញ្ញាណនៃជនត្រូវចោទ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងទីកន្លែងកំណើត លំនៅដ្ឋានរបស់ជនត្រូវចោទ ប្រសិនបើមានពិរុទ្ធកម្មត្រូវប្រកាស (ធ្លាប់មានទោស ឬគ្មាន)

---

[88] មាត្រា ២០៥, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[89] គម្រូនៃដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៨

- លេខ និងកាលបរិច្ឆេទនៃដីកា។

ក្រៅពីបញ្ជាក់ពីមូលហេតុពីការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នខាងលើ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែកំណត់ឲ្យបានច្បាស់នូវមាត្រានៃនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលចែងពីថិរវេលាអតិបរិមានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ដែលថិរវេលានេះអាស្រ័យលើចរិកលក្ខណៈនៃបទល្មើស និងអាយុរបស់ជនត្រូវចោទ។

បន្ទាប់ពីមូលហេតុខាងលើ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្ដោះអាសន្នបានដែរ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទព្យាយាមគេចវេះដោយចេតនានៃកាតព្វកិច្ចត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចថានឹងឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដោយមូលហេតុខាងលើនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចាត់នីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដោយត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទដើម្បីទទួលការកត់សម្គាល់របស់ជននេះ និងមធ្យោបាយការពារខ្លួនដែលធ្វើឡើងដោយមេធាវីរបស់ជននោះ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទតាមដីកាដែលមានសំអាងហេតុផលច្បាស់លាស់។ ដីកានេះត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។ ករណីចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនឲ្យលើសពី ៤ (បួន) ខែ ចំពោះនីតិជន និង ២ (ពីរ) ខែ ចំពោះអនីតិជន។

ខ. នីតិវិធីនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចសម្រេចអំពីវិធាននៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ននេះដោយគំនិតរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ មុននឹងសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទហើយទទួលការកត់សម្គាល់នានារបស់ជនត្រូវចោទ។[90] បន្ទាប់ពីចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន គឺត្រូវចេញដីកាមួយទៀតហៅថាដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន។ ដីកានេះគឺបញ្ជាក់ដល់ប្រធានពន្ធធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនឲ្យទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលមានកំណត់ក្នុងដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន។

ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នអាចធ្វើឡើងតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ករណីនេះបន្ទាប់ពីទទួលបណ្ដឹងតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាសុំឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជនត្រូវចោទតាមការស្នើសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញានោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចាត់វិធានការតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នតាមការស្នើសុំនេះ ចៅក្រមត្រូវចេញដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ ដោយមិនចាំបាច់មានសំអាងហេតុទេ ហើយត្រូវជូនដំណឹងនេះជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា។

[90] មាត្រា ២០៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ក្នុងករណីចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចថានឹងឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដោយគំនិតផ្ដើមរបស់ខ្លួនគាត់ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការឃុំខ្លួននេះភ្លាមដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងប្រាប់ទៅជនត្រូវចោទដែលត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈកំណត់ហេតុស្ដីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ។ ការជូនដំណឹងទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវធ្វើឡើងក្នុងកំឡុងពេល៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃយ៉ាងយូរបំផុត។

គ. ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ត្រូវបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីនៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នាអាស្រ័យទៅលើប្រភេទនៃបទល្មើស (បទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម) ហើយជនត្រូវចោទគឺស្ថិតនៅអាយុប៉ុន្មាន? តើគាត់គឺជានីតិជន ឬអនីតិជន? ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុតិចជាង ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានទេ។ ករណីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចប្រគល់គាត់ទៅកាន់ឪពុកម្ដាយ ឬអាណាព្យាបាល ឬមណ្ឌលអប់រំថែរក្សាបណ្ដោះអាសន្នដើម្បីធ្វើការរងចាំសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការ។

ករណីជនត្រូវចោទជានីតិជនត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ[91]

ចំពោះនីតិជនដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៦ (ប្រាំមួយ) ខែបានឡើយ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីចិរវេលានោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចពន្យារការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានម្ដងរយៈពេល ៦(ប្រាំមួយ)ខែដោយមានដីកាសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ដែលដីកាសុំពន្យារពេលនោះហៅថា (ដីកាសម្រេចឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន)។[92] ការសុំពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ននេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចពន្យារឃុំខ្លួនបានតែចំនួន ២ (ពីរ) ដងប៉ុណ្ណោះ។

ករណីជនត្រូវចោទជានីតិជនត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទមជ្ឈិម[93]

ចំពោះនីតិជនដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទមជ្ឈិម ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៤ (បួន) ខែបានឡើយ។ នៅក្នុងចិរវេលានេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការសម្រេចពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានម្ដងគត់មិនឲ្យលើសពី ២ (ពីរ) ខែ ដោយមានសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់នៅក្នុងដីកានេះ។ ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ននេះមិនអាចលើសពីពាក់កណ្ដាលនៃអប្បបរមានៃទោសដែលច្បាប់បានកំណត់ឡើយ។ ចំពោះដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នក្នុងករណីនេះមិនមែនជាការឃុំខ្លួនដែលកើតចេញពីអនុភាពផ្ទាល់នៃដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នទៅវិញ។

[91] មាត្រា ២០៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[92] គម្រូនៃដីកាសម្រេចឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១៩

[93] មាត្រា ២០៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ករណីជនត្រូវចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ប្រល័យពូជសាសន៍ និងបទឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម[94]

ប្រសិនបើមានការចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សជាតិក្តី ប្រល័យពូជសាសន៍ក្តី និងបទឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាមក្តី ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ១ (មួយ)ឆ្នាំ បានទេចំពោះបទល្មើសទាំងនេះ។ ក្រោយពីផុតចិរវេលាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននេះប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមានសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវនិងច្បាស់លាស់នោះចៅក្រមរូបនេះអាចធ្វើការពន្យារការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នម្តងបាន ១ (មួយ) ឆ្នាំ ហើយដីកាបង្គាប់ឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន[95] នេះបានតែ ២ (ពីរ) ដងគត់។

ករណីជនត្រូវចោទជាអនីតិជនត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ[96]

ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុចាប់ពី ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ ដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទឧក្រិដ្ឋ ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នគឺ៖

- ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៤ (បួន) ខែបានទេកាលណាអនីតិជននោះមានអាយុតិចជាង ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ឆ្នាំ។

- ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ៦ (ប្រាំមួយ) ខែបានទេកាលណាអនីតិជននោះមានអាយុពី ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ឆ្នាំដល់ក្រោម ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ។

ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នខាងលើនេះ មិនត្រូវលើសពីពាក់កណ្តាលនៃអប្បបរមានៃទោសដែលច្បាប់បានកំណត់សម្រាប់អនីតិជនឡើយ។

ករណីជនត្រូវចោទជាអនីតិជនត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទមជ្ឈិម[97]

ចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុចាប់ពី ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ ដល់ក្រោម ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ ត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នពីបទមជ្ឈិម ហេតុនេះចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នគឺ៖

- ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមិនអាចលើសពី ២ (ពីរ) ខែបានទេកាលណាអនីតិជននោះមានអាយុតិចជាង ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ឆ្នាំ។

- ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមិនអាចលើសពី៤ (បួន) ខែទេកាលណាអនីតិជនមានអាយុចាប់ពី១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ឆ្នាំដល់ក្រោម ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ។

[94] មាត្រា ២១០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[95] គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២០

[96] មាត្រា ២១៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[97] មាត្រា ២១៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ចិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នខាងលើ មិនត្រូវលើសពីពាក់កណ្តាលអប្បបរមានៃទោសដែលច្បាប់បានកំណត់សម្រាប់អនីតិជនឡើយ។

ឃ. ការធានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ

ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិអំណាចយ៉ាងពេញលេញក្នុងការសម្រេចចិត្តបង្គាប់ឲ្យដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំបានគ្រប់ពេលវេលានៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ។[98] ការដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ អាចតាមរយៈបណ្តឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញារបស់ជនត្រូវចោទ ឬតាមគំនិតរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរផ្ទាល់។ ជាទូទៅការចេញដីកាសម្រេចធានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ មិនចាំបាច់តម្រូវឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនោះទេ។ ប៉ុន្តែតាមរយៈការអនុវត្តជាក់ស្តែងចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសម្រេចមិនធ្វើការឃុំខ្លួនជនណាម្នាក់គឺដោយសារតែមិនមានមូលហេតុចាំបាច់នៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ នៅពេលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចេញដីកាធានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបំពេញនិទ្ទេសដែលត្រូវចុះក្នុងដីកាសម្រេចដូចតទៅ៖

- ឈ្មោះរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ
- ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី
- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សំណុំរឿង
- អត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទ
- ប្រភេទនៃបទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស

ដីកានេះ ត្រូវចុះលេខរៀង កាលបរិច្ឆេទ ហត្ថលេខារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជី និងមានបោះត្រាផង។[99]

ការដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំតាមបណ្តឹងរបស់ជនត្រូវចោទ។[100] ចំពោះពាក្យសុំឲ្យដោះលែងនៅក្រៅឃុំដែលធ្វើឡើងដោយជនត្រូវចោទ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនពាក្យសុំនោះភ្លាមទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីផ្តល់យោបល់ និងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការពិនិត្យ។ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវធ្វើការផ្តល់យោបល់ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចយ៉ាងយូរបំផុតរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីមានការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញា។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើពាក្យសុំដោះលែងនៅក្រៅឃុំនេះជាពាក្យសុំដែលធ្វើឡើងសាជាថ្មីទៅកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសភាស៊ើបសួរក្នុងរយៈពេល ១ (មួយ) ខែបន្ទាប់ពីមាន

---

[98] មាត្រា ២១៥, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[99] គម្រូនៃដីកាសម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២១

[100] មាត្រា ២១៧, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

សេចក្ដីបដិសេធពាក្យសុំលើកមុនចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសភាស៊ើបសួរត្រូវសម្រេចលើពាក្យសុំជាថ្មីក្នុងរយៈក្នុងរយៈពេល៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេជនត្រូវចោទអាចធ្វើការដាក់ពាក្យសុំទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ការដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំតាមបណ្ដឹងព្រះរាជអាជ្ញា។[101] ចំពោះព្រះរាជអាជ្ញាវិញ គឺព្រះរាជអាជ្ញាក៏អាចសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរដោះលែងជនត្រូវចោទបានគ្រប់ពេលវេលាផងដែរតាមរយៈបណ្ដឹងសុំដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ។ ក្រោយពេលទទួលបានពាក្យបណ្ដឹងសុំដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ ចៅក្រមត្រូវសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្ដឹងសុំតាមរយៈពាក្យសុំទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ជនត្រូវចោទត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងពន្ធនាគាររហូតដល់ផុតរយៈពេលសម្រាប់ប្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញា លើកលែងតែព្រះរាជអាជ្ញាយល់ព្រមឲ្យដោះលែងជនត្រូវចោទនោះភ្លាមតាមរយៈលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ក្នុងករណីមានបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញាអំពីដីកាដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំ ជនត្រូវចោទដែលនៅជាប់ឃុំត្រូវរក្សានៅក្នុងពន្ធនាគាររហូតទាល់តែសភាស៊ើបសួរបានសម្រេចអំពីបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍។ ប៉ុន្តែការអនុវត្តជាក់ស្ដែង កាលណាជនត្រូវចោទបានបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងសម្រេចថាឃុំខ្លួន ឬមិនឃុំខ្លួន។ ករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរចេញដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនមានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរធានាជនត្រូវចោទឲ្យរស់នៅក្រៅឃុំ។ ដីកានេះនិងត្រូវយកទៅប្រតិបត្តិផ្ទាល់ដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលបានឃាត់ខ្លួនបុគ្គលត្រូវចោទ។ នៅក្នុងពេលទទួលដីកានេះ មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ត្រូវដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យត្រឡប់ទៅលំនៅដ្ឋានវិញភ្លាម ដោយមិនអាចបន្តការឃាត់ខ្លួនជនត្រូវចោទទៀតនោះទេ ទោះបីជាបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ឬព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលាឧទ្ធរណ៍ទៅចំពោះមុខសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ក៏ដោយ។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការសម្រេចដោយចេញដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលជនត្រូវចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និងករណីជនត្រូវចោទត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចមិនឃុំខ្លួន។ វិធានការនេះគឺអនុញ្ញាតឲ្យជនត្រូវចោទមានសេរីភាពរស់នៅក្រៅឃុំប៉ុន្តែត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចមួយចំនួនដែលតុលាការបានកំណត់ឲ្យបំពេញ។

[101] មាត្រា ២១៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ក. លក្ខខណ្ឌសម្រេចដាក់ឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទរូបណាឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ដោយតាមរយៈគំនិតផ្ទាល់របស់ខ្លួន ឬតាមរយៈដីកាសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទណាម្នាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលជនត្រូវចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើស ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និងករណីដែលជននេះត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចមិនឲ្យនៅក្រៅឃុំ។ បានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចជ្រើសរើស យកវិធានការដាក់ឲ្យជនត្រូវចោទស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានឡើយក្នុងករណីបណ្តឹងអាជ្ញាមិនត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបានកំណត់ផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ។ លើសពីនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏មិនអាចចេញដីកាសម្រេចដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការចំពោះអនីតិជនដែលមានអាយុក្រោម ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ។[102]

នៅក្នុងដីកានេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចុះពីនិទ្ទេស និងបញ្ជាក់ពីកាតព្វកិច្ចជាចាំបាច់ហើយច្បាស់លាស់ដើម្បីឲ្យជនត្រូវចោទអនុវត្ត។ ចំពោះនិទ្ទេសដែលចៅក្រមត្រូវចុះមុនពេលសម្រេចដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការរួមមានៈ

- ឈ្មោះចៅក្រមស៊ើបសួរ
- ឈ្មោះក្រឡាបញ្ជី
- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ សំណុំរឿង
- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ
- លេខ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
- អត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទ
- សំអាងហេតុ
- ប្រភេទនៃបទល្មើសដែលចោទប្រកាន់ និងអត្ថបទច្បាប់ស្តីពីការកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស
- ផ្នែកនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ដីកា

ក្នុងដីកានេះ ត្រូវបញ្ជាក់អំពីចំណាត់ការបន្តលើការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទប្រសិនបើជនត្រូវចោទបានគេចវេសមិនគោរពកាតព្វកិច្ចដែលបានកំណត់ក្នុងសេចក្តីសម្រេចនៃដីកា។

[102] មាត្រា ២២៤, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ចំពោះកាតព្វកិច្ចដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ មានអនុភាពបង្គាប់ឲ្យជនត្រូវចោទដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការគឺ៖

- មិនត្រូវចេញក្រៅពីព្រំដែនដីកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

- មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅឋានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។

- តមិនត្រូវទៅកាន់ទីកន្លែងខ្លះដែលកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

- ត្រូវចូលបង្ហាញខ្លួនតាមការកំណត់នៅអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថដែលចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

- ប្រគល់ជូនដល់ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីគ្រប់ឯកសារបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណ។

- មិនអនុញ្ញាតឲ្យបើកបររថយន្ត។

- មិនត្រូវទទួល ឬជួបជាមួយបុគ្គលដែលចង្អុលបង្ហាញដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

- ដាក់ប្រាក់ធានាដែលចំនួនប្រាក់ធានា និងថិរវេលាបង់ប្រាក់នេះត្រូវកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរតាមការផ្អែកលើធនធានរបស់ជនត្រូវចោទ។

- មិនត្រូវកាន់កាប់ ឬយកតាមខ្លួននូវអាវុធ។ ត្រូវប្រគល់ជូនដល់ការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនូវអាវុធដែលជនត្រូវចោទកាន់កាប់។

- មិនត្រូវធ្វើសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈខ្លះ។ ករណីចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចហាមឃាត់ការអនុញ្ញាតនូវអាណត្តិបោះឆ្នោតសកម្មភាពសហជីពបានទេ។[103]

ដីកានេះត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ ចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជី និងបោះត្រាផង។

ខ. នីតិវិធីនៃការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

បន្ទាប់ពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌បានធ្វើការបញ្ជូនជនសង្ស័យមកកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីធ្វើការស៊ើបសួរស្វែងរកការពិត។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើសម្រេចចិត្តថាគួរឃុំខ្លួន ឬមិនឃុំខ្លួន? ប្រសិនបើចៅក្រមសម្រេចមិនឃុំខ្លួន នោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដែលជាវិធានជំនួសឲ្យការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ហើយជាវិធានការមួយនេះមិនសូវជាបិទសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ជនត្រូវចោទទាំងស្រុងនោះទេ ប្រសិនបើចៅក្រមយល់ឃើញថាក្នុងករណីនេះមិនចាំបាច់ត្រូវធ្វើការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

[103] មាត្រា ២២៣, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរ យល់ឃើញថាត្រូវចេញដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។

ករណីប្រសិនបើ ចៅក្រមស៊ើបសួរបានទទួលបណ្ដឹងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាសម្រេចសុំដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការប៉ុន្តែមិនសម្រេចតាមការសុំនេះទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធក្នុងរយៈពេល៥ (ប្រាំ)ថ្ងៃ។ ដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើការដាក់ពាក្យប្ដឹងទៅកាន់សភាស៊ើបសួរដើម្បីសម្រេចជំនួស។[104]

នៅពេលចេញដីកានេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឲ្យជនត្រូវចោទអនុវត្តកាតព្វកិច្ចទាំងអស់ដែលចៅក្រមបានដាក់ឲ្យ ហើយក្រឡាបញ្ជីត្រូវសរសេរបង្កាន់ដៃទទួលសំណុំឯកសារទាំងនោះ ដែលបានកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដោយមានហត្ថលេខារួមដោយប្រធានតុលាការ ព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រឡាបញ្ជី។

ក្នុងករណីជនត្រូវចោទគេចវេសពីកាតព្វកិច្ចនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចកែប្រែវិធានការខាងលើមកជំនួសដោយវិធានការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នវិញបាន។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចថានឹងឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដោយមានមូលហេតុខាងលើនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងដល់ជនត្រូវចោទ និងទទួលការកត់សំគាល់របស់ជននេះ។ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមានមេធាវីអមនោះមេធាវីត្រូវជូនមធ្យោបាយការពារកូនក្ដីរបស់ខ្លួន។

ការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចកែប្រែខ្លឹមសារនៃកាតព្វកិច្ច ឬអាចលុបចោល ឬបន្ថែមកាតព្វកិច្ចថ្មីបានគ្រប់ពេលវេលា។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានដែរប្រសិនបើយល់ឃើញថាជាការគួរ។

គ. ការអនុវត្តនីតិវិធីដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

យោងតាមសារាចរ ០១ កយ.សរ/១៤ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤ ស្ដីអំពីការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានបញ្ជាក់ដូចខាងក្រោម៖

ចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីធានាឲ្យបាននូវការអនុវត្តតាមគោលការណ៍នេះ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យបានហ្មត់ចត់អំពីកាលៈទេសៈនៃបទល្មើស ឬបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទឲ្យបានសមស្រប និងឲ្យមានតុល្យភាពទៅនឹងស្ថានភាពសង្គមក្នុងការសម្រេចមិនឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទ ហើយដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ។[105]

[104] មាត្រា ២២៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[105] គម្រូនៃដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២២

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវតែគិតអំពីវិធានការនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ និងឃ្លាំមើលដើម្បីធានាថាជនត្រូវចោទនឹងអនុវត្តកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានត្រឹមត្រូវ។ ករណីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរគប្បីចាត់តាំងបុគ្គលណាម្នាក់ដែលមានសមត្ថភាពអាចជួយតាមឃ្លាំមើល និងធ្វើរបាយការណ៍ជូនព្រះរាជអាជ្ញាតាមការកំណត់។

ក្នុងករណីចាំបាច់ដើម្បីធានាដល់ការឃ្លាំមើលជនត្រូវចោទ ចៅក្រមស៊ើបសួរគួរតែគប្បីដាក់កាតព្វកិច្ចឲ្យជនត្រូវចោទចូលបង្ហាញខ្លួនតាមការកំណត់នៅក្នុងអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថដែលស្ថិតនៅជិតលំនៅដ្ឋានស្នាក់នៅជាក់លាក់ណាមួយរបស់ជនត្រូវចោទ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវផ្តល់ដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការឲ្យយកដីកាសម្រេចនេះទៅបង្ហាញដល់ប្រធានអង្គភាពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថ ឬបុគ្គលដែលត្រូវបានចាត់តាំងក្នុងមូលដ្ឋានដែលខ្លួនរស់នៅ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវពិចារណាលើរបាយការណ៍ ឬព័ត៌មានរបស់អង្គភាព ឬបុគ្គលដែលត្រូវបានចាត់តាំងពាក់ព័ន្ធនឹងជនត្រូវចោទដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការសម្រេចតាមបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា២២៧ មាត្រា២២៨ មាត្រា២២៩ និងមាត្រា២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ឃ. តួនាទីចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងដំណាក់កាលត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

នៅក្នុងដំណាក់កាលការដាក់ឲ្យជនត្រូវចោទ ឬជនដែលពាក់ព័ន្ធស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចកែប្រែខ្លឹមសារនៃកាតព្វកិច្ចអាចលុបចោល ឬបញ្ចូលកាតព្វកិច្ចថ្មីបានគ្រប់ពេលវេលា ហើយក៏អាចបញ្ចប់ការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានដែរ។[106] ក្នុងករណីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចតាមដីកាដែលត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។

ជាការពិតណាស់ ក្នុងអំឡុងពេលដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការនោះចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ជនត្រូវចោទគោរពកាតព្វកិច្ចបានត្រឹមត្រូវមានការកែប្រែខ្លួនក្លាយជាពលរដ្ឋល្អវិញនោះ គឺចៅក្រមចៅស៊ើបសួរអាចសម្រេចការលុបចោល ឬដកកាតព្វកិច្ចដែលដាក់លើជនត្រូវចោទបាន។ ប៉ុន្តែក៏មានករណីផ្សេងទៀតដែលចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាមានកាតព្វកិច្ចខ្លះ ចៅក្រមមិនបានហាមឃាត់ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរចង់បន្ថែមកាតព្វកិច្ចនោះដើម្បីឲ្យជនត្រូវបំពេញ ដូច្នេះជនត្រូវចោទត្រូវតែអនុវត្តតាមការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដាច់ខាត។

---

[106] មាត្រា ២២៧, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ក្នុងករណីព្រះរាជអាជ្ញាសុំឲ្យលើកលែង ឬកែប្រែការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ។ ដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវជូនដំណឹងរយៈពេលខ្លីបំផុតជូនព្រះរាជអាជ្ញា។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើការដាក់ពាក្យដើម្បីឲ្យសភាស៊ើបសួរសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថារាល់ដីកាសម្រេចមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យបណ្ដឹងសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែមានសំអាងហេតុ។[107]

ចំពោះជនត្រូវចោទវិញក៏អាចស្នើសុំតាមរយៈការធ្វើពាក្យសុំឲ្យលើកលែង ឬកែប្រែការដាក់ឲ្យត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការបានគ្រប់ពេលវេលា។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជូនរឿងនេះភ្លាមទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីសុំយោបល់ និងបញ្ជូនសំណុំរឿងឲ្យព្រះរាជអាជ្ញាពិនិត្យ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចដីកានេះយ៉ាងយូរបំផុត ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញា។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃបានទេ ជនត្រូវចោទអាចធ្វើការដាក់ពាក្យដើម្បីឲ្យសភាស៊ើបសួរសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ។[108] ដីកាសម្រេចមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យបណ្ដឹងរបស់ជនត្រូវចោទត្រូវតែមានសំអាងហេតុ។

ប្រសិនបើជនត្រូវចោទគេចវេសដោយចេតនាពីកាតព្វកិច្ចត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នបានទោះបីទោសជាប់ពន្ធនាគារដែលរងនោះមានថិរវេលាប៉ុន្មានក៏ដោយ។[109] ហើយទោះបីជនត្រូវចោទត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នអស់រយៈពេលអតិបរិមាដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២០៨ មាត្រា២០៩ មាត្រា២១០ មាត្រា២១៣ មាត្រា២០១៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏ដោយ។ ករណីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចថានឹងធ្វើការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នដោយមូលហេតុខាងលើ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងទៅជនត្រូវចោទ។ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមានមេធាវីអមនោះ មេធាវីត្រូវរកមធ្យោបាយការពារកូនក្ដីរបស់ខ្លួន។ ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នត្រូវតែមានសំអាងហេតុ។ ដីកាសម្រេចនេះត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។ ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នក្នុងករណីនេះ គឺមានថិរវេលាមិនលើសពី៤ (បួន) ខែចំពោះនីតិជន និង២ (ពីរ) ខែចំពោះនីតិជនដែលមានអាយុចាប់ពី ១៤ (ដប់បួន) ឆ្នាំ ទៅដល់ ១៨ (ដប់ប្រាំ បី) ឆ្នាំ។

[107] មាត្រា ២២៨, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[108] មាត្រា ២២៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
[109] មាត្រា ២៣០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ជំពូកទី៣
ការបើកការស៊ើបសួរ

ជំពូកទី៣
ការបិទការស៊ើបសួរ

ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ដំណាក់កាលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សមស្របសម្រាប់បញ្ចប់នោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងធ្វើការបិទការស៊ើបសួរដើម្បីបិទសំណុំរឿងក្រោមកិច្ចមួយហៅថាដីកាដំណោះស្រាយ។ តាមរយៈដីកានេះជាដីកាបញ្ជូនទៅពិនិត្យ ឬដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់។ ចំពោះដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់តុលាការត្រូវជូនដំណឹងជូនគូក្តីដើមរយៈពេល ២៤ (ម្ភៃបួន) ម៉ោងមុនលើកលែងការចោទប្រកាន់។

ផ្នែកទី១៖ នីតិវិធីនៃការបិទការស៊ើបសួរ

ចំពោះនីតិវិធីនៃការបិទការស៊ើបសួរ ត្រូវធ្វើឡើងដោយមានទំនាក់ទំនងរវាងព្រះរាជអាជ្ញាចៅក្រមស៊ើបសួរជនត្រូវចោទដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីព្រមទាំងត្រូវឆ្លងកាត់ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅវិញទៅមកដើម្បីបញ្ជាក់ពីការស្រាវជ្រាវកន្លងមកប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ និងសុច្ចរិត។

គួរឲ្យកត់សំគាល់នីតិវិធីនៃការជូនព័ត៌មានដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវបានយកមកអនុវត្តដើម្បីធ្វើការបិទសំណុំរឿងជម្រះក្តី។

កថាខណ្ឌទី១៖ ការជូនព័ត៌មានដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

កាលណាបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាការស៊ើបសួរត្រូវបញ្ចប់ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីបញ្ជូនព័ត៌មាននេះដល់ព្រះរាជអាជ្ញាជនត្រូវចោទដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីឲ្យបានដឹង។[110] ការជូនដំណឹងនេះ គឺដើម្បីឲ្យព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីជ្រាបជាដំណឹងថាការស៊ើបសួររបស់ខ្លួនត្រូវបានបញ្ចប់សព្វគ្រប់។

ជាក់ស្តែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពុំបានបញ្ជាក់អំពីបែបបទនៃការផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះទេ។ ករណីនេះជាទូទៅចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតម្រូវឲ្យមានលិខិតជូនដំណឹងដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងការចុះលេខក្នុងសំណុំរឿង។[111]

រយៈពេល២ (ពីរ) ថ្ងៃក្រោយមកចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីពិនិត្យ។

កថាខណ្ឌទី២៖ ការបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយព្រះរាជអាជ្ញា

ក្រោយពេលព្រះរាជអាជ្ញាទទួលបានសំណុំរឿងពីចៅក្រមស៊ើបសួរហើយ ប្រសិនបើព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញថាមានកត្តាចាំបាច់ត្រូវធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរថ្មីទៀត ព្រះរាជអាជ្ញាមានសិទ្ធិស្នើសុំឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកិច្ច

[110] មាត្រា ២៤៦, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

[111] គម្រូនៃលិខិតជូនព័ត៌មានស្តីពីការបញ្ចប់ការស៊ើបសួរ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៣

ស៊ើបសួរបន្ថែមដើម្បីបំពេញការស៊ើបសួរដែលធ្វើរួចទៅតាមមាត្រា ១៣២ (ការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចដោយព្រះរាជអាជ្ញា) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា។[112]

ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនព្រមធ្វើតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធក្នុងចិរវេលា ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីខ្លួនបានទទួល។[113] ហើយដីកាដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចេញត្រូវមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានធ្វើការសម្រេចនៅក្នុងចិរវេលា ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាមានសិទ្ធិប្ដឹងទៅសភាស៊ើបសួរសម្រេចជំនួស។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបានបញ្ជូនមកចប់សព្វគ្រប់ ព្រះរាជអាជ្ញាមានតួនាទីមួយគឺ ត្រូវបង្វិលសំណុំរឿងទៅកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរវិញ ដោយមានដីកាសន្និដ្ឋានជាស្ថាពរភ្ជាប់ជាមួយ។ ចំពោះការពិនិត្យសំណុំរឿងរបស់ជនត្រូវចោទនៅក្នុងឃុំ គឺមានរយៈពេល ១៥ (ដប់ថ្ងៃ) និងរយៈពេល ១ (មួយ) ខែសម្រាប់ជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ។ ចិរវេលានេះត្រូវគិតពីថ្ងៃដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានទទួលសំណុំរឿង។ ប្រសិនបើព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញដូចចៅក្រមស៊ើបសួរដែរ ការស៊ើបសួរត្រូវបានបញ្ចប់ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចេញដីកាជាស្ថាពរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយមានសំអាងហេតុដើម្បីបញ្ជូនខ្លួនជនត្រូវចោទទៅកាន់តុលាការជំនុំជម្រះ ឬក៏លើកលែងចោទប្រកាន់។

ផ្នែកទី២៖ ប្រភេទនៃដីកាដំណោះស្រាយ

ពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាការស៊ើបសួររបស់ខ្លួនត្រូវបានបញ្ចប់សព្វគ្រប់ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងចេញដីកាដំណោះស្រាយ។ នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ[114]ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចអំពីការប្រគល់សងទៅឲ្យម្ចាស់ដើមនូវរាល់វត្ថុដែលបានចាប់យកទៅកាន់ម្ចាស់ដើមវិញ។[115]

ដីកាដំណោះស្រាយបញ្ចប់ការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ក្នុងករណីនេះការដោះលែងជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំឲ្យមានសេរីភាពត្រូវយកមកអនុវត្ត។ ប៉ុន្តែចំពោះសេចក្ដីសម្រេចដោយឡែក ទាក់ទងនឹងការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ននឹងត្រូវត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការនៃដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺអាចរក្សាជនត្រូវចោទឲ្យជាប់ឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នរហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ។ នៅក្នុងដីកានេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវយោងតាមលក្ខខណ្ឌដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នច្បាស់លាស់។

---

[112] គម្រូនៃដីកាចាត់ឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែម មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៤

[113] គម្រូនៃដីកាសម្រេចបដិសេធការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ច មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៥

[114] គម្រូនៃដីកាដំណោះស្រាយ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៦

[115] គម្រូនៃដីកាសម្រេចប្រគល់វត្ថុដែលចាប់ឲ្យទៅម្ចាស់ដើមវិញ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៧

ហើយសេចក្តីសម្រេចទុកជនត្រូវចោទក្នុងឃុំបណ្តោះអាសន្ននឹងលែងមានអនុភាពក្នុងរយៈពេល៤ (បួន) ខែ។ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការក្នុងរយៈពេល៤ (បួន) ខែនោះទេមានន័យថាជនត្រូវចោទបានដោះលែងឲ្យនៅក្រៅឃុំដោយឯកឯង។ ម្យ៉ាងវិញទៀតតាមរយៈដីកាដំណោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិរក្សាជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់តុលាការ រហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ។[116]

ការចេញដីកាដំណោះស្រាយ គឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរផ្តាច់មុខ ក្រោយពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលបានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរពីអយ្យការ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើចំណាត់ការលើសំណុំរឿងដោយធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានតាមរយៈដោយដីកានេះអាចជាដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ[117] ឬដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់។[118]

កថាខណ្ឌទី១៖ ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅពិនិត្យរឿងទាំងមូល

នៅពេលចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ជនត្រូវចោទមានពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ស៊ីសង្វាក់នឹងអង្គហេតុក៏ដូចជាភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនត្រូវចោទដែលអំពើរបស់ជនត្រូវចោទបង្កបានជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនសំណុំរឿង និងជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះ។

ករណីចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចចេញដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនសំណុំរឿង និងភស្តុតាងដែលមានទៅកាន់ប្រធានតុលាការដើម្បីកំណត់ពេលសវនាការជំនុំជម្រះ។[119] ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចរក្សាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ។ នៅក្នុងដីកាបញ្ជូនទៅពិនិត្យរឿងទាំងមូលត្រូវរៀបរាប់អំពីអំពើដែលត្រូវចោទប្រកាន់ និងឈ្មោះបទល្មើសតាមច្បាប់។

កថាខណ្ឌទី២៖ ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់

ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា អង្គហេតុដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿងមិនមែនជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម ឬបទល្មើសលហុទេ ឬជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅតែគេមិនស្គាល់ ឬប្រសិនបើពុំមានបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ដែលបញ្ជាក់ថាជនត្រូវចោទមានពិរុទ្ធភាព នោះចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់។ ការលើកលែងការចោទប្រកាន់ត្រូវមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ និងត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីទាំងអស់ដើម្បីឲ្យភាគី

---

116 មាត្រា ២៤៩, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

117 គម្រូនៃដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៨

118 គម្រូនៃដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ មានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២៩

119 មាត្រា ២៥០, ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។

ដែលមិនសុខចិត្តនឹងការសម្រេចនោះធ្វើការតវ៉ានៅសាលាឧទ្ធរណ៍។ លើសពីនេះទៅទៀត ចៅក្រមស៊ើបសួរអាច លើកលែងចោទប្រកាន់ក្នុងករណីបណ្តឹងអាជ្ញាផុតអាជ្ញាយុកាល និងមរណភាពនៃចារី។

សេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់មិនរលត់បណ្តឹងអាជ្ញាទេ ប្រសិនបើលើកលែងការចោទ ប្រកាន់មានហេតុផលមកពីអវត្តមាននៃបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ប្រឆាំងនឹងជនត្រូវចោទ ឬមកពីការមិនស្គាល់ចារី ដូចនេះ ពេលមានបន្ទុកថ្មីកើតឡើង គឺអនុញ្ញាតឲ្យបើកការស៊ើបសួរទៅលើអង្គហេតុនោះជាថ្មីម្តងទៀត។ ហេតុដូច្នេះដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់នេះ អាចធ្វើការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចំពោះដីកានេះ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

និង

អនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការស្រាវជ្រាវយ៉ាងលំអិតទាក់ទងនឹងប្រធានបទស្តីពី **តួនាទីរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ** រួចមកពិតជាបានឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់ថាកិច្ចស៊ើបសួរត្រូវបានអនុវត្ត និងដឹកនាំផ្ទាល់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ ដែលបញ្ជាក់ពីការពិតនៃអង្គហេតុព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមស្រាវជ្រាវហូតដល់ការបញ្ចប់កាស៊ើបសួរ។ ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ការបើការស៊ើបសួរត្រូវធ្វើដោយខានពុំបាន ចំណែកឯបទមជ្ឈិមវិញការស៊ើបសួរអាចធ្វើក៏បាន មិនធ្វើក៏បាន។ ប៉ុន្តែរាល់ការចូលរួមស្រាវជ្រាវរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរត្រូវតែរក្សាការសម្ងាត់។ នៅក្នុងដំណាក់កាលចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីបើកការស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកការពិតទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុកដើម្បីផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌ដល់ជនល្មើស និងជនរងគ្រោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតកិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះមានដូចជាកិច្ចស្រាវជ្រាវចំពោះអង្គហេតុ និងកិច្ចស្រាវជ្រាវនឹងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទ។

ចំពោះដំណាក់កាលបើកការស៊ើបសួរ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកការពិតឲ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងនោះរួមមានដូចជា ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង ការធ្វើកុសលវិច័យ និងការស្តាប់ទូរស័ព្ទ។ ក្នុងនីតិវិធីស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចធ្វើការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរណាមួយ ដែលយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ដើម្បីបង្ហាញពីការពិត។ ប្រសិនបើក្នុងការបំពេញកិច្ចរបស់ខ្លួន មានមូលហេតុមួយចំនួនដែលជាហេតុបណ្តាលឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនបានដូចជាបញ្ហាជម្ងឺ ឬមានធុរៈចាំបាច់ផ្សេងៗ ការធ្វើដំណើរផ្លូវឆ្ងាយចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពេញលេញសម្រេចចេញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស។ ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសនេះ គឺជាការសុំរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរផ្សេង ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬអង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌បំពេញកិច្ចមួយចំនួនតាមរយៈដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស។ ហើយក្នុងដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសត្រូវបញ្ជាក់អំពីប្រភេទនៃកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ដែលកិច្ចនោះត្រូវមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយបទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់។

ចំពោះវិធានការនិរន្តរាយ សម្តៅទៅដល់ការចេញដីកាឲ្យចាប់ខ្លួន ការចោទប្រកាន់ ការឃុំខ្លួន ឬការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។ វិធានការនេះត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរអនុវត្តដើម្បីជាការងាយស្រួលស្វែងរកភស្តុតាងពិតប្រាកដសម្រាប់ដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុកនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ វិធានការនេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន។ ដោយកម្មវត្ថុនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន គឺដើម្បីបញ្ជាដល់បុគ្គលណាម្នាក់ឬច្រើន

នាក់ឲ្យចូលទៅបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ប្រសិនបើជននោះមិនបានបង្ហាញខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួនទេ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន។ ក្នុងករណីជនត្រូវចោទរត់គេចខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន ដែលជាបញ្ជាបង្គាប់ឲ្យកងកម្លាំងសាធារណៈទាំងអស់ស្រាវជ្រាវចាប់ជនត្រូវចោទមកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនបានដែលដីកានេះគឺបញ្ជាដល់ប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួនទទួល និងឃុំខ្លួនជនត្រូវរចោទ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបានលុះត្រាតែបន្ទាប់ពីចេញដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន។

បន្ទាប់ពីវិធានការនិរន្ដរាយត្រូវបានអនុវត្ត ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពេញទីក្នុងការកំណត់សិទ្ធិជនត្រូវចោទក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួររកការពិត។ ការកំណត់សិទ្ធិនេះដែរ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចចិត្តឃុំខ្លួនជននោះបណ្ដោះអាសន្ន ឬដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ឬធានាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ។ ប៉ុន្តែការអនុវត្តនីតិវិធីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវគោរពនូវសិទ្ធិមនុស្ស និងអាយុរបស់បុគ្គលហើយត្រូវពិនិត្យមើលប្រភេទនៃបទល្មើសដើម្បីកំណត់សិទ្ធិ។

បើចៅក្រមស៊ើបសួរ យល់ឃើញថាដំណាក់កាលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សមស្របសម្រាប់បញ្ចប់ នោះចៅក្រមនឹងធ្វើការបិទការស៊ើបសួរដើម្បីបិទសំណុំរឿងក្រោមកិច្ចមួយហៅថា ដីកាដំណោះស្រាយ។ តាមរយៈដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ឬដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់។

អនុសាសន៍

ក្នុងនាមយើងខ្ញុំជានិស្សិតបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រយើងខ្ញុំយល់ឃើញថា ដើម្បីបង្ការបទល្មើស និងផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌ដល់ជនល្មើស និងជនរងគ្រោះ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរដែលអនុវត្តដោយចៅក្រមស៊ើបសួរក៏ដូចជាការធានាអនុវត្តក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះឲ្យមានប្រសិទ្ធិភាព រដ្ឋគួរតែពង្រឹងកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ត្រូវបន្ត និងបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឲ្យបានទូលំទូលាយដល់មជ្ឈដ្ឋានទូទៅទូទាំងប្រទេស។

- ជ្រើសរើសមន្ត្រីតុលាការដែលមានសមត្ថភាពពិតប្រាកដ និងគ្រប់គ្រាន់តាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។

- ត្រូវពង្រឹងការអនុវត្តក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈតាមរយៈ ការឃ្លាំមើល និងដាក់ពិន័យ រាល់ការបំពានក្រមសីលធម៌ដល់ចៅក្រម ព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រឡាបញ្ជី ឬមេធាវីអតីត។

- ត្រូវគោរពគោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន ជាពិសេសត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើការគោរពសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះតាមបែបយុត្តិធម៌ថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ។

- សូមឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ គោរពឲ្យបានមត់ចត់នូវការហាមឃាត់ទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ ពិសេសគឺរក្សាការសម្ងាត់។

- សូមឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ គោរពឲ្យបានហ្មត់ចត់នូវគោលការណ៍ទាំងឡាយណាដែលចែងដោយក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ព្រោះបើមានតែច្បាប់ផ្ទុយទៅវិញគ្មានការអនុវត្តឲ្យបានល្អនោះវានឹងបណ្តាលឲ្យមានភាពអនាធិបតេយ្យ។

ក្រៅពីនេះគួរពន្លឿននីតិវិធី បាននន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរគួរផ្តល់អទិភាពចំពោះសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌទាំងឡាយណាដែលជនត្រូវចោទដែលនៅក្នុងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជាពិសេស គឺសុំណុំរឿងដែលមានជនត្រូវចោទជាអនីតិជនជាដើម។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

១. ច្បាប់

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ២៤ កញ្ញា ១៩៩៣។
- ច្បាប់ស្ដីពីយុត្តិធម៌អនីតិជន, លេខ នស/រកម/០៧១៦/០០៩, ១៤ កក្កដា ២០១៦។
- ច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ, លេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៥, ១៦ កក្កដា ២០១៤។
- ច្បាប់ស្ដីពីលក្ខន្តិកៈចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា, លេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៦, ១៦ កក្កដា ២០១៤។
- ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/១១០៩/០២២, ៣០ វិច្ឆិកា ២០០៩។
- ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ, លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤, ១០ សីហា ២០០៧។
- ក្រមសីលធម៌ចៅក្រម, ០៥ កុម្ភៈ ២០០៧។

២. សៀវភៅ

- រុន ពណ្ណារិទ្ធ និង ចាំង ស៊ីណាត. ២០១៧. នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ. មេរៀនសម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឆ្នាំទី៤. សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្រ្ត និងវិទ្យាសាស្រ្តសេដ្ឋកិច្ច។
- អ៊ុន បូផា. ២០១៦. នីតិភស្តុតាង. បោះពុម្ពលើកទី២។
- ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី គណៈកម្មការបណ្ឌិតសភាទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់. ២០១១. សន្ទានុក្រមពាក្យច្បាប់ ខ្មែរ-អង់គ្លេស-បារាំង ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ។
- សម្ដេច ជួន ណាត. ១៩៦៧. វចនានុក្រមខ្មែរ. ភ្នំពេញ៖ ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ។

៣. បទសម្ភាស

- កើត រិទ្ធ, បទសម្ភាសដោយពិធីការិនីនៃទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា, ទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជា, ០៨ មករា ២០០៨។

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីរាយនាមឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១ គម្រូនៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤ គម្រូនៃដីកាកោះ (ជនត្រូវចោទ)

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការសួរចម្លើយតទល់

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧ គម្រូនៃដីកាកោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ឧបសម្ព័ន្ធទី៨ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ឧបសម្ព័ន្ធទី៩ គម្រូនៃដីកាកោះហៅសាក្សី

ឧបសម្ព័ន្ធទី១០ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីការធ្វើសម្បថ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១១ គម្រូនៃកំណត់ហេតុស្តីការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី

ឧបសម្ព័ន្ធទី១២ គម្រូនៃដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៣ គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៤ គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៥ គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៦ គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៧ គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៨ គម្រូនៃដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៩ គម្រូនៃដីកាសម្រេចឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ឧបសម្ព័ន្ធទី២០ គម្រូនៃដីកាបង្គាប់ឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ឧបសម្ព័ន្ធទី២១ គម្រូនៃដីកាសម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២២ គម្រូនៃដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៣ គម្រូនៃលិខិតជូនព័ត៌មានស្តីពីការបញ្ចប់ការស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៤ គម្រូនៃដីកាចាត់ឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែម

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៥ គម្រូនៃដីកាសម្រេចបដិសេធការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ច

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៦ គម្រូនៃដីកាដំណោះស្រាយ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៧ គម្រូនៃដីកាសម្រេចប្រគល់វត្ថុដែលចាប់ឲ្យទៅម្ចាស់ដើមវិញ
ឧបសម្ព័ន្ធទី២៨ គម្រូនៃដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ
ឧបសម្ព័ន្ធទី២៩ គម្រូនៃដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

អយ្យការអម
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ
ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ
លេខៈ .... អ.យ.គ

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ

យើង **ព្រះរាជអាជ្ញារង នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ**

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

បានឃើញ ពាក្យបណ្តឹង ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់ឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ឆ្នាំ បានប្តឹងឈ្មោះ ភេទប្រុស អាយុ ឆ្នាំ និងឈ្មោះ ភេទស្រី អាយុ ឆ្នាំ ពីបទ រំលោភលើទំនុកចិត្ត និងឆបោកប្រាក់។

ក្រោយពីបានពិនិត្យឯកសារខាងលើ

យល់ឃើញថា មានតម្រុយសន្និដ្ឋានបានថា

១-នាម-គោត្តនាម ភេទប្រុស អាយុ ឆ្នាំ មានអាស័យដ្ឋាននៅ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។ (ក្រៅឃុំ)

២-នាម-គោត្តនាម ភេទស្រី អាយុ ឆ្នាំ មានអាស័យដ្ឋាននៅ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។ (ក្រៅឃុំ)

បានប្រព្រឹត្តអំពើដូចតទៅៈ កាលពីអំឡុងឆ្នាំ ឈ្មោះ និង បាន ចូលហ៊ុនរកស៊ីទិញលក់ដើមកៅស៊ូនៅខេត្ត ជាមួយ មានឈ្មោះ ជា ហើយបានព្រមព្រៀងគ្នាដោយភាគីឈ្មោះ ទទួលបាន % ចំណែកឯឈ្មោះ និង ទទួលបាន % ការរកស៊ីទិញលក់ដើមកៅស៊ូខាងលើនេះឈ្មោះ និង ជាអ្នកចំណាយប្រាក់ទាំងអស់ រីឯឈ្មោះ គ្រាន់តែឈរឈ្មោះតែប៉ុណ្ណោះ។ បន្ទាប់ពីមានការព្រមព្រៀងគ្នារួចហើយ ឈ្មោះ និង បានផ្ញើប្រាក់អោយទៅ តាមរយៈធនាគារ ដែលមានឈ្មោះ , ឈ្មោះ និងឈ្មោះ ជាអ្នកទទួលសាច់ប្រាក់ដោយផ្ទាល់សរុបចំនួន ដុល្លាអាមេរិក។ ក្រោយពីទទួលប្រាក់រួចហើយឈ្មោះ បានធ្វើការកាប់ដើមកៅស៊ូយកទៅលក់ជាបន្តបន្ទាប់ ប៉ុន្តែមិនបានបង្វិលប្រាក់ដើម និងប្រាក់ចំណេញមកអោយឈ្មោះ ឡើយ។ ហើយពួកគេបានគេចវេស និងគេចខ្លួនរហូត ទើបឈ្មោះ សម្រេចចិត្តដាក់ពាក្យបណ្តឹងមកអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី។

អំពើខាងលើជាបទល្មើស **៖ ឆបោក** ប្រព្រឹត្តនៅរាជធានីភ្នំពេញ កាលពីឆ្នាំ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣៧៧ និង ៣៧៨ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

បានឃើញមាត្រា ៨៩ និងមាត្រា ១២៨ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

សម្រេច៖

បើកការស៊ើបសួរលើអង្គហេតុខាងលើ និង

☑ដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ៖

-ឈ្មោះ ... ភេទប្រុស អាយុ ឆ្នាំ។ (ក្រៅឃុំ)

-ឈ្មោះ ភេទស្រី អាយុ ឆ្នាំ។ (ក្រៅឃុំ)

ពីបទ ៖ **ឆបោក** ប្រព្រឹត្តនៅរាជធានីភ្នំពេញ កាលពីឆ្នាំ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣៧៧ និង ៣៧៨ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

☑ដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន៖ លើឈ្មោះខាងលើ ដើម្បីបង្ការ ឬបញ្ចប់បទល្មើសកុំឲ្យកើតឡើងជាថ្មី និងធានាក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី។

ថ្ងៃ សុក្រ ០១ កើត ខែ កត្តិក ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី [illegible] ខែ [illegible] ឆ្នាំ២០១៨

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជអាជ្ញារង

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរអក្សរ "...."

សំណុំរឿងលេខ.........អ.ក

ចុះថ្ងៃទី...............................

កំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង

(មាត្រា ១៤៣,១៤៤,២៤០ និង ២៤១ បន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ដប់.................ខែ.................ថ្ងៃទី.................វេលាម៉ោង..................ព្រឹក/រសៀល ។

យើង..............................ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល អមដោយលោក/លោកស្រី.........
.........................ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បុគ្គលដែលនៅចំពោះមុខយើង បានផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោមៈ

នាមត្រកូលៈ..នាមខ្លួន..
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើតៈ...
សញ្ជាតិៈ..
ទីកន្លែងកំណើតៈ...
....
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នៈ...
....
មុខរបរៈ...
នៅលីវ ☐ រៀបការ ☐ ប្តី/ប្រពន្ធ ឈ្មោះ...
ឪពុក ឈ្មោះ ....(រ/ស) ម្តាយឈ្មោះ...(រ/ស)
នីតិជន ☐ ឬអនីតិជន ☐
☐ ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថាៈ ខ្លួនមានអំណាចមេបាលើក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំ ដែលកំពុងស្ថិតនៅឋានបច្ចុប្បន្ន ។

-ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការៈ...
....

☐ ជននេះ	☐ចេះនិយាយ	☐ចេះសរសេរ	☐ចេះអក្សរសរសេរអក្សរខ្មែរ
☐ ជននេះ	☐មិនចេះនិយាយ	☐មិនចេះអាន	☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀតផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជននេះ យើងបានប្រាប់ដល់ ជននេះឱ្យបានដឹងយ៉ាងច្បាស់ អំពីរឿងរ៉ាវដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានប្តឹងមក យើងតាមរយៈ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខៈ...........ដក.សស/...........ចុះថ្ងៃទី...........ខែ...........ឆ្នាំ................. ដែលជាហេតុនាំឱ្យមានការបង្ហាញខ្លួនជននេះ មុខយើងព្រមទាំងបានប្រាប់ដល់ជននេះឱ្យដឹងពីបទចោទប្រកាន់ចំពោះរឿងរ៉ាវដូចខាងក្រោមៈ

....

....

....

យើងបានជូនដំណឹងដល់ជននេះថាៈ យើងគ្រោងនឹងដាក់ជននេះ ឱ្យស្ថិតចំពោះរឿងរ៉ាវដែលយើងទើបនឹងរៀបរាប់ឱ្យជននេះដឹងយ៉ាងច្បាស់ ។

☐លោក/លោកស្រី...ជាមេធាវីមានអត្តលេខ............. នៃជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានកោះហៅនៅថ្ងៃទី..........ខែ............ឆ្នាំ.............ដើម្បីឱ្យលោក/លោកស្រីជាមេធាវីអាចត្រៀមរៀបចំការពារកូនក្តីខ្លួនបាន ។

☐ យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះ អំពីសិទ្ធិទទួលបានជំនួយមេធាវី ដែលជននេះអាចជ្រើសរើសពឹងដោយខ្លួនឯង ឬអាចស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវីណាម្នាក់ឱ្យខ្លួនបាន ។

☐ យើងបានប្រាប់ផងដែរ ដល់ជននេះថាៈ ប្រសិនបើមិនធ្វើការជ្រើសរើស ឬពឹងពាក់មេធាវីខ្លួនឯងទេ នោះមេធាវី ០១រូប នឹងត្រូវបានចាត់តាំងដោយឯកឯង ដោយសារតែជននេះជាអនីតិជន ។

ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថាៈ

☐ ខ្ញុំជ្រើសរើសមេធាវីខ្លួនឯង

☐ ខ្ញុំស្នើសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវី ០១រូប ឱ្យខ្ញុំ

☐ ខ្ញុំបដិសោធជំនួយពីមេធាវី

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថាៈ គាត់មានសិទ្ធិអាចនៅស្ងៀមមិនផ្តល់ចម្លើយក៏បាន ឬអាចធ្វើសេចក្តីប្រកាសផ្សេងៗ ឬអាចឱ្យយើងសួរ ចម្លើយក៏បាន ។

ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថាៈ ....

....

....

....

លោកមេធាវី..បានផ្តល់សេចក្តីកត់សម្គាល់ការពារថា..................................

....

....

....

☐ យើងបានជូនដំណឹងដល់ជននេះ ថាៈ យើងបានសម្រេចដាក់គាត់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យៈ

☐ ចំពោះអង្គហេតុទាំងអស់ដែលយើងបានប្រាប់ឱ្យដឹង ។

☐ ចំពោះតែអង្គហេតុដែលបានរៀបរាប់ខាងក្រោម ដែលយើងបានបញ្ជាក់ប្រាប់ថាៈ

☐ជននេះ អំពីឈ្មោះនៃបទល្មើសៈ ....

....

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទ អំពីសិទ្ធិក្នុងការស្នើសុំឱ្យយើងធ្វើកិច្ចការ ស៊ើបសួរមួយ ឬច្រើន ឬក៏អាចធ្វើពាក្យប្តឹងសំមោឃភាព នៃកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយផ្អែកទៅតាមមាត្រា ២៥៣ ប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ២៦៧ នៅក្នុងពេលដំណើរការនៃការស៊ើបសួរ ក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៧០ នៃក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ។

យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទ អំពីសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសមេធាវី សម្រាប់នីតិវិធីបន្ទាប់មកទៀត ហើយប្រសិនជាមិនបានជ្រើសរើសមេធាវីដោយខ្លួនឯងទេ និងបើសិនជា មិនមានសំណើសុំ យើងនឹងធ្វើនឹងការចាត់តាំងមេធាវី ០១ រូបសម្រាប់ (តែក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទ មិនបានជ្រើសរើស ឬពឹងពាក់មេធាវីដោយខ្លួន និងមិនបានស្នើសុំចាត់តាំងមេធាវីឱ្យ) ។

☐ ជនត្រូវចោទបានប្រកាសថា:

☐ខ្ញុំជ្រើសរើសពឹងមេធាវីដោយខ្លួនឯង

☐ ខ្ញុំស្នើសុំចាត់តាំងមេធាវី ០១ រូបឱ្យខ្ញុំ

☐ ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

☐យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទថា:គាត់អាចស្នើសុំបិទកិច្ចស៊ើបសួរ បានប្រសិនជារយៈពេល ០១ឆ្នាំបានកន្លងផុត ដោយអនុវត្តតាមមាត្រា ២៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

☐យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទថា: នៅថ្ងៃនេះយើងសម្រេចឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្នសិន ។

☐យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទថា: នៅថ្ងៃនេះយើងសម្រេចដាក់គាត់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ និងប្រាប់អំពីកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលគាត់ត្រូវតែគោរព ។

☐យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទថា:យើងសម្រេចមិនឃុំខ្លួន(សម្រេចឱ្យនៅក្រៅឃុំ) ។

..............☐យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទថា:គាត់ត្រូវតែប្រកាសអំពីអាសយដ្ឋានដែលអាចជាអាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួននិងរបស់តតិយជនណាម្នាក់ ដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការទទួលលិខិតបញ្ជូនឱ្យគាត់ ប្រសិនបើគាត់អាចផ្តល់ឱ្យភ្លាមៗនូវការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់តតិយជននោះ អាសយដ្ឋានដែលត្រូវប្រកាសប្រាប់ ត្រូវមានទីតាំងស្ថិតនៅ ....

ជនត្រូវចោទ បានប្រកាសពីអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោម:

☐ជាអាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួន ....

☐ជាអាសយដ្ឋានរបស់ ....

☐យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទបន្ថែមទៀតថា: ....

-រហូតដល់បិទស៊ើបសួរ គាត់ត្រូវប្រាប់យើងនូវរាល់ការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋានដែលបានប្រកាសប្រាប់ខាងលើដោយមានការប្រកាសជាថ្មី ឬដោយលិខិតអនុសិទ្ធិ ។

-គ្រប់ការជូនដំណឹង ឬការឱ្យដំណឹងបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋាន ដែលបានប្រកាសប្រាប់ជាចុងក្រោយបង្អស់ត្រូវចាត់ទុកថា: ជាការជូនដំណឹងដល់បុគ្គលជនត្រូវចោទហើយ ។

☐យើងបានប្រាប់ជនត្រូវចោទ ឱ្យអានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួនទាំងអស់ ដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ បើមិនមានការបដិសេធត្រង់ចំណុចណាមួយទេ ឱ្យជនត្រូវចោទចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃលើកំណត់ហេតុនេះ ។

☐បានអានឱ្យស្តាប់ចប់សព្វគ្រប់ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានការបដិសេធត្រង់ចំណុចណាមួយទេ ហើយយល់ព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតស្នាមម្រាមដៃជាមួយយើង ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធត្រង់ចំណុចណាមួយទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង,ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

ជនត្រូវចោទ　　អ្នកបកប្រែ　　មេធាវី　　ក្រឡាបញ្ជី　　ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរអក្សរ "...."

សំណុំរឿងលេខ.........អ.ក

ចុះថ្ងៃទី...............................

កំណត់ហេតុស្ដីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ

(មាត្រា ២០៣ និងមាត្រា បន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ដប់.................ខែ.................ថ្ងៃទី.................វេលាម៉ោង..................ព្រឹក/រសៀល ។

យើង...............................ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល អមដោយលោក/លោកស្រី......... ....ជាក្រឡាបញ្ជី ។

-និងដោយមានវត្តមានលោក/លោកស្រី...ជាអ្នកបកប្រែ ។

-យោងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ:...........ដក.សស ចុះថ្ងៃទី......ខែ..........ឆ្នាំ២០.......។

បានមកបង្ហាញខ្លួន នៅក្នុងមន្ទីរស៊ើបសួរនៅចំពោះយើង ជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

នាមត្រកូល:...នាមខ្លួន...

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត:...

សញ្ជាតិ:...

ទីកន្លែងកំណើត:...

....

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន:..

....

មុខរបរ:...

នៅលីវ ☐ រៀបការ ☐ ប្ដី/ប្រពន្ធ ឈ្មោះ:...

ឪពុក ឈ្មោះ ....(រ/ស) ម្ដាយឈ្មោះ:..(រ/ស)

នីតិជន ☐ ឬអនីតិជន ☐

☐ ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថា: ខ្លួនមានអំណាចមេបាលើក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំ ដែលកំពង់ស្ថិតនៅឋានបច្ចុប្បន្ន ។

-ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ:..

....

☐ ជននេះ	☐ចេះនិយាយ	☐ចេះសរសេរ	☐ចេះអក្សរសរសេរអក្សរខ្មែរ
☐ ជននេះ	☐មិនចេះនិយាយ	☐មិនចេះអាន	☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ

ជននេះត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីបទ: ....

....អំពើ

ដែលមានចែង និង ឱ្យផ្ដន្ទាទោសដោយមាត្រា..

☐យើងបានប្រាប់ថា: ជនត្រូវចោទអាចសុំពន្យារពេល ដើម្បីរៀបចំការការពារខ្លួន ។

☐យើងក៏បានបញ្ជាក់ប្រាប់ជនត្រូវចោទផងដែរថា: យើងនឹងសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ននៅថ្ងៃនេះ ។

□ជនត្រូវចោទ នៅមិនទាន់មានមេធាវីនៅឡើយ ហើយយើងបានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា: ជនត្រូវចោទទទួលបានជំនួយមេធាវី តាមការជ្រើសរើសដោយខ្លួនឯង ឬពឹងមេធាវីតាមការចាត់តាំង ។

ជនត្រូវចោទបានប្រកាសប្រាប់ថា:

□ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

□ខ្ញុំចង់បានជំនួយពីមេធាវី

លោក/លោកស្រីមេធាវី.. ត្រូវបានជូនដំណឹងដោយ...អាចពិគ្រោះមើលសំណុំរឿងដែលទុកឱ្យគាត់ពិនិត្យ និងអាចសន្ទនាបានដោយសេរី ជាមួយកូនក្តីរបស់គាត់ ។

ការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ ទាក់ទងនឹងការឃុំខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន:

□ត្រូវបានធ្វើ

□ត្រូវបានលើកទៅថ្ងៃទី.........ខែ.............ឆ្នាំ២០......តាមសំណូមពររបស់...............................។

តំណាងអយ្យការ បានបង្ហាញសេចក្តីសន្និដ្ឋាន របស់ខ្លួនដូចខាងក្រោម:..

....

....

....

ជនត្រូវចោទ បានបង្ហាញសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួនដូចខាងក្រោម:...

....

....

....

....

លោក/លោកស្រី..................................បានបង្ហាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានការពារកូនក្តីរបស់ខ្លួនដូចខាងក្រោម:

....

....

□យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា: យើងចេញសម្រេចដីកាឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយមានសំអាងហេតុហើយយើងសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួននៅថ្ងៃនេះ ។

□យើងបានឱ្យជនត្រូវចោទ អានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ត្រាចម្លងក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនមានការបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឱ្យចុះហត្ថលេខា ឬស្នាមម្រាមដៃលើកំណត់ហេតុនេះ ។

□បានអានគ្រប់ចប់សព្វ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានការបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

□បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតម្រាមដៃជាមួយយើង,ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

ជនត្រូវចោទ អ្នកបកប្រែ មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ..........អក
ចុះថ្ងៃទី.... ខែ......... ឆ្នាំ ២០២០

ដីកាកោះ (ជនត្រូវចោទ)

យើង......................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

អញ្ជើញឈ្មោះ......................ភេទប្រុស អាយុ.......ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ។

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិគគីរធំ ឃុំគគីរធំ ស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល ។

ឲ្យចូលទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល (**បន្ទប់ ត**)

នៅថ្ងៃទី.......... ខែ........... ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង..........ព្រឹក /ល្ងាច

ដើម្បីៈ មកសាកសួរ

ពីដំណើររឿងៈ **បរិហាបង្កាច់កេរ្តិ៍**

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឲ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗ ដែលទាក់ ទិន និងរឿងខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន ។

ថ្ងៃ............................ ខែ........... ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
កណ្តាល ថ្ងៃទី......... ខែសី........ ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរអក្សរ "...."

សំណុំរឿងលេខ..........អ.ក

ចុះថ្ងៃទី.............................

កំណត់ហេតុស្ដីពីការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ
(មាត្រា ១៤៥ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ដប់.................ខែ.................ថ្ងៃទី.................វេលាម៉ោង..................ព្រឹក/រសៀល ។

យើង...............................ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល អមដោយលោក/លោកស្រី......... ....ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បុគ្គលដែលនៅចំពោះមុខយើង បានផ្ដល់នូវព័ត៌មានអំពីអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

នាមត្រកូលៈ..នាមខ្លួន...

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើតៈ...

សញ្ជាតិៈ...

ទីកន្លែងកំណើតៈ...

....

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នៈ..

....

មុខរបរៈ..

នៅលីវ ☐ រៀបការ ☐ ប្ដី/ប្រពន្ធ ឈ្មោះ...

ឪពុក ឈ្មោះ ....(រ/ស) ម្ដាយឈ្មោះ..(រ/ស)

នីតិជន ☐ ឬអនីតិជន ☐

☐ ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថាៈ ខ្លួនមានអំណាចមេបាលើក្មេងអាយុក្រោម ១០ឆ្នាំ ដែលកំពង់ស្ថិតនៅឋានបច្ចុប្បន្ន ។

-ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការៈ...

....

☐ ជននេះ ☐ចេះនិយាយ ☐ចេះសរសេរ ☐ចេះអក្សរសរសេរអក្សរខ្មែរ

☐ ជននេះ ☐មិនចេះនិយាយ ☐មិនចេះអាន ☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ

អាជ្ញាធរបានមកប្ដឹងយើង តាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ......................ដក.សស ចុះថ្ងៃទី........ខែ..............ឆ្នាំ២០....ដែលជាហេតុនាំជននេះ ត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ និង ការឃុំខ្លួនជាបណ្ដោះអាសន្ន តាមដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខៈ................ដក.ស.បឃខ/ ....ចុះថ្ងៃទី.................................។

ជនត្រូវចោទ អមដោយលោក/លោកស្រី...ជាមេធាវី។

យើងបានសួរចម្លើយឈ្មោះនេះហើយឈ្មោះនេះបានឆ្លើយប្រាប់យើងថា៖

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

□យើងបានឱ្យជនត្រូវចោទ អានឡើងវិញនូវសេចក្ដីប្រកាសរបស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ត្រាចម្លងក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនមានការបដិសោធត្រង់ចំណុចណាទេ ឱ្យចុះហត្ថលេខា ឬស្នាមម្រាមដៃលើកំណត់ហេតុនេះ ។

□បានអានគ្រប់ចប់សព្វ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានការបដិសោធត្រង់ចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតមេដៃជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

□បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសោធត្រង់ចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្ដិតម្រាមដៃជាមួយយើង,ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

ជនត្រូវចោទ អ្នកបកប្រែ មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង

....

មន្ទីរស៊ើបសួរ

សំណុំរឿងលេខ..............................
លេខស៊ើបសួរ...............................

កំណត់ហេតុស្ដីពីការសួរចម្លើយតទល់

(មាត្រា ១៤៧ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់.............. ខែ............ ថ្ងៃទី................. វេលាម៉ោង................................
យើង.. ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូង
.............................អមដោយលោក/លោកស្រី.................................... ជាក្រឡាបញ្ជី។
និងដោយមានវត្តមានលោក/លោកស្រី....................................... ជាអ្នកបកប្រែ ។
បានមកបង្ហាញខ្លួនក្នុងនាមជាជនត្រូវចោទ នៅក្នុងមន្ទីរស៊ើបសួរ នៅចំពោះមុខយើង ជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម ៖

នាមត្រកូល ៖ .... នាមខ្លួន ៖ ....
កើតថ្ងៃទី ៖ ....
ទីកន្លែងកំណើត ៖ ....
អាសយដ្ឋាន ៖ ....
មុខរបរ ៖ ....
នៅលីវ ☐ ឬរៀបការ ☐ ឈ្មោះប្ដី ឬប្រពន្ធ... កូន...........
សញ្ជាតិ ៖ ....
ឪពុកឈ្មោះ.."រ-ស" ម្ដាយឈ្មោះ......................................"រ-ស"
អនីតិជន ☐ ឬនីតិជន ☐
☐ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថា ខ្លួនមានអំណាចមេបាលើក្មេងអាយុក្រោម ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដែលស្ថិតនៅលំនៅបច្ចុប្បន្ន ។
ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ...
☐ជននេះ ៖ ☐ចេះនិយាយ ☐ ចេះអាន ☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ

☐ជននេះ[1] ៖ ☐មិនចេះនិយាយ ☐ មិនចេះអាន ☐មិនចេះសរសេរ អក្សរខ្មែរ

បានមកបង្ហាញខ្លួនក្នុងនាម.................................... ផងដែរ នៅក្នុងមន្ទីរស៊ើបសួរ នៅចំពោះមុខយើង ជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម ៖

នាមត្រកូល ៖ .... នាមខ្លួន ៖ ....
កើតថ្ងៃទី ៖ ....
ទីកន្លែងកំណើត ៖ ....
អាសយដ្ឋាន ៖ ....
មុខរបរ ៖ ....
នៅលីវ ☐ ឬរៀបការ ☐ ឈ្មោះប្តី ឬប្រពន្ធ.. កូន............
សញ្ជាតិ ៖ ....
ឪពុកឈ្មោះ.."រ-ស" ម្តាយឈ្មោះ.................................. "រ-ស"
អនីតិជន ☐ ឬនីតិជន ☐
☐ជននេះបានប្រកាសប្រាប់ថា ខ្លួនមានអំណាចមេបាលើក្មេងអាយុក្រោម ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ដែលស្ថិតនៅលំនៅបច្ចុប្បន្ន ។
ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ...
☐ជននេះ ៖ ☐ចេះនិយាយ ☐ ចេះអាន ☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ
☐ជននេះ[2] ៖ ☐មិនចេះនិយាយ ☐ មិនចេះអាន ☐មិនចេះសរសេរ អក្សរខ្មែរ

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ឈ្មោះនេះ យើងបានប្រាប់ដល់ .... ឲ្យដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានប្តឹងមក យើងតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ.......... ចុះថ្ងៃទី......... ខែ................. ឆ្នាំ............... ដែលជាហេតុនាំឲ្យជននេះ ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យ និង ☐ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នតាមដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ............ ចុះថ្ងៃទី........ ខែ................. ឆ្នាំ......................... ។

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ... អមដោយលោក/លោកស្រី .... ជាមេធាវី ។

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ... អមដោយលោក/លោកស្រី .... ជាមេធាវី ។

យើងបានសួរចម្លើយតទល់ដូចខាងក្រោម ៖

---

[1] ក្នុងករណីដែលជននេះមិនចេះភាសាខ្មែរ ត្រូវសរសេរអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកបកប្រែចូលក្នុងកំណត់ហេតុ
[2] ក្នុងករណីដែលជននេះមិនចេះភាសាខ្មែរ ត្រូវសរសេរអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកបកប្រែចូលក្នុងកំណត់ហេតុ

សួរ:..

....

....

ឆ្លើយ:...

....

....

....

☐យើងបានឲ្យជនត្រូវចោទអានឡើងវិញនូវចម្លើយទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះ ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង, ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។[3]

អ្នកបកប្រែ ជនត្រូវចោទ មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើប

[3] គ្រប់ទំព័រត្រូវអនុលោមតាមមាត្រា២៤២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រឡាបញ្ជី

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

ដីកាកោះ

យើង .... ចៅក្រមស៊ើបសួរ សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០១៤ អ.ក ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ។

អញ្ជើញឈ្មោះ ....ភេទស្រី អាយុ ៣២ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ជា **ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី** មានទីលំនៅភូមិ ត្រពាំរុន ទី៣ ឃុំចន្រ្ទី ស្រុករមាសហែក ខេត្តស្វាយរៀង ។

ឱ្យចូលខ្លួនទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល បន្ទប់ "ច" ជាន់ទី២ នៅថ្ងៃទី........ខែ............ ឆ្នាំ២០១៨ វេលាម៉ោង ....៖០០ ព្រឹក/រសៀល ។

ដើម្បីធ្វើការសាកសួរ **ពីដំណើររឿង "បើកបរធ្វេសប្រហែសខ្ចីខ្ចាបណ្ដាលឱ្យមានរបួសអ្នកដទៃ" ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ** ខាងលើ ។

<u>សាមីខ្លួនត្រូវចូលទៅឲ្យទាន់ពេលវេលា និង យកលិខិតផ្សេងៗ ដែលទាក់ទងនឹងរឿងខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន</u> ។

ថ្ងៃ........................ខែបុស្ស ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី.......ខែ..........ឆ្នាំ២០១៨

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើង...ជា.......................................

បានប្រគល់ដីកានេះដល់ឈ្មោះ...មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន

ភូមិ..............................ឃុំ....................................ស្រុក.........................

ខេត្ត.......................នៅថ្ងៃទី...............ខែ.................ឆ្នាំ.....................រួចហើយ។

ថ្ងៃទី...............ខែ....................ឆ្នាំ..........

អ្នកទទួល **អ្នកប្រគល់**

ឧបសម្ព័ន្ធទី៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង

....

មន្ទីរស៊ើបសួរ

សំណុំរឿងលេខ:..................................

លេខស៊ើបសួរ:....................................

កំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

(មាត្រា ១៥០ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់............. ខែ............. ថ្ងៃទី................ វេលាម៉ោង.................................

យើង.. ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្ត

.... អមដោយលោក/លោកស្រី....................................... ជាក្រឡាបញ្ជី ។

និងដោយមានវត្តមានលោក/លោកស្រី....................................... ជាអ្នកបកប្រែ ។

បានមកបង្ហាញខ្លួនក្នុងនាមជា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ នៅចំពោះមុខយើង ជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

នាមត្រកូល	៖.............................. នាមខ្លួន ៖..		
កើតថ្ងៃទី	៖..		
ទីកន្លែងកំណើត	៖..		
អាសយដ្ឋាន	៖..		
មុខរបរ	៖..		
នៅលីវ ☐	ឬរៀបការ ☐ ឈ្មោះប្តី ឬប្រពន្ធ ៖........................... មានកូន..........		
សញ្ជាតិ	៖..		
ឪពុកឈ្មោះ.................................. "រ-ស" ម្តាយឈ្មោះ................................ "រ-ស"អនីតិជន ☐ ឬនីតិជន ☐			
☐ជននេះ	៖ ☐ចេះនិយាយ	☐ ចេះអាន	☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ
☐ជននេះ[1]	៖ ☐មិនចេះនិយាយ	☐មិនចេះអាន	☐មិនចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ

[1]ក្នុងករណីដែលជននេះមិនចេះភាសាខ្មែរ ត្រូវសរសេរអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកបកប្រែចូលក្នុងកំណត់ហេតុ

លោក/លោកស្រី.. ជាមេធាវី

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជននេះ យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះ ឲ្យដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានប្តឹងមកយើងតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ............... ចុះថ្ងៃទី............ ខែ.......... ឆ្នាំ .... ។

យើងបានសួរ និងស្តាប់ចម្លើយឈ្មោះនេះដូចខាងក្រោមថា ៖

សួរៈ...

....

....

ឆ្លើយៈ..

....

....

....

....

☐យើងបានឲ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អានឡើងវិញនូវចម្លើយទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះ ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ ហើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង, ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។[2]

អ្នកបកប្រែ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើបសួរ

---

[2] គ្រប់ទំព័រត្រូវអនុលោមតាមមាត្រា ២៤២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី៩

អយ្យការអមសាលាដំបូង
រាជធានីភ្នំពេញ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ.........

ចុះថ្ងៃទី..... ខែ............ ឆ្នាំ..........

ដីកាកោះ

យើង..................................តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

អញ្ជើញឈ្មោះ.......................ភេទ......អាយុ.....ឆ្នាំ ជាសាក្សីដែលមានអាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ.........

ផ្លូវ........ភូមិ..........ឃុំ/សង្កាត់..........ស្រុក/ខណ្ឌ.....................ខេត្ត/ក្រុង.................................

ឲ្យចូលទៅកាន់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ នាថ្ងៃទី......ខែ.......ឆ្នាំ...........វេលាម៉ោង.....................

នៅសាលទី.....ជាន់ទី......ដើម្បីចូលរួមសវនាការពីដំណើររឿង...។

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឲ្យបានទាន់ពេលវេលានិងយកលិខិតផ្សេងៗដែល

ទាក់ទងក្នុងរឿងខាងលើមកជាមួយផងប្រសិនបើមាន ។

រាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី.......ខែ........ឆ្នាំ............

តំណាងអយ្យការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១០

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បន្ទប់ "ក"

<u>កំណត់ហេតុស្តីពីការធ្វើសម្បថ</u>

សំណុំរឿង .... លេខ .... ចុះថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ...........

ឆ្នាំពីរពាន់ .... ខែ .... ថ្ងៃទី .... វេលាម៉ោង

.... ។

យើង .... ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានដឹកនាំឱ្យ

ឈ្មោះ .... ភេទប្រុស/ស្រី ..... អាយុ .... ឆ្នាំ សញ្ជាតិ.........សាសនា................

ទីលំនៅផ្ទះលេខ............ផ្លូវលេខ.............ក្រុម ....ភូមិ................. ឃុំ/សង្កាត់

......................ស្រុក/ខណ្ឌ/ក្រុង..................ខេត្ត/រាជធានី...

ជា .... ធ្វើសច្ចាប្រណិធាន នៅចំពោះមុខវត្ថុសក្តិសិទ្ធិនៃសាលាដំបូង រាជធានីភ្នំពេញ ។

ក្រោយពីអ្នកស្បថបាន អុជទៀន ធូប បូជាចំពោះវត្ថុសក្តិសិទ្ធិរួចហើយ យើងបានអានប្រាប់ឮវាចខ្លាំងៗ ច្បាស់ៗ ឱ្យអ្នកស្បថ ស្តាប់ រួចអានពាក្យសច្ចាប្រណិធានឱ្យអ្នកស្បថថាតាម ដែលមានសេចក្តីដូចខាងក្រោម ៖

ខ្ញុំសូមឆ្លើយតែការពិត ដែលខ្ញុំបានឃើញ បានឮ បានដឹង និងបានចាំផ្ទាល់ ។

បើខ្ញុំឆ្លើយមិនពិត ដោយប្រការណាមួយ សូមអស់ទេវព្រឹក្ស អារក្សអ្នកតា និងបារមីដ៏សក្តិសិទ្ធិទាំងអស់បរាមុខខ្ញុំ ឱ្យវិនាសលាញ អន្តរាយទ្រព្យសម្បត្តិ និងស្លាប់តែហោងយ៉ាងវេទនា តែបើឆ្លើយពិតត្រង់ សូមទេវតា ជួយឱ្យខ្ញុំ មានទ្រព្យសម្បត្តិសម្បូរណ៍ហូរហៀរ និងរស់នៅប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ក្សេមក្សាន្ត ជួបជុំបងប្អូន កូនចៅ ញាតិផៅសណ្តាន ជារៀងរហូតគ្រប់ជាតិ កុំបីអាក់ខានឡើយ ។

ពាក្យសច្ចាប្រណិធានខាងលើនេះឈ្មោះ .... ជា ....

បានថាតាមយើង បានយ៉ាងច្បាស់ៗ គ្មានចន្លោះពាក្យត្រង់ណាមួយឡើយ ។

បញ្ឈប់កំណត់ហេតុនេះ នៅវេលាម៉ោង ....

ថ្ងៃទី......... ខែ........ ឆ្នាំ........... ដដែល ហើយបានអានឱ្យ ឈ្មោះខាងលើស្តាប់ ឆ្លើយថា ត្រឹមត្រូវ និងយល់ព្រមផ្តិតមេដៃជាមួយយើង ។

អ្នកស្បថ **ក្រឡាបញ្ជី**

ឧបសម្ព័ន្ធទី១១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូង

....

មន្ទីរស៊ើបសួរ

សំណុំរឿងលេខ:.......................................

លេខស៊ើបសួរ:.......................................

កំណត់ហេតុស្តីពីការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី

(មាត្រា ១៥៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់............. ខែ............. ថ្ងៃទី................ វេលាម៉ោង.................................

យើង.. ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្ត

.... អមដោយលោក/លោកស្រី.. ជាក្រឡាបញ្ជី ។

និងដោយមានវត្តមានលោក/លោកស្រី.. ជាអ្នកបកប្រែ ។

បានមកបង្ហាញខ្លួនក្នុងនាមជាសាក្សី នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ នៅចំពោះមុខយើង ជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

នាមត្រកូល ៖.............................. នាមខ្លួន ៖..............................

កើតថ្ងៃទី ៖..

ទីកន្លែងកំណើត ៖..

អាសយដ្ឋាន ៖..

មុខរបរ ៖..

នៅលីវ ☐ ឬរៀបការ ☐ ឈ្មោះប្តី ឬប្រពន្ធ ៖.............................. មានកូន.........

សញ្ជាតិ ៖..

ឪពុកឈ្មោះ.............................. "រ-ស" ម្តាយឈ្មោះ.............................. "រ-ស" អនីតិជន

☐ ឬនីតិជន ☐

☐ជននេះ ៖ ☐ចេះនិយាយ ☐ ចេះអាន ☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ

☐ជននេះ[1] ៖ ☐មិនចេះនិយាយ	☐មិនចេះអាន	☐មិនចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ	

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជននេះ យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះ ឲ្យដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីរឿងក្តី ដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានប្តឹងមកយើងតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ.............. ចុះថ្ងៃទី........... ខែ.......... ឆ្នាំ .... ។

☐ជននេះបានស្បថរួចហើយ

☐ជននេះមិនព្រមស្បថ

☐សាក្សីត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យរួចពីសម្បថ

យើងបានសួរ និងស្តាប់ចម្លើយឈ្មោះនេះដូចខាងក្រោមថា ៖

សួរ:..

....

....

ឆ្លើយ:..

....

....

☐យើងបានឲ្យសាក្សីអានឡើងវិញនូវចម្លើយទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះ ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ ហើយសាក្សីមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

☐បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយសាក្សីមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខាជាមួយយើង, ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។[2]

អ្នកបកប្រែ សាក្សី មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី ចៅក្រមស៊ើបសួរ

---

[1]ក្នុងករណីដែលជននេះមិនចេះភាសាខ្មែរ ត្រូវសរសេរអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកបកប្រែចូលក្នុងកំណត់ហេតុ

[2] គ្រប់ទំព័រត្រូវអនុលោមតាមមាត្រា ២៤២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញ

បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ក" យើង ក ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

លេខ............... តព្រ

បានឃើញមាត្រា១២៦ មាត្រា១៦៣ មាត្រា១៦៥ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

បានឃើញសេចក្តីសម្រេចស្តីពី ការទទួលស្គាល់មន្ត្រីជំនាញក្នុងការធ្វើកោសលវិច័យគ្រឿងញៀន និងសារធាតុញៀនលេខ .... ចុះថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១ របស់ទីស្តីការក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ............... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ..................... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១។

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ.......... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។ ដែលមានជនត្រូវចោទ ៖

ឈ្មោះ .... ហៅ អ៊ា ភេទប្រុស អាយុ ២២ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មុខរបរ លក់ចេកអាំង ទីកន្លែងកំណើតនៅឃុំវាលធំ ស្រុកវាលធំ ស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះជួល ម៉ុទួលគោក ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ។

ត្រូវចោទពីបទៈ ជួញដូរគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចមុខពេទ្យបេះដូង មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត្រ ផ្លូវលេខ៨០ ភូមិទី៧ សង្កាត់ស្រះចក ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី០៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៣៣ថ្មី នៃច្បាប់វិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

សំអាងហេតុ

១. វត្ថុចាប់យកដូចមាននៅក្នុងកំណត់ហេតុដកសំណាកយកទៅធ្វើកោសលវិច័យ តុលាការពុំអាចវាយតម្លៃសន្និដ្ឋានដោយខ្លួនឯងបាន។

២. ដើម្បីឲ្យតុលាការរកយុត្តិធម៌បានត្រឹមត្រូវ គប្បីសម្រេចចាត់តាំងអ្នកជំនាញឲ្យពិនិត្យ សន្និដ្ឋាន និងវាយតម្លៃឲ្យបានច្បាស់ជាមុនសិន ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ "........"

លេខ: ....តក.ព្រទ/២០

ដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួស

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៧៣,១៧៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យ ប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈនស១ចុះថ្ងៃទី ០២៤/០៨០៧/រកម/០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ .... ចុះថ្ងៃទី០៧/១១២០១/៨ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ ....ដកសស ចុះថ្ងៃទី ២៣/១២/២០១៩។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ ....ចុះថ្ងៃទី១៤/០១២០១/២០ ។
- បានឃើញដីកាចាត់ឲ្យស៊ើបសួរជំនួសលេខៈ.............. ចុះថ្ងៃទី........./.........../២០២០ និងដីកា បញ្ជូនលេខៈ.....................ចុះថ្ងៃទី........./........../២០២០ របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ដែលមានជនត្រូវចោទៈ

ឈ្មោះ ....ភេទ.......... អាយុ.........ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ....។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ... ប្រព្រឹត្តនៅ... កាលពីថ្ងៃទី......... ខែ...................... ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា..............................នៃ...................... ។

យល់ឃើញថា

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ.................................ពុំទាន់មានសាវតារជាតិគ្រប់គ្រាន់ គប្បីស្រាវជ្រាវសាវតាជាតិ លើជនត្រូវចោទខាងលើនេះ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ដើម្បីតុលាការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរឲ្យបានពេញលេញទៅតាម ច្បាប់ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១- ចាត់មក **លោក អធិការនគរបាល ក្រុងតាខ្មៅ** ជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ធ្វើការស៊ើបសួរជំនួសដើម្បីស្រាវជ្រាវ និងបំពេញសាវតារជាតិរបស់ជនត្រូវចោទខាងលើនេះ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ ។

២- ក្រោយពីបានស្រាវជ្រាវ និងបំពេញកិច្ចចប់សព្វគ្រប់ហើយ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលមកចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាលវិញ ឲ្យបានឆាប់ដើម្បីតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធីច្បាប់ ។

ថ្ងៃ................ ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

កណ្ដាល ថ្ងៃទី...... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៤

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ

លេខ បគ.ចឌ/២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចូលខ្លួន

យើង.......................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៨៦ និង មាត្រា១៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:............ អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:........... ដកសស/២០ ចុះថ្ងៃទី......... ខែ .... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:..........សស ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ.......... ឆ្នាំ២០២០ ។

បង្គាប់

ឲ្យឈ្មោះ.......................ភេទ........ អាយុ.......... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន...
មុខរបរ....................... ទោសពីមុន..................................។
ចូលទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល បន្ទប់.........
នៅថ្ងៃទី........... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង................ព្រឹក/ល្ងាច
ដើម្បី:មកផ្ដល់ចម្លើយ
ពីដំណើររឿង:... ដែលទាក់ទិន ក្នុងរឿងខាងលើនេះមកជាមួយផងប្រសិនបើមាន។ ករណីមិនចូលខ្លួន តាមកាលកំណត់ខាងលើនេះទេ**យើងនឹងចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន** ។

ថ្ងៃ....................................ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
កណ្ដាល ថ្ងៃទី............ ខែ............... ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

យើងបានប្រគល់ដីកាបង្គាប់នេះដល់ឈ្មោះ..

ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិ...................ឃុំ/សង្កាត់ ....ស្រុក/ក្រុង....................................

ខេត្ត...................នៅថ្ងៃទី.............ខែ.........ឆ្នាំ.............ដោយផ្ទាល់រួចហើយ ដោយយើងបានទុកចុងដីកានេះ ឲ្យសាមីខ្លួនហើយប្រាប់ថាឲ្យសាមីខ្លួនប្រគល់ចុងដីកានេះដល់ក្រឡាបញ្ជីនៅពេលខ្លួនចូលទៅដល់តុលាការ ។

អ្នកទទួលលិខិត	**អ្នកប្រគល់**
ហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃ	ហត្ថលេខា

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (........)
លេខ: បគ.នខ/២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យនាំខ្លួន

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៨៩, ១៩០, ១៩១, ១៩២, ១៩៣ និងមាត្រា១៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០៨០៧/ ០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:..........អ.ក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:.............. ដកសស ចុះថ្ងៃទី..........ខែ....... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:............ សស ចុះថ្ងៃទី..... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០ ។

ដែលមានជនត្រូវចោទ: ឈ្មោះ............... ភេទ.......... អាយុ........... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន.. ទោសពីមុន...........................។

ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: .... ប្រព្រឹត្តនៅ.. កាលពីថ្ងៃទី..........ខែ............. ឆ្នាំ..................... តាមបញ្ញត្តិមាត្រា........... នៃ...................................។

ដើម្បីជានាដល់ការស៊ើបសួរឲ្យមានលក្ខណៈពេញលេញ គប្បីសម្រេចនាំខ្លួនជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ ....មកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីសាកសួរនិងបំភ្លឺការពិតក្នុងសំណុំរឿងខាងលើ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

បង្គាប់មកមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចធ្វើការចាប់ និងនាំខ្លួនឈ្មោះ ....ភេទ......... អាយុ........ឆ្នាំ ខាងលើមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល **ឲ្យបានមុនថ្ងៃទី**........... **ខែ**....... **ឆ្នាំ២០២០** ដើម្បីបានចាត់ការតាមនីតិវិធី ។

ថ្ងៃ.............................. ខែ........................ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្តាល ថ្ងៃទី............. ខែ............ ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ(........)

លេខ:.............បគ.ចខ/២០

ដីកាបង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួន

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញមាត្រា១៩៥ ,មាត្រា១៩៦ ,មាត្រា១៩៧ ,មាត្រា១៩៨ និងមាត្រា១៩៩ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស០២៤/០៨០៧/រកម/ចុះថ្ងៃទី១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០០៧។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ ....អក ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:......... ចុះថ្ងៃទី...... ខែ..............ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ............. សស ចុះថ្ងៃទី........ ខែ........... ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខៈ..............តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី.........ខែ.........ឆ្នាំ ២០២០ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់យល់ឃើញថាៈ

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ.......................ភេទ....... អាយុ......... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ............... ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅ...ឪពុកឈ្មោះ ....ម្តាយឈ្មោះ ....។

ត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ:.. ប្រព្រឹត្តនៅ..កាលពីថ្ងៃទី....... ខែ......... ឆ្នាំ ២០២០ ។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា...............នៃ.............. ដើម្បីជានាដល់ការស៊ើបសួរឲ្យមានលក្ខណៈពេញលេញ គប្បីសម្រេចចាប់ខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ.......... ....មកចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីសាកសួរ និងបំភ្លឺការពិតក្នុងសំណុំរឿងខាងលើ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១. បង្គាប់ឲ្យចាប់ខ្លួនឈ្មោះ...............................ភេទ....... អាយុ............ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ (ដែលមានសាវតាជាតិដូចខាងលើ) ។

២. បញ្ជាដល់កងកម្លាំងសាធារណៈ ឲ្យស្រាវជ្រាវរកចាប់ និងនាំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....មកប្រគល់ជូនសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ដើម្បីចាត់ការតាមច្បាប់ ។

ថ្ងៃ............................ខែចេត្រ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

កណ្តាល, ថ្ងៃទី.......... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ភ"

ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន

លេខ .... តព្រ យើង ក ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញមាត្រា ២០៦,២១៩,២២០,២២១ និងមាត្រា ២២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ............ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ................ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ.................. ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

ដែលទាក់ទងនឹង ៖

នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន សៅ ខខ ភេទប្រុស អាយុ ២៥ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ សាសនាព្រះពុទ្ធ មុខរបរ ពិតប្រាកដ ទីកន្លែងកំណើតនៅ ភូមិប៉ៃអឹម ឃុំអូរតាពុក ស្រុកប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិប៉ៃអឹម សង្កាត់អូរតាពុក ក្រុងប៉ៃលិន ខេត្តប៉ៃលិន ឪពុកឈ្មោះ សៅ "វ" ម្តាយឈ្មោះ វី "វ" នៅលីវ ។

ឃាត់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ លួច មានស្ថានទម្ងន់ទោសដោយសារការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា ប្រព្រឹត្តនៅចំណុច ផ្ទះហ្គេមប្លុកហាត់សាច់ដុំ ផ្លូវលេខ៦៣ កែងផ្លូវ១៨០ សង្កាត់ផ្សារថ្មី៣ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣៥៣ និង ៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញដីកាសម្រេចឱ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ.....................តព្រ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

បង្គាប់

១. ឱ្យភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចនៃកងកម្លាំងសាធារណៈធ្វើការនាំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលមានឈ្មោះ សៅ ខខ ភេទប្រុស អាយុ ២៥ឆ្នាំ ទៅពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ម.១ ដោយអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។

២. ឱ្យប្រធានពន្ធនាគារ ឬមណ្ឌលឃុំខ្លួន ម.១ ទទួល និងឃុំខ្លួនជននេះរហូតដល់មានបទបញ្ជាថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ។

៣. ឱ្យគ្រប់ភ្នាក់ងារនៃកងកម្លាំងសាធារណៈទាំងអស់ សហការអនុវត្តឱ្យបានល្អនៅពេលដីកានេះត្រូវបានបង្ហាញក្នុងករណីចាំបាច់។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

ចៅក្រមស៊ើបសួរ "គ"

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:.........

ចុះថ្ងៃទី....................................

ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

លេខ: .... ដក.ស.យខ/២០ យើង..................... ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល អមដោយ លោក/លោកស្រី ....ជាក្រឡាបញ្ជី ។

- បានឃើញមាត្រា២០៣, ២០៤, ២០៥ និងមាត្រា២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:.......... ដកសស/២០ ចុះថ្ងៃទី...... ខែ .... ឆ្នាំ២០២០ដែលបានបើកឲ្យស៊ើបសួរទាក់ទងនឹង:

ឈ្មោះ ....ឈ្មោះហៅក្រៅ...................ភេទ.......... អាយុ........ឆ្នាំ ជាតិ ....កម្រិតវប្បធម៌...................... មុខរបរ..................... ទីកន្លែងកំណើត ....ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ....ឪពុកឈ្មោះ ....(រស់/ស្លាប់) ម្ដាយឈ្មោះ .... (រស់/ស្លាប់) នៅលីវ/(ប្ដី/ប្រពន្ធ)...............................មានកូន............នាក់។ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ.......................... ។ ជននេះត្រូវបានដាក់នៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: .... ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ .... កាលថ្ងៃទី ....តាមបញ្ញត្តិមាត្រា... .... ។

- បានឃើញកំណត់ហេតុស្ដីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង
- បានឃើញកំណត់ហេតុស្ដីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ
- បានឃើញកំណត់ហេតុស្ដីពីការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

I. ស្ថានភាពអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់:

១. ក្នុងករណីបច្ចុប្បន្នជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... ត្រូវបានដាក់ នៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ: .... ប្រព្រឹត្តនៅ ....កាលពីថ្ងៃទី ....តាមបញ្ញត្តិមាត្រា..................... ។

២.តំណាងអយ្យការបានស្នើសុំដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលើឈ្មោះ............. .... ដើម្បីជានារក្សាសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យមានការប្រឬកប្រឬលដែល បណ្ដាលមកពីបទល្មើសនេះ ។

៣. ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....ឆ្លើយថាខ្លួនពិតជាបានប្រព្រឹត្តមែន ។

II. សំអាងហេតុនៃសេចក្ដីសម្រេច:

៤. ជនត្រូវចោទឈ្មោះ .... ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទ...........។

៥. ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទបណ្ដោះអាសន្ន ផ្អែកតាមមាត្រា២០៥ នៃ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ គឺ:

- ដើម្បីបញ្ចប់បទល្មើសនិងបង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី
- ដើម្បីរក្សាភស្តុតាង ឬ តម្រុយជាសំភារៈដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការ តាមនីតិវិធី
- ដើម្បីធានារក្សាសណ្ដាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យមានការច្របូកច្របល់ដែលបណ្ដាល

មកពីបទ ល្មើសនេះដោយសារមិនមានវិធានការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការណាមួយដែលមានលក្ខណៈតឹងរឹង និង អាចធានាឲ្យមានការបំពេញកិច្ចការប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ចំពោះស្ថានភាពតម្រូវទាំងអស់នេះ ហើយ មានតែការឃុំខ្លួនដែលជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅខាងលើ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....ជាបណ្ដោះអាសន្នរយៈពេល អតិបរមា.............
(.....................)ខែ ។

ថ្ងៃ................................ ខែ............ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

កណ្ដាល, ថ្ងៃទី...........ខែ............. ឆ្នាំ២០២០

ក្រឡាបញ្ជី **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៩

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ«....»

លេខ:.................តក.ព្រទ/២០

ដីកាសម្រេច
ឲ្យពន្យាពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

យើង.......................ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញមាត្រា២០៥,២០៩ និងមាត្រា២១១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:........... អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ.......... ឆ្នាំ២០......... ។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:........... ចុះថ្ងៃទី........ ខែ......... ឆ្នាំ២០.... ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: .... សស ចុះថ្ងៃទី........ ខែ......... ឆ្នាំ២០...... ។
- បានឃើញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ:............ ដក.បឃខ ចុះថ្ងៃទី......... ខែ...... ឆ្នាំ២០...... ។
- បានឃើញយោបល់របស់តំណាងអយ្យការ តាមដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខលេខ:................ចុះថ្ងៃទី .... ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់
យល់ឃើញថា:

នីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរមិនទាន់ចប់សព្វគ្រប់នៅឡើយ គប្បីតុលាការធ្វើការពន្យាពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះ អាសន្ន ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១. ពន្យាពេលការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើឈ្មោះ...................ភេទប្រុស អាយុ២១ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ មិនពិតប្រាកដ ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នព្រែកថ្លឹង សង្កាត់ព្រែកកំពឹស ខណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ។ ឪពុកឈ្មោះ...................(រ) ម្តាយឈ្មោះ..............(រ) នៅលីវ ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការគ្មាន ។

ពីបទ: លួចមានស្ថានទម្ងន់ទោស ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាល ពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៣៥៣ ,មាត្រា ៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

២. បង្គាប់ឲ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តកណ្តាល រក្សាទុកជនត្រូវចោទតាមដីកាសម្រេចខាងលើ ។

ថ្ងៃ.......................ខែ............ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

បានទទួលដំណឹង
កណ្តាល ថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ២០២០
តំណាងអយ្យការ

កណ្តាល ថ្ងៃទី.......ខែ...........ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២០

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ភ"

លេខ .... តព្រ

ដីកាបង្គាប់ឱ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

យើង ភ ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញមាត្រា ២១១ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

ដែលទាក់ទងនឹង ៖

នាមត្រកូល និងនាមខ្លួន សុខ ច័ន្ទ ហៅ វ៉ា ភេទប្រុស អាយុ ២២ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ មុខរបរ លក់ចេកអាំង ទីកន្លែងកំណើតនៅ ឃុំវាលធំ ស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នស្នាក់នៅ ផ្ទះជួលម្ដុំទួលគោក ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ប្រពន្ធឈ្មោះ គន្ធី "វ" មានកូន ០១ នាក់ ឪពុកឈ្មោះ សុខ "វ" ម្ដាយឈ្មោះ វី "វ" ។

ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ ជួញដូរគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចមុខពេទ្យបេះដូង មន្ទីរពេទ្យកាល់ម៉ែត្រ ផ្លូវលេខ ៨០ ភូមិទី៧ សង្កាត់ស្រះចក ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី០៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៣៣ថ្មី នៃច្បាប់វិសោធនកម្ម ច្បាប់ស្ដីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ។

បានឃើញដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ..........................ត.ព្រ ចុះថ្ងៃទី....... ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២ ។

បង្គាប់

ឱ្យប្រធានពន្ធនាគារ ឬ មណ្ឌលឃុំខ្លួន ម១ ពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជននេះរហូតដល់មានបទបញ្ជាថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី.......ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

លេខ: .... **សរ.ក្រុយ/២០**

ដីកាសម្រេចដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំ

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជ ក្រមលេខ:នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:................អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:............ ដកសស ចុះថ្ងៃទី........ ខែ............ ឆ្នាំ២០២០។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:.......... សស ចុះថ្ងៃទី..... ខែ......... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ:......... ដក.បឃខ/២០ ចុះថ្ងៃទី.... ខែ.............. ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញពាក្យសុំដកពាក្យបណ្ដឹង ចុះថ្ងៃទី............ខែ............. ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញពាក្យសុំដោះលែងនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី.........ខែ.......... ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញយោបល់របស់តំណាងអយ្យការតាមដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយលេខ:.................. តក.ព្រទ/២០ ចុះថ្ងៃទី....... ខែ............ ឆ្នាំ២០២០ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ហើយ:
យល់ឃើញថា:

- ជាបទល្មើសមជ្ឈិម ។
- ដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ។
- ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីឈ្មោះ................បានទទួលសំណងរួច និងបានដកពាក្យបណ្ដឹង ឈប់ ប្ដឹងពីឈ្មោះ...................តទៅទៀតហើយ ។
- ជនត្រូវចោទមានទីលំនៅពិតប្រាកដនៅភូមិពន្លៃ ឃុំព្រែកណ្ដៀង ស្រុកពាមរពៅ ខេត្តព្រៃវែង ។
- ការស៊ើបសួរមានការជឿនលឿន បើឲ្យជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ពុំធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ នីតិវិធីស៊ើបសួរឡើយ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

-ឲ្យជនត្រូវចោទឈ្មោះ.................................ភេទប្រុស អាយុ២៦ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិពន្លៃ ឃុំព្រែកណ្ដៀង ស្រុកពាមរពៅ

ខេត្តព្រៃវែង ។ ឪពុក ឈ្មោះ...............(ស) ម្ដាយឈ្មោះ ....(រ) នៅលីវ ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។ ជាប់ចោទ ពីបទៈ **បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្វះខ្លា មិនប្រុងប្រយ័ត្នបណ្តាលឱ្យស្លាប់អ្នកដទៃ** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិព្រែកសំរោង៣ សង្កាត់តាខ្មៅ ក្រុងតាខ្មៅ ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់ ស្តីពី ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក។ ត្រូវបានឃុំខ្លួននៅមន្ទីរឃុំឃាំងខេត្តកណ្តាលតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខៈ.............. ដក.បយខ ចុះថ្ងៃទី........... ខែ.............ឆ្នាំ២០២០ ។ បាននៅក្រៅឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន ហើយយើងនឹងបង្គាប់ឲ្យដោះលែងជននេះ តាមអំណាចដីកាបង្គាប់ឲ្យដោះលែង ។

ថ្ងៃ................ ខែ........... ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤

កណ្តាល ថ្ងៃទី.......... ខែ............. ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

កណ្តាល, ថ្ងៃទី........ខែ............ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ **ក្រឡាបញ្ជី**

ឧបសម្ព័ន្ធទី២២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ«ត»

លេខៈ .... តក.ព្រទ/

ដីកាសម្រេច
ដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

យើង.............................. ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ............ អក ចុះថ្ងៃទី...... ខែ....... ឆ្នាំ២០២០ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ............. សស ចុះថ្ងៃទី......... ខែ........ ឆ្នាំ២០២០។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ..........ដកសស ចុះថ្ងៃទី......... ខែ........ ឆ្នាំ ២០២០ ។
- បានឃើញដីកាសម្រេចមិនឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខៈ........... សរ.មឃ/២០ ចុះថ្ងៃទី.......... ខែ .... ឆ្នាំ ២០២០ ។

សំអាងហេតុ

ដើម្បីឲ្យជនត្រូវចោទមានវត្តមានចំពោះមុខតុលាការ និងដើម្បីជៀសវាងការរាំងស្ទះក្នុងដំណើរការនៃនីតិវិធី គប្បីសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យជាប់កាតព្វកិច្ច នៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការតាមមាត្រា ២២៣ , ២២៦ និង មាត្រា ២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈ នស/ រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ក. ដាក់ជនត្រូវចោទ

ឈ្មោះ........................ភេទប្រុស អាយុ............. ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ........... ទីកន្លែងកំណើត និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន..................................... ឪពុកឈ្មោះ............. ម្តាយឈ្មោះ...................ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ.....................។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ..........................ប្រព្រឹត្តនៅ................. .... កាលពីថ្ងៃទី.......................។ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា .... នៃ....................។

ឲ្យគោរពនូវកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម:

១. មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

២. ត្រូវឆ្លើយតបនឹងការកោះហៅពីគ្រប់បុគ្គលដែលចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ខ.ក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទរូបនេះគេចវេះមិនគោរពតាមកាតព្វកិច្ចដូចបានកំណត់ខាងលើ យើងនឹងសម្រេចឃុំ ខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្នបាន។

ថ្ងៃ................................ ខែ............. ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

បានទទួលដំណឹងរួចហើយ　　　កណ្តាល ថ្ងៃទី...........ខែ.................ឆ្នាំ២០២០

កណ្តាល ថ្ងៃទី.........ខែ............ឆ្នាំ២០២០　　　**ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

តំណាងអយ្យការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៣

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បន្ទប់ស៊ើបសួរ " ភ "

លេខ....................តព្រ

លិខិតជូនព័ត៌មាន

ស្តីពីការបញ្ចប់ការស៊ើបសួរ

យើង ភ ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញមាត្រា ២៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ....ចុះថ្ងៃទី ....ខែ ....ឆ្នាំ ....។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ ....ចុះថ្ងៃទី.........ខែ........ឆ្នាំ ....។

ដែលបានចោទប្រកាន់លើឈ្មោះ ....

ពីបទ...

ប្រព្រឹត្តនៅ ....ភូមិ...........................ឃុំ/សង្កាត់ .... ស្រុក/ខណ្ឌ ....

ខេត្ត/រាជធានី .... កាលពីថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... បទល្មើសដែលមានចែងឱ្យ ផ្តន្ទាទោសតាម

មាត្រា ....។

សូមជូនព័ត៌មានដល់

☐ ជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ ....

☐ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឈ្មោះ ....

☐ មេធាវី ....

មានលំនៅឋាន ....

....

ថាសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌខាងលើនេះត្រូវបានបញ្ចប់ការស៊ើបសួរហើយ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ......ខែ ....ឆ្នាំ ....

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៤

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
លេខ:..............អ.យ.

<u>ដីកាចាត់ឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែម</u>

យើង ១ តំណាងអយ្យការ អមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញមាត្រា ១៣២ មាត្រា ២៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ............. ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៦ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ........ អ.យ. ថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ។

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ...............ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ។

បានឃើញដីកាបញ្ជូនរឿងទៅពិនិត្យលេខ..............ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យសំណុំរឿង និងភស្តុតាង ឃើញថា:

....

....

....

....

....

....

....

បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅ លោក-លោកស្រី ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីចាត់ការតាម ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ធ្វើនៅអយ្យការ, ថ្ងៃទី.......ខែ........... ឆ្នាំ២០១២

តំណាងអយ្យការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ដីកាសម្រេចបដិសេធការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ច

បន្ទប់ស៊ើបសួរ " ក "

លេខ...............តព្រ

យើង ក ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ អមដោយលោក ខ ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានឃើញមាត្រា ១៣២ មាត្រា ២៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ.............. ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៦ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ........ អ.យ. ថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ។

បានឃើញដីកាចាត់ឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែមលេខ...... អ.យ. ចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ។

យល់ឃើញថា

១. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនលេខ .... ត.ព្រ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ ប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលបឹងកេងកងទី១ បានចារលើដីកាថា ពុំមានអាសយដ្ឋានដូចមាននៅក្នុងដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនរបស់ឈ្មោះ ច្រូច នៅក្នុងមណ្ឌលរបស់ខ្លួនទេ ។

២. ដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនលេខ .... ត.ព្រ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ ប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលបឹងកេងទី២ បានចារលើដីកាថា ពុំមានអាសយដ្ឋានដូចមាននៅក្នុងដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួនរបស់ឈ្មោះ ច្រូច នៅក្នុងមណ្ឌលរបស់ខ្លួនទេ ។

៣. ដីកាបង្គាប់ឱ្យស្រាវជ្រាវសារតាជាតិលេខ .... ត.ព្រ ប៉ុស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលបឹងកេងកងទី២ បានបញ្ជាក់ថារកសារតាជាតិឈ្មោះ ច្រូច មិនឃើញទេ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១. បដិសេធ ដីកាចាត់ឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែម របស់តំណាងអយ្យការ អមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញចុះថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ។

២. ដីកាសម្រេចនេះ អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅតាមកំណត់ច្បាប់ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី.......ខែ............ ឆ្នាំ២០១២

ក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (.....)
លេខ:........... តក២០/ព្រទ.

ដីកាដំណោះស្រាយ

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ។

- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា២៤៧ថ្មីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាស ឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈនស០០៩/០៦១៣/រកម/ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ .... អក ចុះថ្ងៃទី០៣/០៧ ២០១៨/។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ.........ដកសស ចុះថ្ងៃទី១៨/០៧ / ។២០១៨
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ ....សស ចុះថ្ងៃទី២៤/០៧។ ២០១៨/
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខៈ ....ដកសព ចុះថ្ងៃទី២១/០១/២០២០ ។

ក្រោយពីបានស៊ើបសួរ និងពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ យល់ឃើញថា:

- តំណាងអយ្យការបានប្តឹងសុំបញ្ជូនៈ ឈ្មោះ.......................ទៅជំនុំជម្រះពីបទៈ **លួច (មានស្ថានទម្ងន់ទោស)**ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។
- មានភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនជាប់ចោទៈ ឈ្មោះ................ ភេទ........ អាយុ............ ឆ្នាំ ពីបទៈ **លួច (មានស្ថានទម្ងន់ទោស)**ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។
- លើកលែងចោទប្រកាន់លើឈ្មោះ................ ភេទ.......... (គ្មានសាវតាជាតិគ្រប់គ្រាន់) ពីបទៈ**លួច (មានស្ថានទម្ងន់ទោស)**ប្រព្រឹត្តនៅភូមិលេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា៣៥៣ និងមាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១ .បញ្ជូនជនត្រូវចោទឈ្មោះ ....ភេទ........... អាយុ.......... ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ

.... ទីកន្លែងកំណើត.. ឪពុក
ឈ្មោះ............................ម្ដាយឈ្មោះ ....ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ
...........................។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទ: **លួច** **(មានស្ថានទម្ងន់ទោស)** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិ លេខ១ ឃុំស្វាយរលំ ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣៥៣ និង មាត្រា៣៥៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។

និងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ....អក ចុះថ្ងៃទី............ ខែ.......... ឆ្នាំ២០១៨ ព្រមទាំងវត្ថុតាង និងបញ្ជីរាយនាមជនដែលជាប់ទាក់ទិនក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ដើម្បីជំនុំជម្រះតាមច្បាប់ ។

២បង្គាប់ឲ្យរក្សាជនជាប់ចោទឈ្មោះ...ឲ្យនៅជាប់ឃុំបណ្ដោះអាសន្នសិន រហូតដល់ពេលចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការជំនុំជម្រះ ។

ថ្ងៃឆ្នាំ ....ខែ.................................ជូត ទោស័ក ព២៥៦.ស.៤

កណ្ដាល២០២០ឆ្នាំ ....ខែ.............ថ្ងៃទី ,

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

កណ្ដាល២០២០ឆ្នាំ ....ខែ.............ថ្ងៃទី ,

តំណាងអយ្យការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៧

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ក"

លេខ .... តព្រ

ដីកាសម្រេច

ប្រគល់វត្ថុដែលចាប់យកឱ្យទៅម្ចាស់ដើមវិញ

យើង ក ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

អមដោយកញ្ញា ខ ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានឃើញមាត្រា ១៦១ មាត្រា ២៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញកំណត់ហេតុដកហូតវត្ថុតាងចុះថ្ងៃទី០២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ របស់ស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ ។

បានឃើញពាក្យសុំចុះថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ របស់ឈ្មោះ ចន្ថា ជាមេធាវីការពារជនត្រូវចោទឈ្មោះ វណ្ណនី ម្ចាស់រថយន្តម៉ាក "ហាយយិនដាយ" (HYUNDAI) ពណ៌ស ពាក់ស្លាកលេខ ព្រះសីហនុ ៣A ០៥៦៥ ។

សំអាងហេតុ

-ឈ្មោះ វណ្ណនី ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់លើ រថយន្តម៉ាក "ហាយយិនដាយ" (HYUNDAI) ពាក់ស្លាកលេខ ព្រះសីហនុ ៣A ០៥៦៥។

-ការប្រគល់វត្ថុចាប់យកខាងលើទៅឱ្យម្ចាស់ដើមវិញ ពុំបង្កជាឧបសគ្គដល់ការស្វែងរកឱ្យឃើញការពិតឡើយ។

-យោបល់របស់លោក ព្រះរាជអាជ្ញា ពុំយល់ទាស់នូវការស្នើសុំឡើយ គប្បីចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការប្រគល់វត្ថុដែលចាប់យកខាងលើទៅឱ្យម្ចាស់ដើមវិញ ដោយអនុឡោមតាមមាត្រា ១៦១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

-ការប្រគល់ម៉ូតូទៅឱ្យម្ចាស់ដើម ពុំប៉ះពាល់ដល់នីតិវិធីស៊ើបសួរឡើយ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

ប្រគល់រថយន្តម៉ាក "ហាយយិនដាយ" (HYUNDAI) ពណ៌ស ពាក់ស្លាកលេខ ព្រះសីហនុ ៣A ០៥៦៥ ដែលបច្ចុប្បន្នបានរក្សាទុកនៅស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ ការិយាល័យកណ្តាលសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ការិយាល័យនគរបាលចរាចរផ្លូវគោក ឱ្យទៅឈ្មោះ វណ្ណនី វិញចាប់ពីពេលនេះតទៅ។

បានទទួលដំណឹង

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ....ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១

ក្រឡាបញ្ជី

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល

មន្ទីរស៊ើបសួរ (.........)

លេខ:........... តក២០/ព្រទ.

ដីកាសម្រេចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅជំនុំជម្រះ

យើង ....ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តកណ្ដាល ។

- បានឃើញច្បាប់ស្ដីពីវិសោធនកម្មមាត្រា២៤៧ថ្មីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាស ឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈនស០០៩/០៦១៣/រកម/ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ ។
- បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:............ អក ចុះថ្ងៃទី១៣/១២ ២០១៩/។
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ:............។ដកសសចុះថ្ងៃទី១៣/១២២០១៩/។
- បានឃើញសំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ: ....សស ចុះថ្ងៃទី១៣/១២។ ២០១៩/
- បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ:.......... ដកសព ចុះថ្ងៃទី២១/០៤/២០២០ ។

ក្រោយពីបានស៊ើបសួរ និងពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ យល់ឃើញថា:

- តំណាងអយ្យការបានប្ដឹងសុំបញ្ជូន: ឈ្មោះ.......................... ទៅជំនុំជម្រះពីបទ: **ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិគីរីថ្មី ឃុំសំរោងលើ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្ត កណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្ដន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤០ នៃច្បាប់ស្ដីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

- មានកស្ដុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនជាប់ចោទ: ឈ្មោះ ....ភេទប្រុស អាយុ..........ឆ្នាំ ពីបទ: **ជួញដូរ ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិគីរីថ្មី ឃុំសំរោងលើ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្ដាល កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្ដន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៤០ នៃច្បាប់ស្ដីពីការត្រួតពិនិត្យ គ្រឿងញៀន។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១ .បញ្ជូនជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ ....ភេទប្រុស អាយុ២១ ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ.................. ទីកន្លែងកំណើតនិងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន... . ឪពុកឈ្មោះ...................ម្ដាយឈ្មោះ .... ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ .... ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទៈ **ជួញដូរដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន** ប្រព្រឹត្តនៅភូមិគីរីថ្មី ឃុំសំរោងលើ ស្រុកអង្គស្នួល ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសព្រហ្ម ទណ្ឌដែលមានចែងឲ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

និងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ:.................... អក ចុះថ្ងៃទី............. ខែ........... ឆ្នាំ ២០១៩ ព្រមទាំងវត្ថុតាង និង បញ្ជីរាយនាមជនដែលជាប់ទាក់ទិនក្នុងសំណុំរឿងនេះ ទៅសាលាដំបូងខេត្តកណ្តាល ដើម្បីជំនុំជម្រះតាមច្បាប់ ។

២. បង្គាប់ឲ្យរក្សាជនជាប់ចោទឈ្មោះ...................ឲ្យនៅជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្នសិនរហូតដល់ ពេលចូលមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការជំនុំជម្រះ ។

ថ្ងៃ ....ខែឆ្នាំជូត ទោស័ ....ក ព២៥៦.ស.៤

កណ្តាល ....ថ្ងៃទី ,ខែ២០២០ឆ្នាំ ....

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានទទួលដំណឹង

កណ្តាល ,ថ្ងៃទី២០២០ឆ្នាំ ....ខែ.............

តំណាងអយ្យការ

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៩

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

មន្ទីរស៊ើបសួរ ក

លេខ............គ.ព្រ

ដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់

យើង ក ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

អមដោយកញ្ញា ខ ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានឃើញមាត្រា ២៤៧ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ .... ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ.................... ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០ ។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។

ក្រោយពីបានស៊ើបសួរ និងពិនិត្យសំណុំរឿងចប់សព្វគ្រប់ ៖

យល់ឃើញថា

១. ជនត្រូវចោទឈ្មោះ រី ភេទប្រុស ,ឈ្មោះ រី ភេទប្រុស ត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទ បង្ករបួសដោយចេតនាទៅវិញទៅមក ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចផ្លូវរទេះភ្លើង សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល ទោះបីជាសមត្ថកិច្ចនគរបាលយុត្តិធម៌ខិតខំស្រាវជ្រាវយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ពុំអាចរកឃើញអត្តសញ្ញាណជននេះដែរ ។

២. តាមដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ .... ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានស្នើសុំចៅក្រមស៊ើបសួរលើកលែងចោទប្រកាន់លើឈ្មោះ រី ភេទប្រុស ,ឈ្មោះ រី ភេទប្រុស ពីបទ បង្ករបួសដោយចេតនាទៅវិញទៅមក ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចផ្លូវរទេះភ្លើង សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល គប្បីចៅក្រមស៊ើបសួរលើកលែងចោទប្រកាន់តាមមាត្រា ២៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

លើកលែងចោទប្រកាន់លើឈ្មោះ រី ភេទប្រុស ,ឈ្មោះ រី ភេទប្រុស ពីបទ បង្ករបួសដោយចេតនាទៅវិញទៅមក ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចផ្លូវរទេះភ្លើង សង្កាត់បឹងកក់១ ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ កាលពីថ្ងៃទី១៩

ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល។

លេខ...............

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី..... ខែមករា ឆ្នាំ២០១២

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី...........ខែមករា ឆ្នាំ២០១២

ព្រះរាជអាជ្ញារង

ក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរ